

เรียนรู้เพื่อรับใช้สังคม

การศึกษาเปรียบเทียบคำว่า “ZUO” ในภาษาจีน
และคำว่า "ทำ" ในภาษาไทย

COMPARISON AND ERROR ANALYSIS OF THE USAGE BETWEEN
CHINESE “ZUO” AND THAI WORD “THAM”

汉泰语中“做(ทำ)”词用法的对比与偏误分析

WANG BINGXIN

(王冰欣)

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การสอนภาษาจีน)
วิทยาลัยจีนศึกษา มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

พ.ศ. 2564

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

การศึกษาเปรียบเทียบคำว่า “ZUO” ในภาษาจีนและคำว่า “ทำ” ในภาษาไทย
COMPARISON AND ERROR ANALYSIS OF THE USAGE BETWEEN
CHINESE “ZUO” AND THAI WORD “THAM”
汉泰语中“做 (ทำ)”词用法的对比与偏误分析

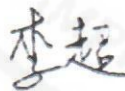
WANG BINGXIN (王冰欣)

ได้รับพิจารณาอนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การสอนภาษาจีน)
เมื่อวันที่ 25 เมษายน พ.ศ. 2564

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กมลรินทร์ ภิรมย์เลิศอมร
ประธานกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

Assoc. Prof. Dr. Li Chao
อาจารย์ที่ปรึกษา

Assoc. Prof. Dr. Li Chao
กรรมการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธนศ อิมสำราญ
ประธานหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
(การสอนภาษาจีน)

Assoc. Prof. Dr. Fan Jun
กรรมการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธนศ อิมสำราญ
คณบดีวิทยาลัยจีนศึกษา

COMPARISON AND ERROR ANALYSIS OF THE USAGE BETWEEN CHINESE “ZUO” AND THAI WORD “THAM”

WANG BINGXIN 616088

MASTER OF ARTS (TEACHING CHINESE)

THESIS ADVISORY COMMITTEE: LI CHAO, Ph.D.

ABSTRACT

With the development of Teaching Chinese as a Foreign Language, as well as the political and economic development and cooperation between China and Thailand, Chinese has been incorporated into Thailand's basic education system, and more and more Thai students begin their journey of learning Chinese. Chinese polysemous verb "ZUO" is a Class-A word in 8822 words in the outline of Chinese Proficiency Vocabulary and Chinese character grade, and also a Class-A word in Hsk1. It is one of the basic words that Thai students must learn at the primary stage. The corresponding word of "Zuo" in Thai is “ทำ/Tham33”. “ทำ/Tham33” is a polysemous verb, which is widely used in Thai. Although there is a corresponding relationship between Chinese "Zuo" and Thai “ทำ/Tham33”. it is by no means a one-to-one correspondence with the same meaning. In this paper, the meanings of Chinese "Zuo" and Thai “ทำ/Tham33” are being compared and analyzed, between the similarities and differences in interpretation, scope of use and collocation are obtained. Through the comparative analysis, it is concluded that Thai “ทำ/Tham33” has more meanings and wider scope of use. At the same time, this paper conducts a targeted questionnaire survey from the perspective of Thai native Chinese learners, Thai Chinese teachers and Chinese teachers, and collects a large number of Thai learners' interlanguage materials about "Zuo" through the corpus. Combining the two, this paper summarizes the possible problems of Thai Chinese learners in the process of learning "doing" And the corresponding teaching strategies and suggestions are given.

Keywords: Polysemous verbs, Chinese "Zuo", Thai “ทำ/Tham33”, Error analysis, Comparative analysis, Thai Chinese learners, Teaching strategies

汉泰语中“做 (ทำ)”词用法的对比与偏误分析

王冰欣 616088

文学硕士学位（汉语教学）

指导教师：李超 博士

摘要

随着汉语国际教育事业的发展，以及中泰两国的政治经贸的发展与合作的深入，汉语已经纳入泰国基础教育体系，越来越多的泰国学生开始了汉语学习的旅程。汉语多义动词“做”是《汉语水平词汇与汉字等级大纲》8822词中的甲级词汇，也是HSK1级的甲级词汇，是泰国学生在初级阶段必学的基础词汇之一。“做”在泰语中相对应的词语是“ทำ/Tham33”。“ทำ/Tham33”是泰国教育部指定小学一年级课本中的基础词汇，是多义动词，在泰语中被广泛使用。汉语“做”与泰语的“ทำ/Tham33”虽然在两种语言中有对应关系，但是绝非是义项完全相同的一一对应关系。本文将汉语“做”与泰语的“ทำ/Tham33”的义项进行了较大范围的取证并且进行了逐一对比，得出释义、使用范围、搭配上的“同”与“异”，通过对比分析，得出泰语“ทำ/Tham33”的义项更多，使用范围更广。与此同时，文章从以泰语为母语的汉语学习者的角度、泰国籍汉语教师的角度以及中国籍汉语教师的角度进行了有针对性的问卷调研，并通过语料库收集了泰国学习者有关“做”的中介语语料，综合二者，归纳了泰国汉语学习者在学习“做”的过程中可能出现的偏误类型，并给出了相对应的教学策略及建议。

关键词：多义动词 汉语“做” 泰语“ทำ/Tham33” 偏误分析 对比分析 泰籍汉语学习者 教学策略

目录

ABSTRACT	I
摘要	II
目录	III
图表目录	IV
表格目录	V
绪论	1
第一章 汉语“做”与泰语“ทำ/Tham33”的义项分析及对比	10
第一节 汉语“做”的义项分析	10
第二节 泰语“ทำ/Tham33”的义项分析	17
第三节 汉语“做”与泰语“ทำ/Tham33”的义项分析对比	44
第二章 泰国学生学习汉语“做”的偏误分析	48
第一节 问卷调查情况与统计分析	48
第二节 偏误类型分析及偏误原因	56
第三章 “做”的教学对策	64
结语	66
致谢	68
参考文献	69
附录	72
ประวัติผู้เขียน	91

图表目录

图 1-1 “做”的义项频次图	13
图 2-1 泰语为母语的汉语学习者学习年限占比	49
图 2-2 汉语学习者学习阶段百分比	50
图 2-3 汉语学习者汉语学习经历	50
图 2-4 汉语学习者每周汉语学时百分比	51
图 2-5 汉语学习者 HSK 通过率	51
图 2-6 泰国籍教师任教学校类型	52
图 2-7 泰国籍汉语教师学习经历概况	53
图 2-8 泰国籍教师 HSK 证书持有情况	53
图 2-9 中国籍汉语教师任教学校类型背景	54

表格目录

表 1-1 “做”的义项《现代汉语词典》第七版	10
表 1-2 “做”的相关词《现代汉语词典》第七版	11
表 1-3 “做”的义项《新华大字典》最新修订版	11
表 1-4 “做”的义项《新华字典》第 12 版	12
表 1-5 “做”的义项《现代汉语词典》第七版	12
表 1-6 “做”的义项表	13
表 1-7 《พจนานุกรมไทย-จีน-อังกฤษ ฉบับ 60,000 คำ》中“ทำ/Tham33”的释义	18
表 1-8 《泰汉词典 พจนานุกรมไทย-จีน》中“ทำ/Tham33”的释义	19
表 1-9 《พจนานุกรมไทย-จีน ฉบับสมบูรณ์ทันสมัย 新泰汉词典完整通用版》中的释义列表	20
表 1-10 综合归纳“ทำ/Tham33”的义项用于与“做”对比	21
表 1-11 “做”与“ทำ/Tham33”的义项对比	44

绪论

一、选题目的及研究意义

在语言语法结构中，词是最重要的语法单位，是句义、段落、篇章义的基础。^[1]学生对词汇的掌握程度，往往能反映学生对汉语掌握的熟练程度。在不同语言的词汇中，除一些专有名词外，相应词的义项也并非是完全的一一对应。词义的交叉与语义使用范围的不对等，对于第二语言学习者来说是一只“拦路虎”。“做”在《现代汉语频率词典》（1985）的“实用度最高的前8000词词表”中使用度级次为74（1-635，1为最高），在“频率最高的前8000词词表”中频率级次85（1-748，1为最高）。同时，“做”在《汉语水平词汇与汉字等级大纲》8822词中被列为甲级词汇，在2009年发行的《新汉语水平考试大纲 HSK1级》中“做”被列为一级词汇。所以“做”是外国学生学习汉语必学的基础词汇之一。本人在泰国进行对外汉语教学的过程中发现泰国学生在习得汉语“做”时容易产生偏误。汉语多义动词“做”与其相对应的泰语“ทำ/Tham³³”在义项上并非一一对应，且在语用及文化上亦有不同，由此导致泰国学生在学习使用“做”时，因受母语负迁移的影响而容易产生偏误。例如，在表达“我家附近在修路。”的时候，泰国学生容易表述为“我家附近在做路。”除此之外，泰语中的“ทำ/Tham³³”还有非常多的相关俗语及搭配词，这些相关俗语及搭配词也容易产生偏误。

本文研究目的之一在于通过对汉泰语中“做（ทำ）”词的语义、语法、语用三个方面进行比较分析，得出两种语言中“做（ทำ）”词的相同、相似点以及不同点。

其二，泰语의 ทำ 相较于汉语的“做”使用的幅度更大更广，所具有的搭配亦有更宽广的延伸，因而本文的研究目的之二在于探索与“ทำ/Tham³³”进行搭配的固定用法的语义、语法、语用一致或接近的汉语中是否有对应的词，这些词是什么。

其三，在教学过程中，本人曾多次遇到泰籍学生在自然语境下使用“做”时出现偏误的情况，例如将“建一间吸烟室”表述为“做一间吸烟室”。本文希望通过研究将汉语“做”与其相对应的泰语“ทำ/Tham³³”的对比及其偏误弄清楚，从中分析细化出泰国学生在学习过程中容易产生偏误的方面及原因。由此探索相适应的教学对策，让学生能更明晰地理解“做”与“ทำ/Tham³³”的同与异，掌握正确的使用方法。

[1] 叶蜚声、徐通锵：《语言学纲要》北京大学出版社2010年第4版，第120页。

二、与论文选题有关的国内外研究综述

根据对本课题相关的研究资料查询，中国及泰国都有相关的研究。其中，中国国内对于“做”的研究相对来说比较丰富，泰国以泰语发表的论文则为以动词大类、或者泰国方言动词的整体研究较多，以“ทໍ/Tham³³”单独进行的研究较少，以泰语发表的，将“ทໍ/Tham³³”与国外语言中相关词汇进行对比的研究在本人查询范围内还未能见到。

（一）与“做”本体相关的研究

中国国内对于“做”字的音、形、义及用法的研究以及“做”与“作”的研究与讨论上，其研究成果已经较为丰富。在众多著述中，还包括“做”与“作”、“做”与“弄、干、搞”等泛义动词的比较研究。

吕叔湘先生（1981）在《关于“的、地、得”和“做、作”》中写道：“做”和“作”本来是一个字，古代只有“作”字，是个入声字。出现“做”字是由于“作”的“文白异读”的现象，即白话中“作”读去声。并提出可以考虑只保留“作”，不再写“做”。这是从中小学语文教学的角度分析“做/作”。吕叔湘主编（1995）《现代汉语八百词》（增订版）中指出，“做”搭配的是一般是具体实物的制造和制作，而较为抽象的、较书面的用词时，特别是成语里，一般都写成“作”。

而对“做”与“作”是否只保留一个字，李炜（1998）在《论汉语中的“作”和“做”》中则提出了相反的意见，认为不能一概而论，能不能仅用一个“作”字，要看目前人们实际运用的情况和词义上会不会造成混乱。

王力（1980）在《同源字典》中对“作”与“做”的来源做了考证与辨析，指出“作”有去、入两声，而“做”是后起的分别字，来自去声的“作”。

许国萍（1998）在《用词辨析：“作”与“做”》中发现在汉语教材、国家级报刊和经典文学作品中，仍出现“作”与“做”的混淆，由此归纳提出了辨析二者的方法，即在书面语色彩浓的词语中，尤其是成语中，一般用“作”。不同语体选词不同，“做”与“作”有着口语与书面语的区别。

刘勋宁（1999）在《“做”和“作”》中写到，因使用对外汉语教材而发现“做”、“作”的混淆情况较为普遍，进而探讨了两字分开后合并的可能性，他提出可以考虑将作谓语的动词都写“做”，固定的词都写“作”，对于分不清是词还是词组的情况也许需要硬性规定。

顾江萍（2002）《“作”“做”的混用与分化》，以现代汉语中的“作”、“做”所构成的复合词为对象进行分析考察，发现“做”字所构成的复合词稳定性较差，有向“作”演变的趋势，构词能力弱于“作”。

胡斌（2003）在《再说“作”和“做”》中，从义项和句法两个方面具体描写了现代汉语普通话中“作”和“做”两个字的交叉分布情况，指出这两个字在现代汉语中是局部异体字的关系。

李蓝（2003）在《论“做”字的音》中写道：“做”字与其字音见于《集韵》是“做”字在官修韵书中首次出现。文章用现代普通话及方言来逆推“做”、“作”两字的古音，大致推断出“做”字从“作”分化出来的过程，即在上古时期“作”“做”形同音近，后经语音演变，唐宋时期“做”开始出现，宋元之后“做”被广泛使用。这是从字音角度，从历时层面研究了“做”字的读音。

李行健（2004）《现代汉语规范词典》中收入“作”、“做”词条，提出“作”跟“做”不同，常用在抽象意义的词语、书面语色彩较重的词语，特别是成语里。其后是双音节动词时一般也用“作”如“作调查”。表示具体东西的制造时多写成“做”，如“做药材”、“做衣服”。

燕燕（2004）在《泛义动词探析》中，将“做”的泛义用法划分“制造”、“写作”等八类，指出动词泛化的三个条件，即：能带宾语；词的使用频率越高发生泛化的可能性越大；从意义上来说能泛化的动词常为近义词或同义词。

刘灵珠（2005）在《“作/做”变异研究》中，通过对北京大学汉语语言学研究中心的 CCL 语料库检索以及实地调查，从历时和共时角度研究了“动字+zuò”结构的词语中“作/做”变异的分布情况。通过检索“叫作/叫做”等 9 组词语，发现其规律，即现代汉语部分“作”略占优势。这是从搭配角度研究“作/做”的分布频率，并研究其使用规律。

尤婷婷、张觉（2013），在《论“做”、“作”之间的语义用法差别》中认为，“做”是一种处置，即“做”后的词语常常是处置对象或制造物。而“作”则主要表示创造，进而引申为进行活动、劳作、当作等，而不表示对已有事物的处置。并提出以此来区别两个词的用法。

凌德祥（2015）在《“作”的语法化及其语用规范研究》中，考察了“作”与“做”的古今演变。文章通过对上海交通大学 1800 万字的现代汉语语料库统计分析得出，“作”的使用频率远高于“做”，因此其词素化、语法化趋势也非常明显。文章提出，“做”独立成词，语义的动作性相对“作”更

强一些，因此，独立运用情况下应统一规范用作“做”，三字组合中一般多用作“做”。

宋东明、刘海燕（2016），在《现代汉语“作”与“做”的分布考察——以三个有争议的成语为例》中，从历时和共时两个角度探讨了“作”与“做”的起源、使用的异同，通过对三个成语“白日做梦”、“小题大做”、“做贼心虚”在语料库中的分布进行分析，得出含“做”的形式在使用频率上有明显的优势。

张颂（2016）在《“作”和“做”的语法语义特征分析》中，列举了“作”与“做”词义的区别。“做”的义项中没有名词性的解释。“做”后可以加代词，称呼或职务等。“作”后一般接抽象的内容，“做”后一般为具体内容。文章同时阐述了“作”与“做”的语用区别。“做”可以重叠，多用于口语词汇，成语中只有个别出现“做”。在语法上，“作”和“做”在所带宾语的词性上、后接词语或称呼上、构词特征上，均有区别。

刁晏斌（2013）在《两岸三地“做”与“作”使用情况对比考察》中，以大陆、香港及台湾三地为考察地域范围，取“做”的“从事某种工作或活动”义，及“作”的“从事某种活动”义作为考察范围，分析调查了三地各为100余万字的报纸语料，得出“做/作”使用不平衡的结果。

杨亚楠（2017）《泛义动词“做”、“干”、“搞”、“弄”的比较研究》，以国家语委现代汉语语料库中的语料为分析对象，将“做”、“干”、“搞”、“弄”分别在句法平面、语义平面、语用平面进行横向比较。

随着对“作”与“做”研究的深入，将“做”和“作”与少数民族语言进行对比，讨论其在少数民族语言中相对的表达的研究亦有出现，具有代表性的是玛依拉·阿吉艾克帕尔（2008）探讨了维吾尔语中的对应表达，在语音、语法、语义方面对比了“作”与“做”的区别。

（二）“做”的第二语言教学的研究

面向外国人学习汉语的需要，以及我国非汉族人、母语非汉语的少数民族人民学习汉语的需要。对汉语本体研究与二语教学研究逐渐相结合。我国相应出现了一批经典教材、词典，学界中亦有越来越多的语言学家、学者、研究人员将目光投向了二语教学、对外汉语教学、以及现今的汉语国际教育领域。与此同时，随着汉语国际教育专业硕士专业的升温，不少汉语国际专业硕士生将硕士毕业论文定位为对外汉语教学策略研究、偏误研究，对“做”进行了相关的研究与讨论，其中有宏观的横向的比较也出现了国别化的针对性的研究讨论。

《实用对外汉语重点难点词语教学词典》北大版(2009)从对外汉语教学角度,分析讲授了“作”与“做”的不同。书中指出,“作”跟“做”都能表示从事某项活动,在表示“充当、担任、创作、写作”等意思时,部分可以通用,如“当作/做”、“作/做文章”等。“作”着重用于举行、进行某种活动。宾语多是“报告、调查、研究、解释、说明、批评、总结”等双音节词或书面语色彩比较浓的单音节词,如“词、曲、文、赋、”和“恶、战、难”等。“做”着重于从事某种工作或制造、制作某种物品。宾语多是比较具体的“木工、买卖、衣服、作业”等双音节词语和“鞋、饭、菜”等单音节词。“做”能表示举行家庭的庆祝或纪念活动。如“做生日、做满月”。“作”一般不这样用。“做”还能表示“结成”某种关系的意思,而“作”没有这种用法。同时,“作”有名词用法,如“杰作、著作、大作、新作、拙作”而“做”没有这一用法。

李佳(2014)在《留学生“做”义类泛义动词习得及教学——以英语母语学习者为例》中,将“做”的偏误类型分为语义搭配错误和语法形式错误,并将其偏误原因归纳为“万能性”错误、“做”“作”混淆、意义相近。

刘丽红(2016)在《泛义动词“做”的用法及偏误分析和教学策略》中,将泛义动词“做”的用法分为三种,即:“做”+宾语;“做”+补语;“做”+补语+宾语。并根据 HSK 动态作文语料库中与“做”相关的例句进行了偏误分析,提出了教学策略。

王子天(2017)在《欧美留学生在汉语习得阶段中介语“做”的使用》中分析了欧美留学生汉语中介语中的搭配,将其产生的误归纳为母语负迁移影响、目的与泛化影响以及“语释误导”的影响。

李雪(2018)《汉语“做”与日语“する”的对比与偏误分析》将“做”与“する”进行了语义和语法的对比,归纳了偏误类型和特点,提出了教学建议。

刘含霖(2020)《浅析日语中的泛义动词》中写到,汉语中“做”可为八个义项,而日语“する”中则分为自动词 7 个意义,他动词 9 种用法。“做”与“する”在某些句中可互相替换。

唐婉秋(2019)在《泛义动词“做、干、弄、搞”的对外汉语教学研究》中,针对母语为英语的高级留学生收集语料及偏误,从本体到语料分析,探讨了泛义动词的教学策略,分析了母语为英语的学习者产生偏误的原因。

随着来华留学攻读学位的留学生的增多,不同国家的留学生将泛义动词与自身母语当中的对应词汇进行对比,泛义动词研究国别化趋向日渐明晰。

林明慈（2016）《中高级印尼汉语学习者多义动词的使用考察与分析-以“要”和“做”为例》中分析了“做”在印尼语中相对因的语义情况，通过分析语料库以及测试获得语料，得出印尼学生再使用“做”时的偏误类型主要为“误代”和“误加”。

胡一兵（2020）《韩国学生习得泛义动词“做”偏误分析与教学建议》以初、中级韩国学生作为研究对象，归纳了“做”的偏误类型，提出教学建议。

申旻京（2008）《韩国学生汉语中介语“做”的搭配及其偏误分析》从词汇语义学出发，将现代汉语“做”的搭配情况分义项对韩国学生进行考察，对其出现的偏误进行分析，因“做”与对应的韩语词“hada”在义项上均较丰富，所以在搭配上呈现交叉关系。

朴瀚罗（2013）《汉韩语“做/하다（hada）”对比与偏误分析》中写道：韩语하다（hada）有：“先行词+하다”的语法结构，先行词可包括名词、动词、副词等。文章通过问卷形式进行调研，分析了以韩语为母语学习者在习得“做”时的偏误类型，及偏误原因。

阮氏金花（2014）《越南学生习得汉语泛义动词研究》中写到，通过对越南学生进行调研发现，在初级和高级阶段越南学生经常回避使用泛义动词的频率较高，并容易出现混用、漏用，认为出现上述现象的原因是母语负迁移、学习环境和策略以及教学资料。

（三）泰国“做（ทำ）”字相关研究

泰国有关“做（ทำ）”字的研究，目前而言还需要进一步丰富，围绕“做（ทำ）”字的讨论主要是从泛义动词、多义动词、易混动词方面来开展，且“做（ทำ）”字一般只是作为多个主题中的或者是一个主题其中的一个方面而被提及。

厉雅维（2013）《泰国学习习得“弄”、“搞”、“干”等泛义动词问题研究》中写到，泛义动词“弄”、“干”、“搞”存在的共同义项与《现代汉泰词典》中的“ทำ/Tham³³”的义项相对应。“ทำ/Tham³³”是泰语中的泛义动词，意义可随语境而变化。

含巧（2019）《泰国学生学习汉语泛义动词“做”“弄”“干”“搞”的偏误分析》，对四个动词的语义、句法、语用进行了分析，并以泰语为母语的汉语学习者、泰国籍汉语教师、中国籍汉语教师为调查对象，进行了问卷调查。通过问卷分析偏误类型数据、总结偏误原因、提出教学建议。

江菁（2020）《泰国初级学生易混动词及教学策略研究》中以泰国初级学生为对象，归纳了 22 组初级学习者易混淆动词，通过问卷测试 45 频次，分析得出“做”与“作”为一对一混淆，误用频次为 64.44%。

（四）综述总结

对于“做”字的研究，我国对“做”本体的研究已经比较丰富，从“做”字的起源，形音义，“做”与“作”的区别，以及二字是否能归为一字还是分为二字进行，若是分为二字则在使用上是否能清晰地划分。对这些问题都有较为丰富的考证与辨析。尤其是对“做”与“作”，学界从王力先生（1980）《同源字典》、吕叔湘先生（1981）《关于“的、地、得”和“做、作”》等语言学界名家都参与了广泛而持久的讨论，直至今日关于“做”与“作”的讨论与研究仍在继续。随着对外汉语教学的发展和需要，一些能指导二语教学的专著中也对“做”和“作”做了较为明晰的划分，具有代表性的是《实用对外汉语重点难点词语教学词典》北大版（2009）。“做”是泛义动词，与之相关的动词还有“弄、干、搞、整”等一系列动词，对于“做”类的泛义动词的研究从本体研究到结合至二语教学的研究都在广泛地进行中，具有代表性的有燕燕（2004）《泛义动词探析》。在汉语作为第二语言的教学与汉语作为第二语言的习得中，具有代表性的有李佳（2014）《留学生“做”义类泛义动词习得及教学》。除此之外，随着汉语国际教育硕士专业的兴起，以及来华外国留学生的增多，对“做”类的泛义动词的研究出现了国别化的趋势，其中以韩国为多，日本、越南、印度尼西亚、泰国均有出现，具有代表性的是阮氏金花（2014）《越南学生习得汉语泛义动词研究》、申旻京（2008）《韩国学生汉语中介语“做”的搭配及其偏误分析》以及胡一兵（2020）《韩国学生习得泛义动词“做”偏误分析与教学建议》。可以预见，随着二语教学需求的进一步发展对二语教学要求的进一步提高，国别化将是必然的发展趋势。以中泰双语为背景的，以泰语为母语的学习者为对象的，关于“做”类泛义动词的研究目前还有待丰富，现有论文多是将“做”归为多义动词或是泛义动词中的一个，并且较少深入中泰双语比较。

三、主要研究方法、内容和创新性

（一）研究的方法

本文作为以对比语言学、偏误分析理论为基础进行的语言对比及偏误分析，采取了以下常见的研究方法。

1、文献法：

本文使用检索工具查找字典、词典、图书、期刊等以查阅相关资料并参考相关的研究成果。分别整理出汉语“做”与泰语“ทำ/Tham³³”的义项。归纳整理动词“做”及“ทำ/Tham³³”的语义、语用、语法特点，及具体搭配情况。其中，汉语部分“做”的义项的整理和归纳是以《现代汉语词典》（第七版）、《新华字典》（第十二版）以及《新华大字典》（最新修订版）作为基点。泰语部分“ทำ/Tham³³”的义项是以《พจนานุกรมไทย-จีน-อังกฤษ ฉบับ 60,000 คำ 六万词泰汉英三语词典》、《泰汉词典 พจนานุกรมไทย-จีน》以及《พจนานุกรมไทย-จีน ฉบับสมบูรณ์ทันสมัย 新泰汉词典完整通用版》作为基点。

2、对比分析法：本文所要研究的是汉语“做”与泰语“ทำ/Tham³³”的对比及其偏误分析，因此，在得出“做”与“ทำ/Tham³³”的语义、语用、语法特点后，将采用对比法比较二者的异同。

3、问卷调查法：为了从尽可能多的视角进行调研和分析，问卷将从“泰语为母语的汉语学习者的视角”、“泰国籍汉语教师的视角”以及“中国籍汉语教师的视角”三个角度进行问卷调查，以期获得更好的调研效果。

（二）研究的主要内容

1、本论文研究的语料来源：

1) 北京语言大学 HSK 动态语料库 2.0 版，该语料库是母语非汉语的外国人（1992-2005 年）参加 HSK 高等汉语水平考试作文考试的部分答卷；

2) 全球汉语中介语语料库（1.0 版），该语料库收入外国汉语学习者产生的原始语料 2275 万字。语料库语料来源为教学单位的考试答卷、平时的作文作业，所有语料均以句子的形式呈现；

3) 现代汉语语料来源为北京语言大学 BBC 语料库；

4) 暨南大学中介语语料库；

5) 问卷调查中所获得的语料；

6) 当代泰国主流新闻媒体。

2、本论文研究的主要内容：

1) 汉语“做”的义项分析与搭配；

2) 泰语“ทำ/Tham³³”的义项分析与搭配；

3) 泰语为母语的学习者在习得“做”时的情况，对其产生的偏误情况进行对于分析；

4) 面向以泰语为母语的汉语学习者，对汉语“做”的教学提出建议。

（三）本论文的创新性与不足

1. 论文的创新性

从小词对比出发，探讨了“做”与“ทำ/Tham³³”在语义上的同与异，目前知网中的关于泰国学生习得“做”的偏误分析，主要是集中于对翻译动词的“做、弄、干、搞”的分析，例如，含巧(2019)集中于四个泛义动词习得上的偏误研究，文章并未将“做”与“ทำ/Tham³³”放入两个语言系统中进行语义的具体的对比与分析。

其次，本文从泰语为母语的学习者的视角、中国籍汉语教师的视角、以及泰国籍汉语教师的视角，从三个视角进行了有针对性地问卷调研，以求获得较为全面的偏误分析。

2. 论文的不足

在文章形式上虽然着眼于小词的对比，以求“小词大作”，但从形式上来说未能走出“摆事实，分析偏误，提出教学策略”这一偏误分析文章的总体模式。受疫情影响，原定为问卷调查形式辅以面谈和采访的田野调查模式未能成行。因此，本文采用的仅为问卷调查形式所取得的反馈，虽然有针对性，但也有过度依赖问卷所得的偏误类型的弊端。学生为了回答问卷而进行反馈而并非是在自然真实语境下进行语言输出，这是本文的不足之处。

第一章 汉语“做”与泰语“ทำ/Tham³³”的义项分析及对比

第一节 汉语“做”的义项及分析

一、汉语“做”的义项

“做”是一个多义动词，根据中国国家标准总局 1980 年发布的《信息交换用汉字编码字符集》^[2]，汉字“做”根据其使用频率属于常用汉字即一级字。王力（1980）在《同源字典》中考证了“做”是“作”后起的分别字。“做”是会意字，由亻和故两部分会意。“做”字与其字音在官修韵书中首次出现是于《集韵》^[3]。

“做”在《现代汉语词典》第七版中有 8 个义项；在《新华字典》第 12 版中有 7 个义项；在《新华大字典》（最新修订版）中有 8 个义项。

1. 《现代汉语词典》第七版中“做”的八个义项，以及“做”的相关词列表如下：

表 1-1：“做”的义项《现代汉语词典》第七版

“做”的义项《现代汉语词典》第七版			
序	词性	义项	例证
1	动词	制造	做衣服/用这木头做张桌子。
2		写作	做文章
3		从事某种工作或活动	做工/做事/做买卖
4		举行庆祝或纪念活动	做寿/做生日
5		充当；担任	做母亲的最疼孩子/做官/做教员/ 今天开会由他做主席。
6		当作	树皮可以做造纸的原料。/ 这篇文章可以做教材。
7		结成（某种关系）	做亲/做对头/做朋友
8		假装出（某种模样）	做样子/做鬼脸/做痛苦状

[2] 《信息交换用汉字编码字符集》是由中国国家标准总局 1980 年发布，1981 年 5 月 1 日开始实施的一套国家标准，标准号是 GB 2312—1980。

[3] 《集韵》去声暮韵：“作，宗祚切，造也，俗作‘做’。”

在《现代汉语词典》第七版中列出与“做”相关的词语共 49 词。按“顺序”、“倒序”、“中间词语”列表如下：

表 1-2：“做”的相关词《现代汉语词典》第七版

顺序词语 (38 词)	做爱、做伴、做东、做法、做工、做功、做功课、做鬼、做活儿、做客、做礼拜、做买卖、做满月、做媒、做派、做亲、做圈套、做人、做人情、做生活、做生日、做生意、做声、做事、做手脚、做寿、做文章、做戏、做秀、做文学、做贼心虚、做针线、做证、做主、做作
倒序词语 (7 词)	承做、当做、定做、假戏真做、叫做、看做、小题大做
中间词语 (4 词)	白日做梦、善做善成、生米做成熟饭、一不做，二不休

2. “做”在《新华大字典》（最新修订版）中列出 8 个义项，列表如下：

表 1-3：“做”的义项《新华大字典》最新修订版

“做”的义项《新华大字典》最新修订版			
序	词性	义项	例证
1	动词	制造	做裤子/ 做家具
2		干；从事或进行某种活动	做事/做生意
3		写；创作	做作业/做文章
4		举行；举办	做寿/做生日
5		担任；充当	做父亲/做官
6		结成某种关系	做朋友/做邻居
7		故意装出（某种神态或表情）	做鬼脸
8		用做	做样板/做原材料

3. “做”在《新华字典》（第12版）中的7个义项，列表如下：

表 1-4：“做”的义项《新华字典》第12版

“做”的义项《新华字典》第12版			
序	词性	义项	例证
1	动词	进行工作或活动	做活/做工/做买卖/做报告/做斗争/ 做功课（事先做准备工作。）
2		写作	做一首诗/做文章
3		制造	做制服/甘蔗能做糖。
4		当；为	做父母的/做革命事业接班人。
5		装；扮	做样子/做好做歹/做作 （故意装出某种表情或神态）
6		举行	做生日/做寿
7		用为	芦苇可以做造纸原料。

《新华字典》第12版中列出与“做”相关的词，列表如下：

表 1-5：“做”的相关词《现代汉语词典》第七版

以“做”开头 (13词)	做伴、做东、做法、做工、做活儿、做客、做梦、 做人、做事、做戏、做主、做作、做贼心虚
以“做”结尾 (2词)	好吃懒做、小题大做

4. 根据北京语言大学汉语语料库（BCC）对于含有“做”的词典条目及42983条语料进行频率分析，含有“做”的义项频率从高到低为：从事某种工作或活动（68.67%）；充当、担任（20.13%）；结成某种关系（3.9%）；写作（3.69%）；制造（1.46%）；举行庆祝或纪念活动（1.25%）；假装出某种模样（0.89%）。

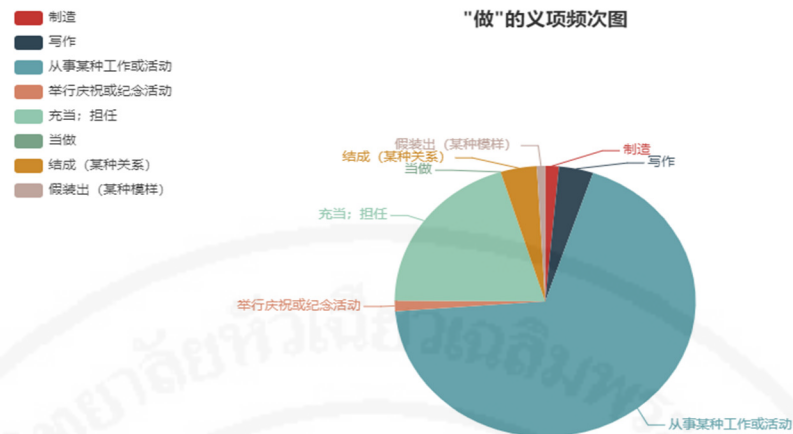

图 1-1: “做”的义项频次图

5. 对《现代汉语词典》第七版、《新华大字典》（最新修订版）以及《新华字典》（第 12 版）三部现代汉语中的权威字、词典中“做”的义项进行对比：《现代汉语词典》与《新华大字典》中“做”的义项均为 8 项，除了顺序不同，语义解释稍有不同之外无太大区别。《新华字典》则将《现代汉语词典》中的“充当、担任”以及“当作”或《新华大字典》中的“用做”义项合并为“当；为”，因此将 8 个义项并为 7 项。综合三部权威字、词典，将“做”在现代汉语中的义项归纳，并以“做”的义项频次图作为参考由高到低对各义项进行排序，以作为本文与泰语“ทำ/Tham³³”进行对比的基准，表格中的例句均来自北京语言大学（BCC）语料库：

表 1-6: “做”的义项表

序	词性	义项	例句
1	动词	从事或进行某种工作或活动	有专业人员 做 33 项专门的评估，一项项是透明的，肯定要比二手车市场的那些‘经纪人’要正规，你不妨到我们这里鉴定一下。《文汇报》2004-8-10
2		充当；担任；为	做 一个进取的模范《文汇报》2001-9-21
3		结成（某种关系）	大家伙儿既谁也离不开谁，便无妨 做朋友 。《冰心文集》1994

序	词性	义项	例句
4		写作；创作	在当年的曲水流觞活动中，共有 11 个人各做诗两首，15 个人各 做诗 1 首，16 个人因没有做出诗而罚了酒，而王羲之做了 2 首诗也喝了不少酒。《文汇报》2005-4-1
5		制造	改 做点心 面条？《人民日报》2003
6		举行、举办庆祝活动或者纪念活动	颇具意味的是，50 多年后，张学良将军头一次公开在台湾圆山饭店为自己的 90 华诞 做寿 。《人民日报》1997
7		假装出（某种模样）	在干部考察过程中走群众路线、征求群众意见，要让群众真正参与，而不能 做样子 、走形式。《人民日报》2002
8		当作	这家年上交税利近 10 亿元的大型企业，仅利用其“三废”（废油、废料、废渣） 做原料 ，支援周边乡镇兴办再生厂，一年就为地方创造了 400 多万元的利税。《人民日报》1996

二、汉语“做”的义项分析

为了便于区分“做”八个义项中每个义项的释义，我们在“做”后加注角标，用以区分其不同的义项，1 表示第一项，2 表示第二项，以此类推。接下来，我们将对“做”进行义项分析。

1. **做¹**：从事或进行某种工作或活动。该义项在语料库中的分布最为广泛，并且构词能力以及构成词组的能力最强。后接宾语且多为名词性宾语，如工作、活动、项目、事情，如：做事、做买卖、做报告、做工¹（动词，指从事体力劳动（多指工业或手工业劳动。此处与“做工”作名词时相区别）。此义项中的“做”或含“做”的词、词组可将一部分的“做”替换为“干、搞、弄”，例如：“做个小买卖/搞个小买卖”、“做活儿/干活儿”、“做科研/搞科研”。总体来说“做”、“弄”、“干”、“搞”在语义、地域、句法和色彩方面会出现差异，“做”、“弄”、“搞”更有口语色彩，也多见于方言和俚语。做¹的例句如下：

例 1：他不论是编剧本、写文章，还是**做报告**、谈问题，总是深思熟虑。
（《人民日报》1996）

例 2：她在纱纺厂**做工**。《现代汉语词典》（第七版）

例 3：当前正处在发展的关键时期，各级领导干部要沉住气、多研究，少应
酬、**多做事**，不推诿、不扯皮。（《福建日报》2008-11-6）

2. **做²**：充当；担任；为。在做²释义上后接名词、名词词组或名词性从句，所接名词宾语的主要类别有：官职、职衔、亲属称谓、某身份或角色。例如：做厂长、做榜样、做媒人。做²释义在部分词中可作“干”，例如后接职务或者官衔时如“做班长、干班长”。做²的例句如下：

例 4：儿子一推饭碗说：“我不去了。有你这么**做媒人**的嘛！（竹雄《婚姻大事》）

例 5：有师长**做榜样**，二师的战士脾气也见长了，不光打仗不要命，抢战利品也不要命，几句话不合耳光便扇过去，爱谁是谁。（都梁《亮剑》2005）

例 6：当时，他担任西北财经办事处副主任，主持边区的财经工作，我在军委后勤部军工局的兵工厂**做厂长**和总工程师。（《人民日报》1997）

3. **做³**：结成（某种关系）。做³一般为组织、对象、个体间结成的某种社会关系，着重点在于关系的结成。做³的例句如下：

例 7：杨建平还在上大学的时候，就曾顽固地认为一个有事业的男人要想功成名就，必须找一个普通得不能再普通的女人**做老婆**。“因为找一个普通的女人**做老婆**，你会免去很多外人的议论，迅速获得一种成熟稳重的社会认同。（赵强《谁比谁傻》1998）

例 8：她说：“懂得爱、会爱、爱得温柔、爱得热烈、爱得俏皮；**做爱人、做妻子、做母亲**。（《人民日报》1995）

4. **做⁴**：写作；创作。做⁴为“写”“创作”之意，后接宾语主要为文学上的某类作品，例如诗歌、词赋、散文或如“作业”这样具象化的需要写的东西。最常使用的词或短语有：做作业、做诗、做文章、做论文。做⁴的例句如下：

例 9：清华大学三百零七名硕士所**做论文**中，有一百五十九篇在国内外学术会议上作过报告，有一百六十九篇发表在国内外学术刊物上。一些论文已作

为科研成果转让给生产部门，开始收到良好的经济效益。（《福建日报》1982-7-4，来源：新华社）

例 10：突然，他情不自禁地问。“会呀，譬如：‘革命，不是请客吃饭，不是**做文章**……’”一个光膀子的领导干部唱起来。（《河的子孙》张贤亮 Y:1983）

5. 做⁵：制造。做⁵后接宾语主要为具体的事物，或取制作、制造的含义进行构词。如：做衣服、做陶瓷、做珠宝、做家具、做工（名词，指制作的技术或质量）。做⁵的例句如下：

例 11：为小孩子**做衣服**做大一点，是很有必要的。（《文汇报》2004-7-8）

例 12：瑞典家具商向这家工厂订货，厂领导不屑一顾地说，我们是做工艺品的专业厂家，不接**做家具**一类的简单粗加工业务。（《人民日报》2020）

例 13：这件衣服**做工**很细。《现代汉语词典》（第7版）

6. 做⁶：举行、举办庆祝活动或者纪念活动。如：做寿、做生日、做满月。做⁶的例句如下：

例 14：龙华镇金溪村共有 50 岁以上的老年人 970 多位，每年都有近百人在正月初三“**做寿**”。（《福建日报》2008-2）

例 15：陈美娥高兴地说，“做这些玩艺，大都作为礼品送给亲朋孩子**做满月**的，没想到在县里开展的‘赛巧手’活动中，被层层选送到北京，让专家设计到邮票上。”（《人民日报》1995）

例 16：凡是国际友人来汀（长汀县）参观，远方客人回汀探亲访友，干部群众嫁女讨亲，老人做寿，孩子**做满月**，逢年过节，桌席上一定有一盘白斩河田鸡。（《福建日报》1980-3-30）

7. 做⁷：假装出（某种模样），做⁷一般都含有贬义色彩，在具体语境中可能是中性色彩，例如：做鬼脸、做样子。值得注意的是在此义中，尤其是成语中“做”与“作”有混淆，例如“装模做样”与“装模作样”；“装腔作势”与“装腔做势”等。目前，在《现代汉语词典》（第七版）中，已将“装模作样”列入“装”的义项的例证中。并将“装腔作势”作为词条收入词典中。做⁷的例句如下：

例 17: 说白了, 下乡是为**做样子**、上镜头, 而非专心为农民群众办实事。
(《人民日报》2001)

例 18: 这种帮助, 不是在会议上说说, 文件上写写, 而是要实实在在地做, 一项项地落实, 绝不能搞形式、**做样子**、赶时髦。(《人民日报》2003)

例 19: 尤其是儿童由于无法表达, 经常表现为揉鼻子、**做鬼脸**、青眼窝等, 如果不及时治疗, 会造成鼻窦炎、结膜炎、中耳炎、鼻息肉、支气管哮喘等。(《文汇报》2005-9-21)

7. 做⁸: 当作; 用作。做⁸的后接宾语主要为构成材料、成分、方式方法、例子列举等。做⁸的例句如下:

例 20: 那我们就拿书法家**做例子**。(金开诚《百家讲坛》2003)

从以上分析来看, “做”有其复杂之处:

第一, “做”从大类划分有 8 个义项, 是多义动词且使用频率高;

第二, “做”的构词能力以及构成词组的能力非常强, 使得与“做”相关的词或词组非常多;

第三, “做”作为泛义动词, “做”与“弄”、“干”、“搞”既有相同之处又有不同之处;

第四, “做”的“假装某种模样”的义项, 在部分成语或俗语中, 容易与“作”混淆。

第二节 泰语“ทำ/Tham³³”的义项及分析

一、泰语“ทำ/Tham³³”的义项

在由泰国教育部支持编写的《基础泰语系列丛书(3)》中, 以词的意义和功能为划分依据将泰语的词类分为 12 类, 即: 名词、代词、动词、助动词、修饰词、数量词、指示词、介词、关联词、结尾词、叹词、否定词。根据朱德熙(1982)《语法讲义》“汉语的词分类不能根据形态, 只能根据词的语法功能。”泰语的词类从语法功能上亦可分为实词、虚词两类。泰国学者素提翁·蓬派布在《泰语中的巴利语梵语》中对泰语语素划分为黏着语素, 即语素不能独立成词必须结合其他词或词根构成新词; 自由语素, 即可独立成词也可和其他词或词根结合构成新词。参考上述学者所进行的研究和定义, 笔者认为“ทำ/Tham³³”在泰语中属于动词并且是多义动词, 属实词即可独立成词或与其

他词及词根组成新词的自由语素，依照语音音节进行划分属于单音节语素。“ทำ/Tham³³”带有全民性、基础性、多义性的特点，是泰国小学一年级学生学习泰语的必学词汇。我们查询了泰汉语中三部主要词典，“ทำ/Tham³³”在《พจนานุกรมไทย-จีน-อังกฤษ ฉบับ 60,000 คำ》（六万词泰汉英三语词典）中列有 10 个义项；在《泰汉词典 พจนานุกรมไทย-จีน》中列有 8 个义项；在《พจนานุกรมไทย-จีน ฉบับสมบูรณ์ทันสมัย》中有 10 个义项。接下来我们来观察一下这三部词典中“ทำ/Tham³³”以得出适合、全面的与“做”进行对比分析的对象。

1. “ทำ/Tham³³”在《พจนานุกรมไทย-จีน-อังกฤษ ฉบับ 60,000 คำ 六万词泰汉英三语词典》中的释义列表：

表 1-7: 《พจนานุกรมไทย-จีน-อังกฤษ ฉบับ 60,000 คำ 六万词泰汉英三语词典》中“ทำ/Tham³³”的释义

序	词性	义项	例证
1	动词 ก.	ดำเนินงาน หรือ กิจกรรม บางอย่าง 干、做、搞、办、作	ทำงาน 做工、工作、办事 ทำการค้าขาย 做买卖
2		ตั้งกิจการ 创设、经营、办	ทำหนังสือพิมพ์ 办报纸 ทำโรงเรียน 办学校 ทำโรงงาน 办工厂 ทำไร่ทำนา 经营农业 ทำการเลี้ยงสัตว์ 经营畜牧业
3		สร้าง , ผลิต 制造、做、制作、作	ใช้ไม้ ท่อน นี้ ทำโต๊ะหนึ่งตัว 用这木头做一张桌子。
4		เขียนขึ้น 写出、草拟、制定	ทำงบประมาณ 造预算；制定预算 ทำสมุดรายชื่อ 造名册
5		แสร้ง , เสแสร้ง 装、假装、做作	ทำท่าทำทาง 做好做歹、装模作样、作态 ไม่รู้ก็ต้องบอกว่าไม่รู้ อย่าทำเป็นรู้ 不懂就是不懂不要装懂。
6		ปฏิบัติการ 发动、进行	ทำสงคราม 发动战争 ทำการบุก 发动进攻
7		ปฏิบัติหน้าที่ 执行、实行	ทำหน้าที่เป็นประธาน 执行主务 ทำหน้าที่ 执行职责 ทำตามคำสั่ง 执行命令
8		ก่อให้เกิด 使、致使、让	การถ่อมตัวทำให้เราก้าวหน้า การหยิ่งโสโอหังทำให้เราล้าหลัง 虚心使人进步，骄傲使人落后。

序	词性	义项	例证
8	动词 ก.	ก่อให้เกิด 使、致使、让	แก้ไขโครงการเดิม ทำให้เหมาะสมกับสภาพใหม่ 修改原计划使之适合于新的情况。
9		ภายหลังที่ทั้งสองฝ่ายได้ปรึกษาหารือกันแล้ว ได้มีการตกลงนามในข้อตกลง 订立、缔结、订下、立下	ทำสนธิสัญญา 订立条约。 ประเทศทั้งสองได้ ทำข้อตกลงการค้าขายภายใต้พื้นฐานที่ เอื้ออำนวยประโยชน์ซึ่งกันและกันที่เสมอภาคกัน 两国在平等互利的基础上订立贸易协定。
10		ปฏิบัติ; ดำเนินการ 行事、行为、举动、从事某种 活动	พูดและทำตัวเรียบร้อย 谈和行事都符合规矩。 ทำความเคารพ 行礼 ทำการขโมย 行窃 ทำการหลอกลวง 行骗

2. “ทำ/Tham³³” 在《泰汉词典 พจนานุกรมไทย-จีน》中的释义列表:

表 1-8: 《泰汉词典 พจนานุกรมไทย-จีน》中 “ทำ/Tham³³” 的释义

序	词性	义项	例证
1	动词 ก.	做、作、干、搞、办	ทำการบ้าน 做作业 ทำหนังสือพิมพ์ 办报纸
2		制造、制作	ทำตุ๊กตาขาย 制作玩偶出售 นาฬิกาเรือนนี้ทำที่ไหน? 这块手表是哪里制造的?
3		举行、进行	ทำพิธีแต่งงาน 举行婚礼 ทำสงคราม 进行战争
4		执行、遵守	ทำตามคำสั่ง 执行命令 ทำตามระเบียบ 遵守制度
5		假装、佯装	ทำเป็นไม่รู้ 假装不知道
6		搞、整	ทำเอาเจ็บแสบ 搞得很痛/整得很苦
7		订立、签订、缔结	ทำสัญญา 签订条约
8		使、致、令	ทำให้เกิดผลดี 使产生良好的效果

3. “ทำ/Tham³³” 在《พจนานุกรมไทย-จีน ฉบับสมบูรณ์ทันสมัย 新泰汉词典完整通用版》中的释义列表：

表 2-9: 《พจนานุกรมไทย-จีน ฉบับสมบูรณ์ทันสมัย 新泰汉词典完整通用版》中的释义列表

序	词性	义项	例证
1	动词 ก.	做、作、干、搞、办	ทำการบ้าน 做作业 ทำหนังสือพิมพ์ 办报纸
2		制作，打造，生产， 创造	ทำตุ๊กตาขาย 制作玩偶出售 นาฬิกาเรือนนี้ทำที่ไหน? 这块手表是哪里制造的? ทำรายได้ 创收 ทำรัง 筑巢
3		举行，举办，进行	ทำศพ 办丧事 ทำสงคราม 进行战争
4		执行，遵守	ทำตามคำสั่ง 执行命令 ทำตามระเบียบ 遵守规矩
5		从事	ทำธุรกิจ 经商 ทำไร่ทำนา 务农
6		假装，当作	ทำเป็นไม่รู้ 假装不知道 ทำหูทวนลม 当耳旁风 ทำเป็นอวด 装得很逼真
7		搞、整、弄	ทำเอาเจ็บแสบ 搞得很痛/整得很苦 เขา ทำ น้องร้องไห้อีกแล้ว 他又把妹妹弄哭了。
8		订立，签订，缔结	ทำสัญญา 签订条约
9		使，致，令	ทำให้เกิดผลดี 使产生良好的效果
10		(口) 攻读，读	ทำปริญญาโท 攻读硕士学位

4. 我们对在《พจนานุกรมไทย-จีน-อังกฤษ ฉบับ 60,000 คำ 六万词泰汉英三语词典》(以下简称《六万词》)、《泰汉词典 พจนานุกรมไทย-จีน》广州外国语学院 2003 (以下简称《泰汉词典》广外版)、在《พจนานุกรมไทย-จีน ฉบับสมบูรณ์ทันสมัย 新泰汉词典完整通用版》(以下简称《新泰汉词典》)中“ทำ/Tham³³”的义项列表后进行对比，我们有如下发现：

1) 首先，我们发现三部字、词典的义项归类与设置大体相同。例如，三部字、词典均设有（做；干；搞；弄；办）作为第一类义项，也均设有（假装；佯装）、（致；使；令）、（举行；进行）、（缔结、签订）、（执行、遵守）的几类义项；

2) 其次，我们发现三部字、词点在义项内容设置上各有增减，有些义项只存在于一部词典中。例如：《新泰汉词典》中单列有“从事”、“攻读、读”这两个义项，《六万词》及《泰汉词典》（广外版）中未有列出该义项；再如：新泰汉词典以及《泰汉词典》（广外版）将“搞、整”单独列项，而《六万词》中未单独列出，应是将这一义项归入了“使、致、令”的义项中。

3) 再次，我们发现三部字、词典的义项归类自身有部分释义存在重复现象，或是释义不清的地方。例如《六万词》中第一个义项中的“干、做、搞、办、作”与其自身的义项 2 “创设、经营、办”有重复，其义项 1 举例为“做生意”，其实有“经营”的意思。根据词典中的泰文释义以及例子，我们尝试将两个义项更细化后，以便能更清晰地呈现其各个义项：义项 1 《六万词》——进行某工作或者是进行某具体的活动。（与工作相关）；义项 2 《六万词》——创立、创办、创设、经营。

4) 最后，我们发现还有一些义项在与“ทำ/Tham³³”有关的词汇中，并未列出相应义项。如：“担任；当”（ทำราชการ 当公务员、任公职）。再如：“欺负、欺辱”（ทำคนไม่สู้ 欺负、欺侮不如自己的人；ทำเมีย 欺侮老婆；欺负老婆）。

基于以上几点发现，为了得到更适用于与“做”进行对比分析的，更为全面明晰的“ทำ/Tham³³”的义项，我们将“ทำ/Tham³³”的义项归类如下：

表 1-10: 综合归纳“ทำ/Tham³³”的义项表（用于与“做”对比）

序	词性	义项	例证
1	动词 ก.	进行工作或者某活动、某事 （与工作或具体的活动 相关） 做、搞、干、作、	ทำงาน 做工、工作 ทำความสะอาด 搞卫生 ทำการบ้าน 做作业 ทำงานล่วงเวลา 加班 ทำรายงาน 做报告
2		经营、办、创设、	ทำ โรงเรียน 办学校 ทำ โรงงาน 办工厂 ทำไร่นา 经营农业 ทำการเลี้ยงสัตว์ 经营畜牧业

序	词性	义项	例证
3		制造、做、制作、生产、建立	ใช้ไม้ ท่อน นี้ ทำโต๊ะตัวหนึ่ง 用这木头做一张桌子。 นาฬิกาเรือนนี้ทำที่ไหน? 这块手表是哪里生产的? ทำหนัง (1) 制作电影; (2) 制作皮革 ทำทาง 筑路; 修路 ทำรัง 筑巢 (引申为建造住宅) ทำชื่อเสียง 建立/树立声望
4		写出、草拟、制定	ทำงานประมาณ 做预算; 制定预算 ทำสมุดรายชื่อ 做名册 ทำคำร้อง 写提案 ทำพินัยกรรม 立遗嘱
5		举行、举办某种活动 (如婚礼、葬礼)	ทำศพ 办丧事; 办丧礼; 治丧 ทำพิธีแต่งงาน 举行婚礼 ทำบุญวันเกิด 办生日聚会; 举行生日聚会
6		执行、实行、遵守	ทำตามคำสั่ง 执行命令 ทำหน้าที่ 执行职责、尽职责 ทำตามระเบียบ 遵守规矩; 遵守制度
7		发动、进行、	ทำสงคราม 发动战争; 打仗 ทำการบุก 发动进攻; 发起进攻
8		装、假装、做作	ทำเป็นไม่รู้ 假装不知道 ทำท่าทำทาง 做好做歹、装模作样、作态 ไม่รู้ก็ต้องบอกว่าไม่รู้ อย่าทำเป็นรู้ 不懂就是不懂不要装懂。 ทำเป็นทองไม่รู้ร้อน (俗语谚语) 装作若无其事的样子。 ทำปากทำคอ 怪声怪气; 装腔作势 ทำไถ่ 装蒜
9		ก่อให้เกิด 使、致使、让	การถ่อมตัวทำให้เราก้าวหน้า การหยิ่งโสโอหังทำให้เราล้าหลัง 虚心使人进步, 骄傲使人落后。 แก้ไขโครงการเดิม ทำให้เหมาะสมกับสภาพใหม่ 修改原计划使之适合于新的情况。
10		订立、缔结、订下、立下、签订	ทำสัญญา 签订合同 ทำสนธิสัญญา 订立条约。 ประเทศทั้งสองได้ ทำข้อตกลงการค้าขายภายใต้พื้นฐานที่เอื้ออำนวยประโยชน์ซึ่งกันและกันและกันที่เสมอภาคกัน 两国在平等互利的基础上订立贸易协定。

序	词性	义项	例证
11		担任、当	ทำราชการ 当公务员；任公职 ทำหน้าที่ประธาน 担任主席
12		行事、行为、举动、从事某种活动	ทำความเคารพ 行礼 ทำการขโมย 行窃 ทำการหลอกลวง 行骗
13		搞、弄、整	ทำหาย 弄丢了；搞丢了 ทำเอาเจ็บแสบ 搞得很痛/整得很苦 เขาทำน้องร้องไห้อีกแล้ว 他又把妹妹弄哭了。
14		欺负；欺侮	ทำคนไม่สู้ 欺负、欺侮不如自己的人 ทำเมีย 欺负老婆（另为“娶为妻”）
15		当作	ทำหู ทวนลม 当耳旁风 ทำเป็นเล่น 当作儿戏
16		获得；得到；赚	ทำกำไร 获得利润；盈利 ทำเงิน 赚钱；挣钱 ทำให้มาก 赚大钱 ทำรายได้ 获得收入
17		种	ทำนา 种田；耕种 ทำไร่ 种（旱）地 ทำสวน 种植园圃；管理园圃 ทำนาบนหลังคน 在人的背上耕种（喻：剥削）
18		“ทำ/Tham ³³ ” 泛义为其他动词的用法	1. ทำคลอด 接生；助产 2. ทำขวัญ 补偿；抚恤 3. ทำความ 惹是生非；闯祸 4. ทำเบ่ง 摆架子 5. ทำประตู 做门、射门 6. ทำปลา 剖鱼 7. ทำพันธุ์ 留种；做种 8. ทำไพ่ 洗牌 9. ทำเมีย 娶为妻； 10. ทำเวร 值班；值日 11. ทำนาย 预测 12. ทำเทียม 假造 伪造 13. ทำเนา 减轻；情有可原 14. ทำงน 怀念；担忧 15. ทำร้าย 伤害 16. ทำลาย 消灭

二、泰语 “ทำ/Tham³³” 的义项分析

在上一小节中，我们通过对三部汉泰语权威字、词典进行对比分析与整理，按常用义项进行重新归类，得出了 17 个义项，以及 16 个 “ทำ/Tham³³” 泛义为其他动词的词语。在本小节中，我们将进行语料收集，用以验证各个义项的实际使用情况。为了便于区分 “ทำ/Tham³³” 的不同义项，我们在 “ทำ/Tham³³” 的每个义项后加注角标，1 表示第一项，即 “ทำ¹”；2 表示第二项，如 “ทำ²”；以此类推。本文所研究的 “ทำ/Tham³³” 的使用背景为泰国中部地区曼谷语（标准语），为了确保各个义项的实际使用性，确保语料的真实性，我们将从泰国各大媒体及泰国著名现当代文学作品中采集与该义项相关的例句用以举证。本文语料内涉及到 “ทำ/Tham³³” 相关词语时均用粗体字并加下划线表示强调。

1. **“ทำ¹”**：工作或进行某种活动、进行某事。后加名词性宾语，名词类型主要为工作内容或者具体的某项活动。例如：工作/办公、做清洁/卫生、做作业、加班、做报告。

例1. ทำงาน 做工、工作

新闻语料：คุณจะทำ**งาน**ที่บ้านอย่างไรให้มีประสิทธิภาพสูงสุดและไม่ท้อเหี่ยวจนเกินไป

语料翻译：你该怎样在家**办公（工作）**才能达到最高效率且不枯燥呢？

新闻标题：ไวรัสโคโรนา: **ทำงานที่บ้านอย่างไรให้มีประสิทธิภาพ**
(如何做到有效率地在家办公)

新闻来源：BBC (2020.03.19)

<https://www.bbc.com/thai/international-51941006>

例2: ทำความสะอาด 搞卫生/做清洁

新闻语料：กฟผ.ได้เร่งดำเนินการตามมาตรการของกระทรวงสาธารณสุขและมาตรการควบคุมโรคของกฟผ. อย่างเคร่งครัด โดยสั่งปิดอาคาร ท.100 ซึ่งเป็นอาคารที่ผู้ป่วยยืนยันติดเชื้อโควิด-19 ทำงานเป็นเวลา 3 วันระหว่างวันที่ 16-18 มีนาคม 2564 เพื่อทำความสะอาดฉีดพ่นน้ำยาฆ่าเชื้อในอาคารและพื้นที่ส่วนกลางของอาคาร

语料翻译：泰国电力局严格按照卫生部及电力局防控措施相关规定，迅速下令关闭新冠确诊患者工作过的 T100 大楼三天，即 2021 年 3 月 16 号到 18 号，对办公楼内部及公共区域**进行清洁**、喷洒消毒液等工作。

新闻标题：กฟผ.พบลูกจ้างเหมาติดโควิด 1 ราย สั่งปิดอาคารสำนักงานใหญ่ 3 วัน

(泰国电力局发现一例外包员工新冠肺炎确诊病例下令关闭总部大楼 3 天)

新闻来源：SANOOK (2021.03.16) <https://www.sanook.com/news/8356706/>

例 3: ทำการบ้าน 做作业

新闻语料: “รับจ้างทำการบ้าน” กลายเป็นหนึ่งในประเด็นที่มีการวิพากษ์วิจารณ์ในเครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างคึกคักในช่วงนี้

语料翻译: “代写作业” 成为近期社交网络中备受诟病的热点之一。

新闻标题: รับจ้างทำการบ้านเฟื่อง “เด็กรักสบาย-ครูสั่งงานมากเกินไป”

(代写作业生意火爆是学生喜好爱意还是老师布置作业过多)

新闻来源: Posttoday (2014. 08. 22)

<https://www.posttoday.com/politic/report/314133>

例 4. ทำงานล่วงเวลา 加班

新闻语料: กรณีที่นายจ้างให้ลูกจ้างทำงานล่วงเวลาหรือOTในวันทำงานนายจ้างต้องจ่ายค่าล่วงเวลาให้แก่ลูกจ้าง

语料翻译: 老板让员工在工作日加班的情况, 必须支付员工加班费。

新闻标题: กสร. ยืนยันค่าล่วงเวลาต้องจ่ายเป็นเงิน ไม่สามารถชดเชยเป็นวันหยุดได้

(劳工部强调必须以钱款结付加班费 不得以假期抵消)

新闻来源: KHAOSOD (佛历 2559. 10. 6)

https://www.khaosod.co.th/breaking-news/news_36062

例 5. ทำรายงาน 做报告

新闻语料: นักเรียนทั้งสองคนเรียนอยู่ที่โรงเรียนเขาน้อยวิทยาคม ซึ่งเมื่อวานสอบเสร็จแล้ว และวันนี้ได้พากันขี่รถจักรยานยนต์เพื่อไปทำรายงานส่งครูแต่ออกมาได้ไม่นานนักก็มาประสบอุบัติเหตุจนเสียชีวิต

语料翻译: 在考诺维塔亚学校上学的两名学生, 昨天考完试, 今天约好一起骑摩托车去做报告并交给老师, 但出发不久就发生意外身亡。

新闻标题: 2 นร.ขี่มอเตอร์ไซด์ไปทำรายงานส่งครู มองไม่เห็นรถไม่ปูนจอดอยู่ข้างทาง พุ่งชน
ดับสลด 1 ศพ

(两名学生骑摩托车去做报告并交给老师 途中撞上停在路边的水泥车造成一人死亡)

新闻来源: KHAOSOD (2559. 10. 06)

https://www.khaosod.co.th/breaking-news/news_36062

2. “ทำ²”: 表示经营、创办、创设, 后接名词性宾语。宾语主要为学校、工厂等机构组织或如农业、工业等行业; 以及某工作或进行某种活动、进行某事, 如: 办校、办厂、经营农业、经营畜牧业。以下为相关新闻语料。

例 6. ทำโรงเรียน 办学校

新闻语料: คุณครูโซ่ คนดังครุคณิตศาสตร์ที่สอนแปลกแหวกแนวจนเป็นที่รักของนักเรียนได้ประกาศลาออกจากการเป็นข้าราชการแล้วโดยให้เหตุผลว่าตลอด 9 ปีที่ผ่านมา รู้สึกหมดไฟเพราะระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ อยากเดินทางไปทำโรงเรียนในฝัน

语料翻译: 索老师-因教学方式新奇独特而成为深受学生喜爱的数学老师, 宣布辞去公务员的工作, 理由是九年以来教育部的规章制度让他失去工作激情, 想去创办自己梦想中的学校。

新闻标题: “ครูโซ่” ลาออกจากราชการ เดินหน้าทำโรงเรียนในฝัน
(索老师辞去公务员 去创办梦想中的学校)

新闻来源: CH3 (佛历 2562. 05. 26)
<http://news.ch3thailand.com/online-social/95868>

例 7. ทำโรงงาน 办工厂

新闻语料: สำหรับหลายคนที่มีความคิดอยากจะเริ่มต้นทำโรงงานผลิตอาหารเพราะมองเห็นโอกาสที่เปิดกว้างในตลาดนี้ แต่ก็ไม่รู้ว่าจะเริ่มต้นจากตรงไหนดี และมองว่าการทำโรงงานผลิตอะไรสักอย่าง น่าจะมีขั้นตอนยุ่งยาก แต่ในความเป็นจริงแล้ว หากมีการเตรียมตัวให้พร้อมและศึกษาข้อมูลอย่างถ่องแท้ก็จะช่วยลดความยุ่งยากลงได้

语料翻译: 很多有创办食品制造工厂想法的人, 是因为看到了广阔的市场前景, 却不知道要从哪里开始着手才好, 还会觉得创办某种制造工厂的步骤繁琐。但实际上, 若准备充足, 研究仔细, 就会减少很多麻烦。

新闻标题: รู้ขั้นตอน! เปิดโรงงานผลิตอาหาร ต้องทำอะไรบ้าง
(了解每一步! 创办食品制造工厂需要做什么)

新闻来源: TA SME (佛历 2563. 03. 05)
<https://www.tasme.or.th/article/4376/>

例 8. ทำไร่นา 经营农业

新闻语料: ทิ้งหลังหลายหน้าห่างจากวงการบันเทิงไปกว่า 10 ปี สำหรับอดีตนางแบบเซ็กซี่และนักแสดงชื่อดังอย่าง แซมเปอญ เอ็กซ์ หรือ จันท์เพ็ญ ชุณหะศรี ที่ผันตัวเองไปเป็นเกษตรกรอย่างเต็มตัว ทำไร่นา และสวนผสม ร่วมกับสามีติกรีนักบินอย่าง แวน - วันชาติ ชุณหะศรี บนพื้นที่กว่า 200 ไร่ ของ “ไร่วันจันทร์เพ็ญ” ที่ตำบลโคกปีบ อําเภอมือง จังหวัดสระแก้ว

语料翻译: 隐退演艺圈 10 多年, 前性感模特兼知名演员詹潘 X 或詹潘·淳斯变身农民, 和飞行员丈夫汪察·淳斯一起, 在沙缴府直辖县阔碧空镇

面积超过 200 莱亩的农场里，全心全意**经营农业**，管理农场。

新闻标题：“แซมเปญ เอ็กซ์” จากเซ็กซี่สตาร์ พลิกผันชีวิต หันหน้าสู่การเกษตร ทำไร่น่าสวนกว่า 200 ไร่

(詹潘 X 从性感明星变身农场主经营 200 余莱亩的农场)

新闻来源：SIAMRATH (2020. 08. 18)

<https://www.77kaoded.com/news/thanapat/1796104>

例 9. ทำการเลี้ยงสัตว์ 经营畜牧业

新闻语料：กรมปศุสัตว์เปิดให้บริการเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ทั่วประเทศ ตั้งแต่ 1 ตัวขึ้นไป ขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์รายครัวเรือน ประจำปี 2563 (ช่วงที่ 1) ตั้งแต่วันที่ 1 ธันวาคม พ.ศ. 2562 ถึงวันที่ 31 มีนาคม พ.ศ. 2563 โดยสามารถติดต่อขอขึ้นทะเบียนได้ที่ สำนักงานปศุสัตว์อำเภอในพื้นที่ที่เกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ได้ทำการเลี้ยงสัตว์

语料翻译：畜牧局从 2019 年 12 月 1 日到 2020 年 3 月 31 日向全国养殖户开放 2020 年度（1 期）养殖户登记，养殖数量在 1 头及以上即可。养殖户可联系自己**经营畜牧业**所在县的畜牧局办公室进行登记。

新闻标题：กรมปศุสัตว์เปิดให้เกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ทั่วประเทศขึ้นทะเบียนถึงวันที่ 31 มีนาคม 2563 เพื่อรับสิทธิประโยชน์จากรัฐ

(畜牧局向全国养殖户开放登记以领取政府福利 截止日期为 2020 年 3 月 31 日)

新闻来源：NATIONAL NEWS BUREAU OF THAILAND (NNT) 2020. 01. 28

<https://thainews.prd.go.th/th/news/detail/TCATG200128112704026>

3. “ทำ”：在三本字、词典中标注的泰文解释为“สร้าง（建造）ผลิต（生产）”。三部字、词典中均设有这一义项，其中给出的例句为“用木头做一张桌子。”“这块手表是哪里生产的？”我们在泰国主流媒体中进行能力范围内的全力搜索，目标词语为词典中给出的例词：“制作皮革”、“制作电影”“做桌子”“树立声望”，经查询后显示四个目标词均未能搜索到相应相关语料。而在“สร้าง（建造）”相关义项下，我们以“筑路”、“筑巢”为目标词进行媒体搜索后得到了相应语料。因此，我们认为，目前“ทำ”的义项应为“สร้าง（建造）”，且后接实物名词。

例 10. ทำทาง 筑路；修路

新闻语料：เกิดอุบัติเหตุที่กั้นทำทาง ไม่มีไฟฟ้าและสัญญาณให้ระวัง ทำให้เกิดอุบัติเหตุ

语料翻译：事故发生在修路的路障处，因为没有亮灯、没警示信号，所以造成

意外。

新闻标题: ทำทางไม่มีไฟให้สัญญาณ (修路竟不亮起信号灯)

新闻来源: BANBUNGDISTRICT 2020.10.25

<http://www.banbungdistrict.go.th/webboard/topic/64093>

例 11. ทำรัง 筑巢 (引申为建造住宅)

新闻语料: ต่อหัวเสือจำนวนมากอพยพมาทำรังในหมู่บ้าน ที่อำเภอห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยชาวบ้านเชื่อว่ามีสาเหตุมาจากสถานการณ์ภัยแล้ง

语料翻译: 大批黄腰胡蜂迁徙至加拉信府汇美县的村子里筑巢, 当地人认为有旱情的原因。

新闻标题: ต่อหัวเสืออพยพมาทำรังในหมู่บ้านที่ อ.ห้วยเม็ก จ.กาฬสินธุ์ (黄腰胡蜂迁移至加拉信府汇美县村子筑巢)

新闻来源: THAI PBS 2012.05.19

<https://news.thaipbs.or.th/content/126910>

4. “ทำ⁴”: 写出、草拟、制定, “ทำ⁴”是与“写”有关的义项, 以“写”为初始意义, 引申出草拟、制定、订立, “ทำ⁴”与“ทำ¹⁰”虽然都含有“写”的涵义, 但是有不同, “ทำ⁴”并不强调双方缔结。“ทำ⁴”后所接名词性宾语为“预算、提案、遗嘱”等。我们经过搜索得出以下语料:

例 12. ทำคำร้อง 写提案

新闻语料: หากสามารถทำให้ปรากฏหลักฐานเป็นหนังสือได้ ให้ผู้ร้องขอทำคำร้องพร้อมแสดงเหตุแห่งความจำเป็นเร่งด่วนและเหตุที่ไม่อาจไปพบผู้พิพากษาได้ ข้อมูลและพยานหลักฐาน รวมทั้งเอกสารต่าง ๆ ตามข้อ ๑๐ หรือข้อ ๑๑ จัดส่งมาให้ผู้พิพากษาทางโทรสาร

语料翻译: 若能够出具书面形式的证据, 申请人可提交申请, 说明不能出庭的紧急或特殊情况, 并将第 10 项及第 11 项规定的资料内容、文件及证词证据连同申请一起通过传真形式提交给法官。

新闻标题: ข้อบังคับของประธานศาลฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการออกคำสั่งหรือหมายอาญา พ.ศ. ๒๕๔๘

最高法院院长关于刑事命令的标准及程序的实施规定 (佛历 2548 年版)

新闻来源: OFFICE OF THE COUNCIL OF STATE

<https://www.krisdika.go.th/librarian/getfile?sysid=852573&ext=htm>

例 13. ทำงบประมาณ 做预算；制定预算

新闻语料: สำหรับธุรกิจขนาดเล็กไม่จำเป็นต้องทำงบประมาณการทุกงบประมาณด้านบน อาจเลือก **ทำงบประมาณ**ที่มีความสำคัญต่อกิจการตนเอง

语料翻译: 对于小型企业来说, 无需按照上述内容**制定**每一项**预算**, 选择性**制定**自己业务中重要部分的业务**预算**即可。

新闻标题: ขั้นตอนการจัดทำงบประมาณ (制定预算的步骤)

新闻来源: Department of Industrial Promotion (DIP)
<https://bsc.dip.go.th/th/category/account2/fs-budgetingprocess>

例 14. ทำพินัยกรรม 立遗嘱

新闻语料: เกลือ เป็นต่อ ได้ออกมาอัปเดตรูปของตัวเองที่ได้**ทำพินัยกรรม**บริจาคร่างกายเพื่อเป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น

语料翻译: 戈乐·班多更新了自己**立遗嘱**的照片, 决定往生后捐献遗体帮助他人。

新闻标题: “เกลือ” ทำพินัยกรรมบริจาคร่างกาย แฟนๆ แห่อนุโมทนาบุญ (戈乐·班多立遗体捐献遗嘱 粉丝们纷纷表示支持)

新闻来源: DAILYNEWS 2021.02.17
<https://www.dailynews.co.th/entertainment/825909>

5. “ทำ”：此义项为举行、举办某种庆祝活动或纪念活动，所以活动范围主要为红、白事等或者进行佛教祈福即做功德，例如泰国佛教徒有在生日当天做功德的习俗。我们对此义项的语料搜索如下：

例 15. ทำศพ 办丧事、办丧礼、治丧

新闻语料: สถานรับ**ทำศพ**แบบพิเศษนี้จะตั้งอยู่ที่นครซีแอตเทิลของสหรัฐฯ

语料翻译: 这个**举办**特殊**葬礼**的地方位于美国西雅图。

新闻标题: สถานที่**ทำศพ**ให้เป็นปุ๋ยมนุษย์แห่งแรกของโลก เตรียมเปิดให้บริการในปี 2021
世界上第一个把人类遗体转为化肥的地方 准备于 2021 年开发服务

新闻来源: BBC MEWS 2019.12.11
<https://www.bbc.com/thai/features-50727485>

例 16. ทำพิธีแต่งงาน 举行婚礼

新闻语料: คอริย์และคริสตี รุสโซ คู่บ่าวสาวจากรัฐออนแทรีโอของแคนาดา จัดพิธีสมรสแบบไม่เหมือนใคร โดยทั้งสองแอบหมั้นกันลับๆ แล้วพากันหนีญาติพี่น้องเพื่อนฝูงไป**ทำพิธีแต่งงาน**กันเองสองคนบนยอดเขาที่นิวซีแลนด์

语料翻译：科瑞和克里斯蒂·卢梭，一对来自加拿大安大略省的新人，举办了不同别人的结婚仪式，这对新人悄悄订婚，然后两人便背着亲朋好友前往新西兰的某处山顶**举办婚礼**。

新闻标题：พิธีสมรสแนวใหม่ หนีไปแต่งงานบนยอดเขาไม่บอกใคร
新潮婚礼--在山顶举行专属两人的婚礼

新闻来源：BBC NEWS

<https://www.bbc.com/thai/international-41535608> 2017. 10. 7

例 17. ทำบุญวันเกิด 生日做功德

新闻语料：ยิ่งลักษณ์พร้อมครอบครัว**ทำบุญวันเกิด**ครบ 48 ปี

语料翻译：英拉 48 岁生日和家人一起做生日功德。

新闻标题：ยิ่งลักษณ์**ทำบุญวันเกิด**หวังคนไทยมีความรักให้อภัย
(英拉生日做功德 盼泰国民众原谅)

新闻来源：POSTTADAY 2015. 06. 21

<https://www.posttoday.com/politic/news/371878>

6. “**ทำ**”：此义项为执行、实行、遵守，后接名词性宾语，宾语可为“命令、职责、规矩、制度、规则”，主要形式为“ทำตาม+名词性宾语，我们搜索到的新闻语料如下：

例 18. ทำตามคำสั่ง 执行命令

新闻语料：นี่คือความหดหู่ สิ้นหวัง ก้มหน้าก้มตา**ทำตามคำสั่ง**ไปวัน ๆ อย่างแท้จริง ถึงตาสว่างแต่จิตไปตกอยู่ที่ความกลัว

语料翻译：这才是真正地绝望，每天埋头工作，认真**执行命令**，尽管看清事实，但精神上早已充满恐惧。

新闻标题：ส.ส.เพียว ฝากถึงเพื่อนตำรวจ ก้มหน้าก้มตา**ทำตามคำสั่ง** ไม่ได้ช่วยให้รอด
国会议员缥寄语警员朋友：光埋头**执行命令**是无法独善其身的。

新闻来源：MATICHONWEEKLY 2020. 10. 16

https://www.matichonweekly.com/hot-news/article_358788

例 19. ทำหน้าที่ 执行职责、尽职责

新闻语料：รัฐบาล**ทำหน้าที่**เป็นฝ่ายบริหาร ไม่มีอำนาจก้าวล่วงการตัดสินใจของศาล หรือองค์กรอิสระ

语料翻译：政府**尽管理**职责，没有权力违反法院或者其他机构的决定。

新闻标题：นายกรัฐมนตรีตอบชัดรัฐบาล**ทำหน้าที่**บริหาร สร้างโอกาสทางเศรษฐกิจ การค้าและ

การลงทุน เดินหน้าแก้ไขทุกปัญหาทั้งโครงการฯ ในพื้นที่ อ. จະนะ และกลุ่มชาติพันธุ์
ในพื้นที่บางกลอย

总理明确回应称政府尽管管理职责在经济、贸易和投资方面都创造机会 将尽力解决乍纳县项目出现的问题和邦归少数民族的问题。

新闻来源: THAIGOV 2021.02.23

<https://www.thaigov.go.th/news/contents/details/39350>

例 20. ทำตามระเบียบ 遵守规矩; 遵守制度

新闻语料: โฆษก กต” แจง “นักการทูต” ไม่ใช่ VIP เข้าไทยต้องทำตามระเบียบ “ศบค”

语料翻译: 外交部发言人阐明外交人员不是 VIP, 入境泰国需遵守泰国新冠疫情管理中心相关规定。

新闻标题: กต. แจง “นักการทูต” ไม่ใช่ VIP เข้าไทยต้องทำตามระเบียบ “ศบค”

外交部阐明外交人员不是 VIP 入境泰国需遵守泰国新冠疫情管理中心相关规定

新闻来源: THE BANGKOK INSIGHT

<https://www.thebangkokinsight.com/397276/> 2020.07.17

7. ทำ : 发动、进行, 此义项与战事、战争有关, 其后所接宾语为“战争、进攻”, 且这一用法是表达战争、战事的常见用法, 我们经过新闻搜索后得出的语料如下:

例 21. ทำสงคราม 发动战争; 打仗

新闻语料: สหรัฐฯ อาจจะทำสงครามกับอิหร่านในอีกไม่กี่ปีจากนี้

语料翻译: 美国可能会在几年内对伊朗发动战争。

新闻标题: ชาวอเมริกันกว่าครึ่งเชื่อว่าสหรัฐฯ อาจทำสงครามกับอิหร่านในอีกไม่กี่ปี

半数以上美国人认为美国可能在几年内会对伊朗发动战争

新闻来源: VOA THAI 2019.05.22

<https://www.voathai.com/a/iran-attack-us-poll/4926867.html>

例 22. ทำการบุก 发动进攻; 发起进攻

新闻语料: ขณะที่ผู้นำรัฐบาลไทยยังอยู่ในความลังเลใจ ญี่ปุ่นก็บังคับให้รัฐบาลไทยตัดสินใจโดย
ฉับพลัน เมื่อทหารญี่ปุ่นจำนวนมากได้ทำการบุกประเทศไทยพร้อมกับการโจมตี
ฐานทัพอากาศสหรัฐฯและอังกฤษเมื่อก่อนรุ่งของวันอาทิตย์ที่ 8 ธันวาคม 2484

语料翻译: 当泰国领导人还在犹豫之际, 大批日本军在 1941 年 12 月 8 日向泰国 发起进攻, 并袭击了美国及英国的军事基地, 逼迫泰国做出决定。

新闻标题: เกิดอะไรขึ้น เมื่อญี่ปุ่นบุกไทย 8 ธันวาคม 2484

1941年12月8日日本进攻泰国 到底发生了什么?

新闻来源: PRADI BANOMYONG INSTITUTE 2021.01.20

<https://pridi.or.th/th/content/2021/01/578>

8. “ทำ”：此义项为“装成某种样子或装成某种状态”，除此外，此义项可形成俗语、以及泰语中的四声词。我们搜集的“ทำ”新闻语料如下：

例 23. ทำเป็นไม่รู้ 假装不知道

新闻语料: ประธานาธิบดีโดนัลด์ ทรัมป์ ผู้นำสหรัฐตั้งใจที่จะทำเป็นไม่รู้ไม่เห็นเกี่ยวกับการฆาตกรรมนายจามาล คาซ็อกกี ผู้สื่อข่าวฝ่ายตรงข้ามรัฐบาลซาอุดีอาระเบีย

语料翻译: 美国总统特朗普假装不知情沙特阿拉伯反政府记者贾迈勒·卡舒吉被杀事件。

新闻标题: ตุรกีกล่าวหาผู้นำสหรัฐว่าตั้งใจที่จะทำเป็นไม่รู้ไม่เห็นเกี่ยวกับการฆาตกรรมผู้สื่อข่าวฝ่ายตรงข้ามรัฐบาลซาอุดีอาระเบีย

土耳其谴责美国总统假装不知情沙特阿拉伯反政府记者被杀事件

新闻来源: NATIONAL NEWS BUREAU OF THAILAND (NNT) 2018.11.23

https://thainews.prd.go.th/th/news/print_news/WNFOR6111230020014

例 24. ทำท่าทำทาง 装模作样 (泰语四声词)

新闻语料: ทุกครั้งที่พบเจอตัวตลกทำท่าทำทางข่มขู่ แต่วันนี้เขาออกมาพูดว่า “ถึงเวลาแล้วที่เราควรจะเลิกวิตกกังวลเวลาเจอตัวตลก”

语料翻译: 每次都看到小丑装模作样吓唬人，但今天他站出来说“是时候停止害怕小丑了。”

新闻标题: Stephen King บอกอเมริกา อย่าตื่นกลัวตัวตลก

(斯蒂芬·金告诉美国人 不要害怕小丑)

新闻来源: GQ THAILAND 2016.10.7

<https://www.gqthailand.com/culture/article/stephen-king>

例 25. ทำเป็นทองไม่รู้ร้อน (俗语谚语) 装作若无其事的样子、无动于衷

新闻语料: "สุดารัตน์" ะรัฐบาลอย่าทำเป็นทองไม่รู้ร้อน เหมิน PM 2.5 แล้วยังโทษประชาชน

语料翻译: 素达拉批评政府: 不要对 PM2.5 无动于衷, 还要怪罪于民众。

新闻标题: "สุดารัตน์" ลุยแจกหน้ากาก ะรบบ.ทำเป็นทองไม่รู้ร้อน PM 2.5

素达拉发放口罩 批评政府面对 PM2.5 无动于衷

新闻来源: BANMUANG 2020.01.23

<https://www.banmuang.co.th/news/politic/177795>

例 26. **ทำได้ 装蒜、假装**

新闻语料: จะไม่ให้สาว “ญาญา อูร์สยา” เงินได้ยังไง หวานใจตัวจริง “ณเดชน์ คุกกี้มิยะ” เรียก “ที่รัก” แต่งานนี้ ญาญา ยัง**ทำได้**บอกไม่ได้ยินคำว่า “ที่รัก”

语料翻译: Yaya 怎么可能不害羞? 甜心本尊 Nadech 称呼她 “亲爱的”, 但 Yaya 在这次活动里假装没听到 “亲爱的” 这词儿。

新闻标题: “ญาญา”**ทำได้**ไม่ได้ยิน “ณเดชน์” เรียก “ที่รัก”

Yaya 假装没听到 Nadech 称呼她 “亲爱的”

新闻来源: NINE ENTERTAIN 2018.11.02

<https://nineentertain.mcot.net/thai-entertainment-139974>

9. **“ทำให้”**: 表示 “使得、致使、让、导致”, 此义项的主要形式为 “ทำให้+结果/变化/出现或获得某种状态”。我们搜集到的新闻语料如下:

例 27: (俗语、谚语)

การถ่อมตัว**ทำให้**เราก้าวหน้า การหยิ่งยโสโอหัง**ทำให้**เราล้าหลัง
虚心使人进步, 骄傲使人落后。

10. **“ทำ”¹⁰**: 此义项表示 “双方达成一致而订立、缔结、签订”, 其后名词性宾语可为 “合约、条约、协定” 等。我们搜集到的新闻语料如下:

例 28. **ทำสัญญา 签订合同**

新闻语料: ธ.ก.ส. จะเร่งดำเนินการนัดหมายลูกค้ามา**ทำสัญญา**และจ่ายสินเชื่อเพื่อให้พี่น้องเกษตรกรและครอบครัวเกษตรกรได้รับเงินดังกล่าวโดยเร็วที่สุด

语料翻译: 农业和农业合作社银行将加快与客户预约**签订合同**并发放信贷, 以使农民兄弟及其家庭尽快拿到贷款。

新闻标题: ธ.ก.ส. เร่ง**ทำสัญญา**สินเชื่อฉุกเฉินทั่วประเทศ เผยยอดขอสินเชื่อรวมมีกว่า 1.8 หมื่นล้านบาท

农业和农业合作社银行将加快在全国范围内**签订**总额高达 180 亿泰铢的紧急贷款**合约**

新闻来源: MGR ONLINE 2020.05.07

<https://mgronline.com/stockmarket/detail/9630000047587>

例 29. **ทำสนธิสัญญา 订立条约**

新闻语料: นายพนิช วิจิตเศรษฐ์ ผู้ช่วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ กล่าวถึงความคืบหน้าการลงนาม**ทำสนธิสัญญา**ส่งผู้ร้ายข้ามแดนกับสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ หรือ ยูเออี ว่า ได้มีการเจรจากันระหว่างวันที่ 10-13 มกราคม

语料翻译: 外交部副部长帕尼-维基赛在谈及泰国与阿拉伯联合酋长国**订立引渡条约**的进展时表示, 双方已经在 1 月 10 日至 13 日举行谈判。

新闻标题: ไทยส่งจนท.เจรจากับ**ทำสนธิสัญญา**กับยูเออี
(泰国派员就**订立引渡条约**与阿联酋举行谈判)

新闻来源: KOMCHADLUEK 2010.01.13

<https://www.komchadluek.net/news/foreign/44475>

11. “**ทำ¹¹**”: 此义项为“担任、当”后接名词性宾语为职位、职业名称、头衔。我们搜集到的新闻语料如下:

例 30. **ทำราชการ 当公务员; 任公职**

新闻语料: แนวทางการ "**ทำราชการ**" ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในพระสถานะพระมหากษัตริย์ในระบอบประชาธิปไตยของไทย มีความแตกต่างจากพระมหากษัตริย์ของต่างประเทศพระองค์อื่นอย่างเด่นชัด ในเรื่องการทรงทำหน้าที่ที่มีได้จำกัดอยู่แต่เพียงการเป็นประมุขของรัฐ และพิธีการตามรัฐธรรมนูญเท่านั้น แต่ได้ทรงขยายบทบาทหน้าที่ของพระมหากษัตริย์ออกไปอย่างกว้างขวาง

语料翻译: 在泰国的民主制度下, 作为君主的国王陛下**担任公职**的方式与其他外国君主有明显不同, 他除了履行宪法赋予的国家元首和礼仪性职责, 还广泛地扩大了君主所发挥的作用或履行的职责。

新闻标题: “**การทำราชการ**” ของในหลวงรัชกาลที่เก้า
(九世王陛下的 “**公务员**” 身份)

新闻来源: POST TODAY 2021.3.11

<https://www.posttoday.com/politic/columnist/642468>

例 31. **ทำหน้าที่ประธาน 担任主席**

新闻语料: “ปู่ชัย” เตรียมคัมแบ็ก **ทำหน้าที่ประธาน**ชั่วคราว

语料翻译: 猜翁将被重新起用, **担任**国会下议院临时**主席**。

新闻标题: “ปู่ชัย” **ทำหน้าที่ประธาน**ชั่วคราว เลือกลง ปร.สภา-รองปร.สภา
(猜翁将**担任**国会下议院临时**主席** 直至选举出正副主席)

新闻来源: THAIRATH 2019. 05. 16

<https://www.thairath.co.th/news/politic/1568988>

12. **“ทำ¹²”**: 此义项为“进行、从事某种活动”后可接由动词加词缀合成的名词, 如: การขโมย 偷窃、行窃 (名词)、การหลอกลวง 欺骗、诈骗 (名词)。我们搜索到的新闻语料如下:

例 32. **ทำความเคารพ 行礼**

新闻语料: นายฯ สอนข้าราชการ "สวมหมวก-**ทำความเคารพ**" ให้ถูกวิธี

语料翻译: 总理教导公务员正确戴帽-**行礼**。

新闻标题: สอนขรก.สวมหมวก**ทำความเคารพ** จ่อเรียกอธิบดี-ปลัดฯเข้าทำเนียบฯ ฝึกด้วย
教导公务员正确戴帽-**行礼** 指定司长次长率先演练

新闻来源: BANGKOKBIZNEWS 2018. 07. 09

<https://www.bangkokbiznews.com/news/detail/807133>

例 33. **ทำการขโมย 行窃、盗取、偷窃**

新闻语料: พนักงานของ Postbank **ทำการขโมย** Master Key ของธนาคารออกไป

语料翻译: 邮政银行职员**盗取**银行主密钥

新闻标题: Postbank ถูกพนักงานทำการขโมย Master Key ของธนาคาร ทำให้ต้องเปลี่ยนบัตร
ที่ใช้ทำธุรกรรมจำนวน 12 ล้านใบ

(邮政银行职员盗取银行主密钥 导致银行需为客户替换一千两百万张卡)

新闻来源: I-SECURE 2020. 06. 17

<https://www.i-secure.co.th/2020/06/postbank>

例 34. **ทำการหลอกลวง 行骗、诈骗、骗取**

新闻语料: แฮ็คเกอร์สามารถ**ทำการหลอกลวง**ผ่านโซเชียลมีเดีย ผ่านการพบปะซึ่งหน้า หรือ
แม้แต่ผ่านทางโทรศัพท์

语料翻译: 黑客可以通过社交媒体、通过面对面、甚至是通过电话**进行诈骗**。

新闻标题: รู้จักกับ Social Engineering ศิลปะการหลอกลวงของแฮ็คเกอร์

(认识“社交工程”——黑客的骗术)

新闻来源: TECHTALKTHAI 2016. 09. 14

<https://www.techtalkthai.com/what-is-social-engineering-by-sophos/>

13. “ทำ¹³”：此义项为“搞、弄、整”，此义项带有消极色彩，后接形容词或动词，例如：丢、坏、哭、痛苦等。我们搜索到的新闻语料如下：

例35. **ทำหาย 弄丢了；搞丢了**

新闻语料：ผู้สื่อข่าวเดินทางไปพบกับ นายประเสริฐ ฐานิวัฒน์นันท์ หลังทราบข่าวว่าพบกระเป๋าเงินที่ทำหาย แล้วที่แผงขายเสื้อผ้า ในตลาดสดเทศบาลตำบลท่าช้าง

语料翻译：记者在得知巴施-塔尼瓦塔楠先生于踏央镇菜市场的服装摊上找回了搞丢了的钱包后，前去采访他。

新闻标题：เจอแล้ว ลอตเตอรี่แห่งความหวัง มันใจมากแต่ดันทำหาย ต้องบนพ้อท่านคล้าย希望的彩票！已找回！坚信会中奖反而搞丢了 还得拜求于龙婆

新闻来源：THAIRATH 2019. 12. 28

<https://www.thairath.co.th/news/local/south/1736353>

例 36. **ทำเอาเจ็บแสบ 搞得很痛/整得很苦**

新闻语料：กว่าแผลจะหายทำเอาเจ็บแสบไปเป็นอาทิตย์

语料翻译：搞得痛苦了一周这伤疤才消去。

新闻标题：5 วิธีป้องกัน รองเท้ากัด รีบทำก่อนที่เท้าจะเป็นแผล
(五种方法预防鞋挤脚快速学起免留疤)

新闻来源：TRUEID 2019. 09. 16

<https://women.trueid.net/detail/vLx9aXgX9xYw>

14. “ทำ¹⁴”：此义项为欺负、欺辱。词典中所列此条为“ทำคนไม่สู้（欺负弱者、不如自己的人）经过语料搜索我们未能发现泰国主流网络媒体中有此项用法，因此，我们倾向于此类用法在当代泰语中已不常见。

15. “ทำ¹⁵”：此义项为“将---当作----”，所搭配的常为俗语、谚语，例如“当耳旁风”“当儿戏”，我们搜索得到的新闻语料如下：

例37. **ทำหู ทวนลม 当耳旁风**

新闻语料：เธอถูกปิดปากโดย “สถาบัน” ซึ่งมีควีนเอลิซาเบธเป็นประมุข และกล่าวว่าเธอได้ร้องขอความช่วยเหลือขณะที่ตัวเองตก อยู่ในความทุกข์ทรมานจากการถูกเหยียดผิว แต่ด้วยสถานการณ์ของเธอ ทำให้เธอต้องทำหูทวนลม

语料翻译：她被以伊丽莎白女王为元首的皇室禁言，并说她在陷入肤色歧视的痛苦之中时曾请求帮助，但她所处的境遇使她的呼声被当作耳旁风一样。

新闻标题: เมแกน จัดหน้าราชวงศ์อังกฤษ เหยียดผิว-โป๊ปด ปมขัดแย้ง “เคท”

梅根大爆英皇室肤色歧视、撒谎和与凯特的矛盾

新闻来源: PRACHACHAT 2021.03.08

<https://www.prachachat.net/world-news/news-626011>

例 38. **ทำเป็นเล่น** 当作玩儿一样, 当作儿戏一样

新闻语料: **ทำเป็นเล่น!** “ผ้าย้อมคราม” สกลนคร สร้างรายได้ปีละ 500 ล้านบาท หวังกระตุ้นเศรษฐกิจต่อเนื่อง

语料翻译: **跟玩儿一样!** 沙功那空府蓝染布带来每年 5 亿泰铢的收入, 有望推动经济持续发展。

新闻标题: ทำเป็นเล่น! ‘ผ้าย้อมคราม’ สกลนคร สร้างรายได้ปีละ 500 ล้านบาท

(跟玩儿一样! 沙功那空府蓝染布带来每年 5 亿泰铢收入)

新闻来源: NAEWNA 2021.02.09 <https://www.naewna.com/likesara/551567>

16. **“ทำ¹⁶”**: 此义项为“获得、得到、赚”。后接的名词性宾语主要跟钱财相关, 如利润、钱、收益、收入。我们搜索到的新闻语料如下:

例 39. **ทำกำไร** 获得利润; 盈利

新闻语料: การลงทุนในทองคำจำเป็นที่จะต้องปรับเปลี่ยนไปตามสภาวะทิศทางหรือแนวโน้ม เพื่อที่จะสามารถ**ทำกำไรได้**ทั้งในระยะสั้น และในระยะยาว

语料翻译: 对黄金的投资要根据产业趋势而做出相应改变, 以期能够**获得**短期和长期的**收益**。

新闻标题: **ทำกำไร**ทองขาลง (黄金产业**盈利**走下坡路)

新闻来源: POSTTODAY 2017.11.06

<https://www.posttoday.com/finance-stock/columnist/523843>

例 40. **ทำเงิน** 赚钱; 挣钱

新闻语料: เราเลยจะมาแนะนำ 12 อาชีพ**ทำเงิน** ที่จะเปลี่ยนวิกฤตนี้ให้เป็นโอกาส

语料翻译: 因此我们要介绍这 12 种因危机而变成机会的**赚钱**职业

新闻标题: 12 อาชีพทำเงินช่วง COVID-19 หารายได้เสริมในเวลาที่ไม่อยากออกจากบ้าน

(12 种职业因新冠疫情危机人们不愿出门而带来额外收入)

新闻来源: KAPOOK 2020.03.09 <https://money.kapook.com/view221782.html>

例 41. **ทำรายได้ 获得收入**

新闻语料: รายได้จากการขายนิยายออนไลน์ และ E-Book ต่าง ๆ ในบ้านเรา สามารถ**ทำรายได้**ตั้งแต่หลักสิบล้านจนถึงหลักหมื่นบาทต่อเดือน ขึ้นอยู่กับจำนวนผู้อ่านและการซื้อ

语料翻译: 在我国扩写线上小说及各类电子书籍所带来的收入, 根据读者量和购买量不等, 可**赚取**每月以十位数计到每月以万位数计不等的**收入**。

新闻标题: “หารายได้เสริม” ออนไลน์ ผ่าน “มือถือ” อยู่ที่ไหนก็ทำได้
手机在线赚外快 随时随地皆有可能

新闻来源: BANGKOKBINNEWS 2020. 03. 30

<https://www.bangkokbiznews.com/news/detail/873098>

17. **“ทำ¹⁷”**: : 此义项本义为“耕、耕种、种、打理（花草植被）”后接名词为田地、花草、制备、园圃等相关名词, 延伸比喻义为“剥削”。我们收集到的新闻语料如下:

例42. **ทำนา 种田; 耕田**

新闻语料: คนอีสานแทบ 100% **ทำนา**แบบนี้ เพราะพื้นที่ปลูกส่วนใหญ่ต้องรอพึ่งฟ้าฝน จึงหว่านเอาปริมาณมากไว้ก่อน

语料翻译: 几乎全东北的人都这样**耕种**, 只因大多数耕地都属于“望天田”, 因此耕种时注重数量第一。

新闻标题: **ทำนา**แบบไหนถึงได้กำไรสูงสุด (怎样**耕种**才能使经济效益最大化)

新闻来源: THAIRATH 2019. 06. 19

<https://www.thairath.co.th/news/local/1594731>

例 43. **ทำสวน 种植园圃; 管理园圃**

新闻语料: ผมได้นำความรู้มา**ทำสวนทำไร่**ของผมวางแผนในระยะ 5 ปีก่อน ในแต่ละปีผมต้องทำอะไรบ้าง และใช้งบประมาณเท่าไร ผมได้เซตงบประมาณปีต่อปี

语料翻译: 我把我的知识带到了我**种植园圃、种地**的工作中, 先做个五年计划, 列明每年要做什么事情, 要花多少预算, 我是按年安排预算。

新闻标题: “2 ไร่ ก็พอเพียง” นรินทร์ สุขสบาย (“方寸天地足矣” 那琳-苏沙拜)

新闻来源: POSTTODAY 2019. 02. 24

<https://www.posttoday.com/life/healthy/581321>

例 44. **ทำนาบนหลังคน 在人的背上耕种 (喻: 剥削)**

新闻语料: บรรดาแรงงานที่เข้ามา**ทำงาน**ในบ้านเรา เป็นประเภทหนี้ร้อนพึ่งเย็น ต้องการมาหางานทำ เพื่อนำรายได้ไปเลี้ยงครอบครัว แต่กลับยังมีเจ้าหน้าที่ของไทยไปหา

ผลประโยชน์ ไปรีดนาทาเร้น คิดทำนาบนหลังคน

语料翻译：来到泰国工作的劳工皆为避祸求福，都是要工作挣钱养家的，但有些泰国的公职人员却要从他们身上“薅羊毛”，这般鱼肉百姓，是在可以算是“剥削”。

新闻标题：ทำนาบนหลังคน (在人的背上耕种)

新闻来源：DAILYNEWS 2017.07.05

<https://www.dailynews.co.th/article/583393>

经过以上对泰语“ทำ/Tham³³”的 17 个义项进行的语料的收集及验证，我们得出了 15 个在现当代新闻媒体中常使用的 15 个义项。在对词典中相关词的整理与在语料收集的过程中，我们发现了“ทำ/Tham³³”还有其他的多项替代其他动词的用法，我们将其成为“ทำ/Tham³³”的泛义用法，即可替代部分动词行使其功能并能替代其语义。我们将这类相关词列出了 16 个作为目标词，它们是：ทำคลอด 接生；ทำคลอด 助产/ทำขวัญ 补偿；ทำความ 惹是生非；ทำแบ่ง 摆架子/ทำประตู 射门/ทำปลา 剖鱼；ทำพันธุ์ 植物留种；ทำไฟ 洗牌/ทำเมีย 娶为妻/ทำเวร 值班；ทำนาย 预测/ทำเทียม 假造；ทำเนา 减轻；ทำเนา 情有可原
ทำน 怀念；ทำร้าย 伤害/ทำลาย 消灭。经过语料搜集并进行验证，我们找到了 11 个“ทำ/Tham³³”的泛义用法的真实语料可以验证，语料情况如下：

例 45: ทำคลอด 接生；ทำคลอด

新闻语料：น้องมินท์ซึ่งเพิ่งเลิกเรียนเดินทางมาเจอกลุ่มไทยมุงจึงเข้าไปดู เมื่อพบว่าหญิงชาวไทยกะเหรี่ยงกำลังจะคลอดลูก จึงรีบประสานกับรถกู้ภัย นำอุปกรณ์ทำคลอด ไปช่วยทำคลอดให้หญิงรายนี้ได้ทารกเพศชาย ปลอดภัยทั้งแม่และลูก

语料翻译：刚放学回家的小敏在路上看到有群众围观，靠近一看，发现一名克伦族妇女即将分娩，于是急忙联系救援车，带上助产设备为该妇女接生，最后产得一子，母子平安。

新闻标题：ชาวบ้านชื่นชม "น้องมินท์" นักเรียน ม.6 ทำคลอดฉุกเฉินกลางถนน ปลอดภัยทั้งแม่และเด็ก

(泰民众赞赏在马路上紧急助产的高三学生小敏 母子平安)

新闻来源：SANOOK 2020.10.08<https://www.sanook.com/news/8269734/>

例 46: ทำแบ่ง 摆架子

新闻语料：รองโฆษกตร. เผย “ผบก.ภ.จว.พระนครศรีอยุธยา” เต็งนายดาบทำแบ่งถือปืนกร่างในร้านอาหาร ยืนยันไม่ปกป้องตำรวจที่ทำผิด

语料翻译：国家警察总署副发言人就“大城府警察局指挥官”在烤虾店持枪摆架子作势的警中尉停职一事发言，坚称绝不包庇违纪的警察。

新闻标题：กินฟรีชีวิตเปลี่ยน! เด็งต.ต. เมากร่างถือนปืนเบ่งร้านกุ้งเผา
(白吃白喝改变命运！在烤虾店内醉酒持枪炫耀的警中尉停职)

新闻来源：DAILY NEWS 2018.12.04
https://www.dailynews.co.th/regional/680697?fb_comment_id=1930143307084091_1930156840416071

例 47: ทำประตู 射门

新闻语料：ยอดดาวยิงทีมชาติโปรตุเกส ทำประตู ที่ 750 ในชีวิต พา ยูเวนตุส ชนะ ดินาโม เคียฟ 3-0 เพิ่มยอดในฐานะดาวซัลโวสูงสุดตลอดกาล อันดับ 4

语料翻译：葡萄牙国家队巨星打进职业生涯第 750 个进球，带领尤文图斯以 3-0 战胜基辅迪纳摩，累积四次获得欧洲金靴奖记录。

新闻标题：“โรนัลโด” ทำประตู ที่ 750 เกมยูเวนตุสร่วมเคียฟ พร้อมเช็กสถิติดาวยิงตลอดกาล
(C 罗打进第 750 个射门 在尤文图斯击败基辅迪纳摩的比赛中刷新历史进球球星记录)

新闻来源：THAI RATH 2020.12.03
<https://www.thairath.co.th/sport/eurofootball/uefa/1988168>

例 48: ทำปลา 剖鱼、杀鱼

新闻语料：เวลาจะทำอาหารจานปลาที่ไร ขั้นตอนที่เป็นเหมือนยาขมของหลาย ๆ คน คงไม่พ้นการ “ทำปลา” เพราะหากไม่ชำนาญ คงรู้สึกเลอะเทอะ มีกลิ่นคาวปลาติดมือ รวมทั้งรู้สึกว่ายากกว่าจะทำเสร็จสักตัวหนึ่ง

语料翻译：每每在做鱼类美食时，于很多人如难题般的步骤，应该少不了 “剖鱼” 这一步。若不擅长，可能会弄得乱七八糟，手上留有鱼腥味，且会认为剖好一条鱼，太难了。

新闻标题：ขั้นตอนการ “ทำปลา” อย่างมืออาชีพ (专业 “剖鱼” 步骤)

新闻来源：CANDID COOK CLICK 2015.01.19
<https://candidcookclick.com/ขั้นตอนการ-ทำปลา-อย่างมี/>

例 49: ทำพันธุ์ 植物留种；做种

新闻语料：เมล็ดมะละกอสีดำเมื่อนำไปทำพันธุ์ปลูก จะได้ต้นกะเทยมากกว่า 90 เปอร์เซ็นต์ หากบังเอิญมีต้นเพศเมียหรือต้นเพศผู้หลงติดมาก็อย่าได้ตกใจ

语料翻译：用黑色的木瓜籽做种，可种出 90% 以上的两性株，若雌株和雄株不小心混在一起，也不用惊慌。

新闻标题: 3 ขั้นตอน คัดเมล็ดมะละกอ ไว้ทำพันธุ์ปลูก ง่าย ๆ แค่นี้
(简单 3 步挑选木瓜籽做种)

新闻来源: TECHNOLOGY CHAOBAN

https://www.technologychaoban.com/agricultural-technology/article_39153

例 50: **ทำไฟ 洗牌**

新闻语料: หัวธุรกิจ ตั้งแต่เด็ก ดีเจเพชรจ้า ดีเจชื่อดัง พ่อน้องไทก้า เผยวิธีการหาเงินใช้เอง ตั้งแต่เด็กเล็ก ทำแผงหนังสือเช่า ก็ทำมาแล้ว ทำไฟ กลายก็เคย จนช่วงใจแตกเที่ยวผับ ก็ต้องเที่ยวอย่างฉลาด

语料翻译: 自幼就有生意头脑的泰迦爸爸-知名主持人裴吒, 公开自己赚钱花的方法, 称自幼摆过租书摊、也贩卖过花式洗牌, 一直到沉迷于酒吧, 也玩得很精明。

新闻标题: อยากรวยลองฟัง! เพชรจ้า หาเงินเองแต่เด็ก ทำไรรวยจนซื้อ ซูเปอร์คาร์ 8 คัน โรเล็กซ์10กว่าเรือน

(想富有的话就得来听听! 自幼谋生的裴吒是如何富到可买 8 辆超级跑车 10 多块劳力士手表的呢?)

新闻来源: KHAOSOD 2018.06.07

https://www.khaosod.co.th/entertainment/news_2591645

例 51: **ทำเมีย 娶为妻:**

新闻语料: ลักษณะหญิงที่ห้ามเอามาทำเมีย ผู้หญิงแบบไหนที่เป็น หญิงต้องห้าม เอามาทำเมีย แล้วตัวเองจะไม่เจริญ บ้านแตก อยู่ไปก็ไม่มีความสุข เหมือนตกรกทั้งเป็น

语料翻译: 万万不可娶为妻的女人特征。什么类型的女人, 万万不可娶为妻? 即便娶了, 自己也不会顺意、家庭破裂、过得不快乐, 如入地狱般痛苦!

新闻标题: ลักษณะหญิงที่ห้ามเอามาทำเมีย ผู้ชายระวังไว้ มีไปชีวิตก็ไม่เจริญ มีแต่ตกต่ำ!!

万万不可娶为妻的女人特征 男士得小心 娶了生活不顺 惟有衰败!!

新闻来源: THE ASIANPARENT THAILAND

<https://th.theasianparent.com/types-of-women-cant-be-wives>

例 52: **ทำเวร 值班; 值日**

新闻语料: แม่.2 พาลูกสาวเข้าแจ้งความ เอาผิดครูให้ถึงที่สุด เหตุดีเด็กหนักเกินเหตุ แต่ไม่ทำ เวรความสะอาด แถมด่าว่า สารเลว รับไม่ได้ ลั่น.. ต้องดำเนินคดีเพราะไม่ต้องการให้ครูใช้ความรุนแรงตัดสิน และไปทำกับเด็กคนอื่นอีก

语料翻译：母亲带着念初二的女儿前来报案，要追究教师的责任到底。老师仅仅是因为孩子不做卫生值日就毒打孩子，还辱骂孩子“王八蛋”，母亲无法接受，喊着一定要起诉，因为不希望老师用暴力解决问题，也不希望再这样对待其他的孩子。

新闻标题：แม่.2 ปรี๊ด! พาลูกแจ้งจับ “ครูสายโหด” พาดและ-ตำสารเลว
初二学生的母亲抓狂！带女儿报案抓体罚并辱骂脏话的“黑心老师”

新闻来源：DAILYNEWS 2020.01.16
<https://www.dailynews.co.th/regional/752276>

例 53: ทำนาย 预测

新闻语料: อาจารย์ศุภา ชินบัญชา นักรโหราศาสตร์ชื่อดัง ได้ทำนาย 4 ราศีที่ดวงดี โดยเฉพาะด้านการเงิน หมุนเวียนคล่องตัว ทำอะไรก็รุ่ง แลยังมีเกณฑ์ได้รับโชคลาภ จะหยิบจะจับอะไรก็เป็นเงินเป็นทอง มีช่องทางในการได้กำไร ทั้งรายได้เสริมและลาภลอย ผ่าน "ยิปซีพยากรณ์"

语料翻译：著名的占星家卡达·钦纳巴村大师通过“吉普赛先知”预测了在财运方面的四大幸运星座，这几大星座在金钱上周转灵活，诸事顺利，且有发财之势，所拿得到、抓得住的皆为财富，有额外的和意外的赚钱之道。

新闻标题: เผย “4 ราศี” โชคดีจัดหนัก ดวง"การเงิน"รุ่งพุ่งแรง!
(公开好运连连 财运来势汹涌的四大星座)

新闻来源: DAILYNEWS 2021.03.01
<https://www.dailynews.co.th/regional/828359>

例 54: ทำร้าย 伤害

新闻语料: ดราม่าครุสาวอัดคลิปทำโทษน.ร.ลงโซเชียล ยึดการ์ด ฉีกทิ้งต่อหน้าต่อตาเด็ก ขาวเน็ตจากเป็นครูแบบไหนทำร้ายจิตใจเด็ก แนะนำวิธีลงโทษที่ดีกว่าการฉีกแบบนี้

语料翻译：闹剧！女教师把处罚学生的视频上传网络，当孩子面没收并撕毁卡片，网民怒评这到底是什么老师这般伤害孩子心灵，推荐了比撕毁更好的处罚方法。

新闻标题: ทำเอาฮาแต่คนดูไม่ฮา “ครูสาว” ลงโทษฉีกการ์ด-ต่อหน้าน.ร.
(搞笑制作 观众却不买账！女老师当面撕毁卡片处罚学生)

新闻来源: DAILYNEWS 2020.08.29
<https://www.dailynews.co.th/regional/792457>

例 55: ทำลาย 消灭

新闻语料: กฎหมายอาญามาตรา 112 นั้น มีปัญหาเกือบทุกด้าน ทั้งโทษที่หนักเกินไปไม่ได้สัดส่วนความผิด การให้ใครก็ได้ฟ้องร้องซึ่งขัดกับกฎหมายหมิ่นประมาทอื่น ๆ กระบวนการจับกุมไต่สวนที่ไม่ปกติ และการถูกนำมาใช้ในการทำลายศัตรูทางการเมือง

语料翻译: 《刑法》第 112 条, 几乎各方面都存在问题。包括像量刑过重, 赋予所有人起诉的权利与《诽谤法》等其他法规相违背, 非常规的逮捕羁押程序、及用于消灭政治敌对的条款。

新闻标题: ปดิพัทธ์ ชัด วรงค์ คลั่งชาติไร้เหตุผล อานันท์ แค่เสนอทางออก กลับถูกกล่าวหารุนแรง

巴迪帕斥瓦龙 怒国家不讲理 阿南只是提供解决方案却反遭指控蛮暴

新闻来源: MATICHON2020. 12. 28

https://www.matichon.co.th/politics/news_2504664

以上为我们所找到的“ทำ/Tham³³”泛义为其他动词的代表与例证, 我们将在下一节中, 将“ทำ/Tham³³”的 15 个常见义项与其 11 个泛义用法与“做”进行语义范围内的对比。

第三节 “做”与“ทำ/Tham³³”的义项对比及分析

一、汉语“做”与泰语“ทำ/Tham³³”的义项对比

上面两个小节中，我们分别分析了汉语中“做”的义项，与泰语中“ทำ/Tham³³”的义项，接下来，我们将就这两种语言中两个词的义项进行对比。我们将两个词的义项进行汇总，并在列表中分为汉语和泰语两种语言来列出义项，具有该义项的，我们用“+”标注，不具有该义项的，我们用“-”标注，部分含有该义项的，我们用“^”标注，具有该义项但是范围有出入的，我们用“&”标注，对于每个义项需要注明的部分，我们用“数字*”标注，并在表格后方进行详细分析与备注说明。

表 1-11: “做”与“ทำ/Tham³³”的义项对比

序号	义项释义	汉语	泰语	分析备注
1	工作或进行某种活动、进行某事	+	+	1*
2	经营、创办、创设	-	+	2*
3	建造、修建	^	+	3*
4	写出、草拟、制定	^	+	4*
5	举行举办某种庆祝活动或纪念活动	^	+	5*
6	执行、实行、遵守	-	+	6*
7	发动、进行（战争、进攻）	-	+	7*
8	装成某样子或装成某种状态	+	+	8*
9	使得、致使、导致、让	-	+	9*
10	双方达成一致后而订立、缔结、签订	-	+	10*
11	做、担任、当	+	+	11*
12	进行、从事某种活动。	^	+	12*
13	搞、弄、整，表消极的结果或状态。	-	+	13*
14	当作	+	+	14*
15	获得、得到、赚	-	+	15*
16	耕种、打理（花草、园子）	-	+	16*
17	结成某种关系	+	^	17*

1*: 泰语中有“加班”的用法即: ทำงาน (工作/办公/做) ล่วงเวลา (超过时间) 这两个语义相整合就是“加班”, 汉语中的“加班”没有“做”作为动词, 使用的是“加/增加”, 因而并没有“做加班”或“做超时”这一用法。同时, 泰语中的“ทำความสะอาด”在汉语中可以为“搞卫生/做清洁/弄卫生”, 即其中的“ทำ”可以对应“搞、做、弄”。

2*: 泰语中我们常见到有“ทำ”后加上学校、工厂、组织等名词, 表示“办”、“经营”、“运营”之义, 但在汉语中, 我们用的词多是“开”、“开创”、“创办”、“办”等。所以汉语中, 我们并没有“做学校、做工厂、做报社”这样的相关搭配。

3*: 泰语中作为“建造”的义项非常常见, 泰语中有“ทำทาง 筑路、修路”这一用法, 而汉语中没有, 汉语中对这一义项我们使用的多是“建、建造、造、修建、修整”, 后加建筑或建筑设施。而对于“ทำรัง 筑巢”, 汉语中有与之相对应的“做窝”。

4*: 泰语中的“ทำ”有“写出、草拟、制定、立”的含义, 汉语的“做”也具有该义项, 我们可以说“做提案、做预算”, 但是在搭配上, 泰语的“ทำ”的搭配范围更为广泛, 如泰语中有“ทำพินัยกรรม 立遗嘱”这一搭配, 但是汉语中没有, 我们能说“立遗嘱”但是不可说“做遗嘱”。

5*: 汉语及泰语中均有此义项, 但是泰语中此义项所能搭配的词语范围更为广泛, 现代汉语中对此义项主要为“做寿”、“做生日”, 不会说“做丧事”“做葬礼”“做婚礼”, 汉语中这一义项的表示为“办丧事、办婚礼”, 以此对应泰语当中的“ทำศพ” (办、举行葬礼)、“ทำพิธีแต่งงาน” (办、举行婚礼)。

6*: 泰语中此义项常见的词组有“ทำตามคำสั่ง 执行命令”“ทำหน้าที่ 尽职尽责”“ทำตามระเบียบ 遵守规定/规矩”, 而在中文中, 不会出现“做职责、做规矩、做命令”, 此义项的替代词组为“按/按照——去做”, 可以说“按命令去做/执行”、“按规矩去做/执行”。

7*: 泰语中“ทำ”后加“战争、战斗、进攻”是较为常见的用法, 在新闻语料中比较常见, 而在汉语中“做”没有此相关的用法, 汉语中可以说“发动战争、打仗、发起/发动进攻”, 而不会说“做战争、做争斗、做攻击”。

8*: 泰语和汉语中“做/ทำ”均有“装”这个义项, 汉语中有“做样子”、相对应的词组有“做出----的样子”, 泰语中有“ทำเป็น”、“ทำท่า”, 例如: “ทำเป็นไม่รู้ 假装不知道”, “ทำเป็นทองไม่รู้ร้อน 装作若无其事的样子、无动于衷”。

9*: 泰语中“ทำ”有“使得、致使、让、导致”的用法，且该用法较为常见，我们常见的有“ทำให้”，而汉语中“做”没有此项义项，汉语中此义项常用的词为“使、让”。

10*: 泰语部分词典中将此义项单独立为一个义项，常见搭配为“ทำสัญญา 签订合同”。“ทำสนธิสัญญา 订立条约”，而汉语中也有“做合同”这样的搭配，但是汉语中的“做合同”是取“制作合同”、“拟合同”这样的意义，而并非是“双方签订、缔结”这样的意义。所以在表格中，将此义项的汉语义项标注为“-”，即汉语中无此义项。

11*: 泰语中此义项后接词语主要为“职位、头衔、职业”，例如：“ทำราชการ 当公务员、任公职”；“ทำหน้าที่ประธาน 担任主席”。汉语中此义项后接词语主要为“职业”或“某一角色”，而在“职务、头衔”上对应的一项更为常用的是“担任”，如“做公务员、做银行职员、做榜样、担任主席。”所以泰语中“ทำ”此义项的范围及搭配要广于汉语中“做”的此义项范围及搭配。

12*: 泰语中“ทำ”为“进行某项行为、进行或从事某种活动”，主要用法为“ทำความเคารพ 行礼、ทำการขโมย 行窃、ทำการหลอกลวง 行骗”。而在汉语中，没有“做礼”、“做窃”这样的用法，较为常用的是用“行”作为动词，即：“行礼”、“行窃”、“行骗”。汉语的此义项与泰语相似的仅能查有“做贼”。所以在此义项中，“ทำ”的搭配范围大于“做”。

13*: 泰语中此义项指向消极的结果或者消极的状态，后接词语为形容词或动词，例如：“ทำหาย 弄丢了”、“ทำเอาเจ็บแสบ 搞得很痛苦”，而在汉语中“做”没有相对应的义项，此义项在汉语中对应的词语可为“搞、弄、使”。

14*: 在汉语及泰语中均有“将——当作/当做”这一义项，例如汉、泰语中均有“当作/做耳旁风”的用法“ทำหู ทวนลม 当耳旁风”。值得注意的是，汉语的此义项中，词典上标注有两种写法，在《现代汉语词典》（第8版）中注明“当作”也作“当做”。

15*: 汉语中“做”并无“赚得、获得”这一义项，因而并无“做钱、做利润、做收入”此类搭配。

16*: 汉语中“做”并无“耕种”、“打理（园圃）”的义项，因而汉语中并无“做田、做园圃”以及引申为“剥削”这样的用法。

17*: 汉语中“做”在“结成某种关系”上有“做朋友、做儿女、做妻子”这样的用法，而在泰语中，我们经过语料搜集找到了“ทำเมีย”，即“使——成为老婆”这样的用法，而“做儿女”、“做朋友”在泰语中的对应词语为“เป็นลูก”、“เป็นเพื่อน”。所以我们倾向于此义项在泰语中为个例，而不是单独列为一个义项。

二、汉语“做”与泰语“ทำ/Tham³³”泛用为其他动词的对比

上面一段中，我们将“做”与“ทำ/Tham³³”从汉、泰语中常见义项进行了分析对比，除了上述 17 个义项之外，我们还发现，“ทำ/Tham³³”存在着大量的泛用为其他动词的用法。在汉语中“做”泛用为其他动词的用法是存在的，但是其泛用为其他动词的能力远不如泰语“ทำ/Tham³³”。

汉语中泛用的例子有“做声”（替代动词“发出声音”）、“生米做成熟饭”（替代动词“煮成熟饭”）、“做戏”（替代动词“演戏”）。泰语中泛用的例子则更加广泛，例如 ทำไพ่ 洗牌、ทำปลา 剖鱼/杀鱼、ทำประตู 射门等等。

综上，我们认为，汉语中的“做”与泰语中的“ทำ/Tham³³”，从义项上来分析绝不是完全相同、一一对应。“ทำ/Tham³³”相对于“做”有着更广泛的义项与搭配范围，且在泛义为其他动词的能力上来看是强于汉语中的“做”的。

第二章 泰国学生学习汉语“做”的偏误分析

偏误分析理论和二语习得研究在国外最早以 S. P. Corder 的论文《The Significance of Learner's Errors》为标志出现，以 L. Selinker 提出的“中介语”理论为基础。在我国，最早引入偏误分析理论及中介语理论的是以鲁健骥先生在 1984 年发表的《中介语理论于外国人学习汉语的语音偏误分析》为标志。

鲁健骥先生最早在 1982 年引入了“偏误”、“中介语”、“化石化”三个概念，并在《偏误分析与对外汉语教学》（1992）中定义过“偏误”，即：外语学习者在使用外语进行交际时，从整体上说，他所使用的形式与所学外语的标准形式之间总有一定的差距，我们把这种差距叫做“偏误”。由于偏误存在于语言的各个层面，正字法、语音、语法、词汇、篇章，这些层面均可存在。由此可见，偏误分析有其自身的意义，即能使外语教学更为有效、更为有针对性。本文为了争取较为全面地了解以泰语为母语的汉语学习者在习得“做”时可能会产生的偏误而采取了两种方法进行语料采集：1) 首先，我们面向泰籍汉语学习者、泰籍汉语本土教师以及中国籍汉语教师进行了较有针对性的问卷调研。2) 语料库搜集。我们查阅了“HSK 动态作文语料库”经过对国籍进行筛选后，获得了 217 条包含“做”的语料；与此同时，为了扩大语料收集范围，我们同时查阅了由北京语言大学语言资源高精尖创新中心建立的“全球汉语中介语文本语料库”以及“暨南大学中介语语料库”，经过收集整理，共获得了包含“做”的语料共 1097 条。在对话语料的处理上，我们从 1314 条包含“做”的语料中过滤筛选出包含偏误的语 137 条，我们将语料库中的偏误语料以及问卷调研中出现的偏误语料进行汇总、修改、归类，以归纳偏误类型和偏误原因。根据所归纳出的偏误类型及偏误原因，提出相应的教学策略。

第一节 问卷调查情况与统计分析

为了从尽可能多的视角来获得问卷信息，我们共制作发放了三份针对不同对象人群的问卷，分别是：以泰语为母语的汉语学习者问卷；泰国籍汉语教师问卷；中国籍汉语教师问卷。下面是对这三份问卷调查的总体情况及调研对象背景的分析：

一、调研对象背景

1. 问卷调研中以泰语为母语的汉语学习者的背景

我们对在泰及在中国的泰国汉语学习者发放了问卷，共回收了有效问卷 64 份。

(1) 学习者所在地区：根据学习者目前所在学校或机构的所在地来看，学习者分布在 10 个泰中两国不同的省市，其中：泰国南部宋卡府 12 份；洛坤府 5 份；董里府 5 份；攀牙府 5 份；也拉府 4 份；泰国中部曼谷市 12 份；泰国北部清莱府 5 份；中国天津市 2 份；中国北京市 6 份；中国地区未标注省市共 8 份。

(2) 学习汉语的时长：28 人学习时长为 3-6 年占比 43.75%，16 人学习时长为 7-10 年年占比 25%，12 人学习时长为 1-3 年占比 18.75%，学习时长不到一年的学习者 4 人，占比 6.25%，学习时长十年以上的学习者 4 人，占比 6.25%。

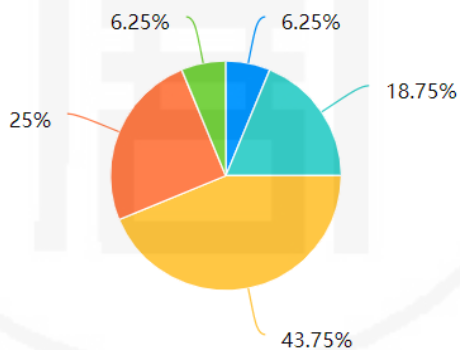

图 2-1：泰语为母语的汉语学习者学习年限占比

(3) 所调研学生的学习阶段为：初中在读、高中在读、职业学校在读、大学本科在读、硕士研究生在读以及博士研究生在读。其中大学本科占比最大为40人占比62.5%，硕士研究生其次，共16人占比25%，职业学校在读学生及博士研究生在读学生各4人，分别占比6.25%。

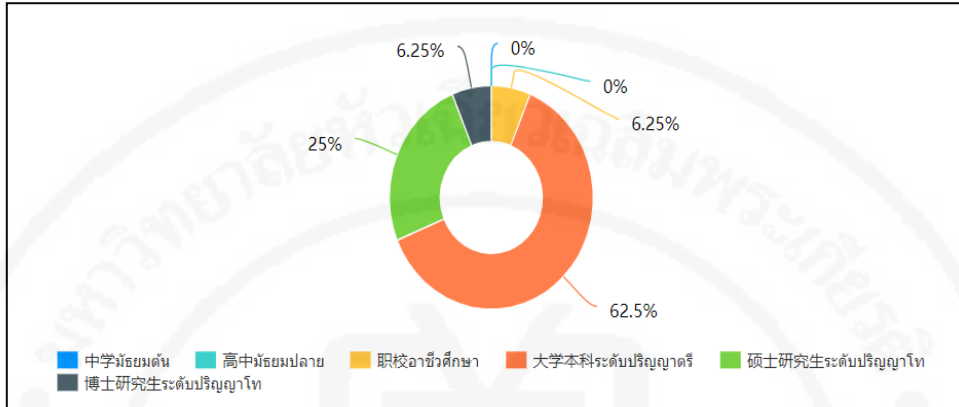

图 2-2：汉语学习者学习阶段百分比

(4) 中文学习经历：所调研学生的就读专业大多数为中文相关专业，占比81.25%，其中18.75%的学习者有华校的学习经历，有在中国及泰国之外的学习经历者占比12.5%，非中文专业选修课及培训机构学习的学习者各占比6.25%。

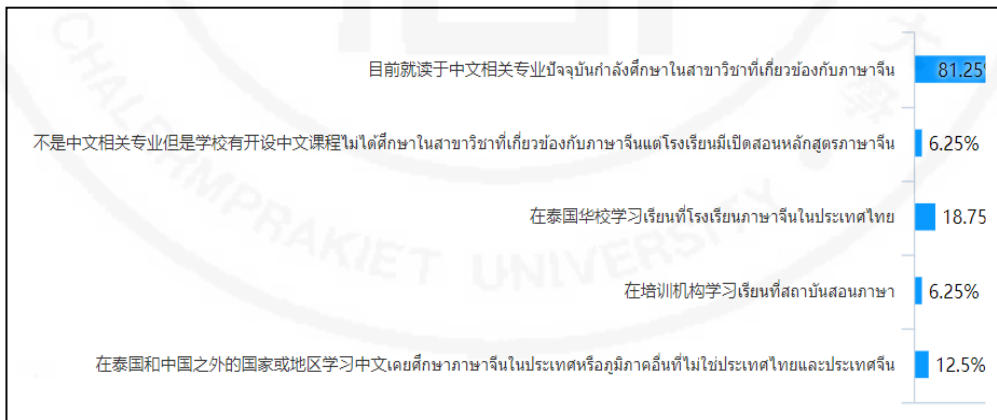

图 2-3：汉语学习者汉语学习经历

(5) 专业背景：所调研学生的就读专业大多数为中文相关专业占比81.25%，其中18.75%的学习者有华校的学习经历，有在中国及泰国之外的学习经历者占比12.5%，非中文专业选修课及培训机构学习的学习者各占比6.25%。

(6) 留学经历：56.25%的学生有在中国留学的经历，计划去中国留学的学生为18.75%。

(7) 目前汉语学习的学时情况：每周 2-4 小时的学习者最多，达到了 31.25%；8-10 小时、5-7 小时的学时、15 小时以上的汉语学习者其次为 18.75%；不到一小时，以及 11-15 小时学时的学习者占比最小。

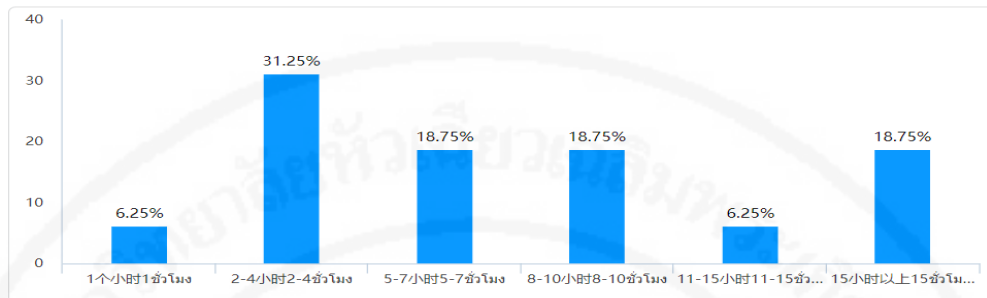

图 2-4：汉语学习者每周汉语学时百分比

(8) 汉语学习者目前 HSK 通过情况：在 64 人的调查对象中，汉语学习者通过 HSK6 级的人数最多共 24 人，其次为 5 级共 20 人，再次为 4 级共 16 人。

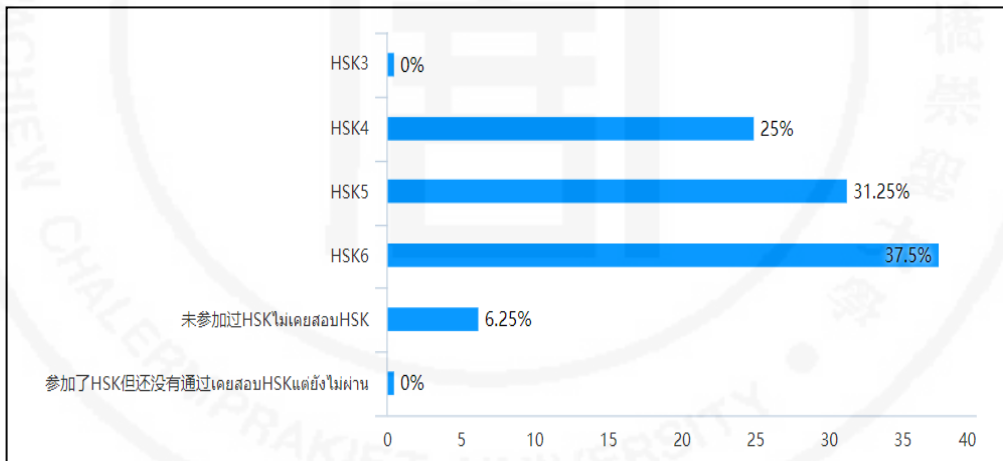

图 2-5：汉语学习者 HSK 通过率

由上述调研背景可知，本问卷调研的对象为泰语为母语的汉语学习者，以大学本科在读的，专业为中文相关的学习者为多数。68.75%的学习者 HSK 为 5 级及以上，93.75%的学习者为 HSK4 级及以上，是中高级的汉语学习者。

2. 泰国籍汉语教师的问卷调查调研背景

我们对泰国籍教师发放了教师问卷，共回收了有效问卷 38 份。所调研的教师背景如下：

(1) 泰国籍教师学校所在府：根据调研情况，泰国籍教师所在学校位于泰国 16 个府：龙仔厝、曼谷、大城、素攀、甘烹盛、宋卡、普吉、清莱、罗逸、孔敬、清迈、洛布里、北榄、北碧、罗勇。从泰国籍教师所在学校或机构的分布情况来看，在泰国东部、中部、北部、东北部、西部以及南部皆有。

(2) 任教学校类型背景：在所调研的泰国籍教师所任教的学校中，任职于民办华校的老师占比最大，其所占比为 44.74%，职业学校占比最小为 2.63%，没有收集到国际学校的任职教师调研问卷。除华校、公立中小学以及职业学校外，任职于私人教辅机构的占比为 36.84%。任教学校类型分布如下图所示：

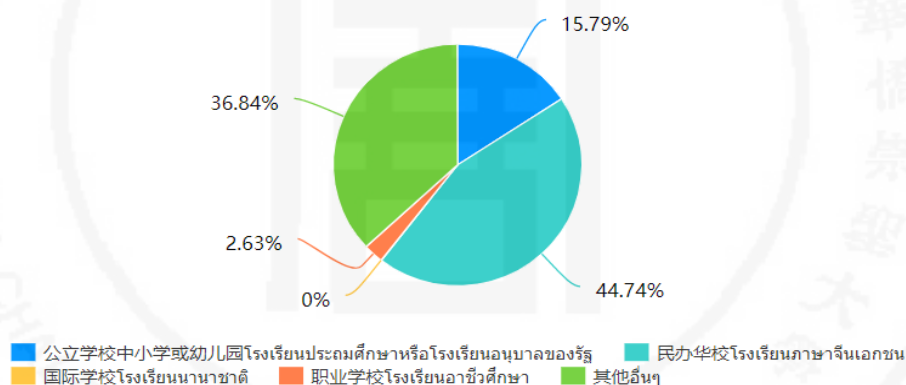

图 2-6：泰国籍教师任教学校类型

(3) 泰国籍教师中文学习经历：所调研的泰国籍教师的中文学习经历中，占比最大的是“在泰国大学学习中文相关专业，其次为留学中国学习中文相关专业，再次为华校学习及培训机构，在中国及泰国之外学习汉语的情况最少。

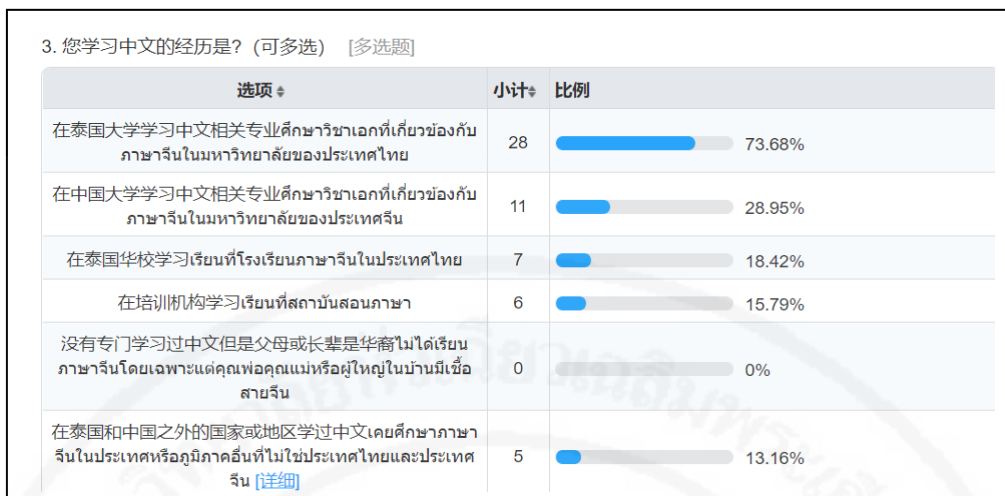

图 2-7：泰国籍汉语教师学习经历概况

(4) 所调研的泰国籍教师所教授的学生层次以初高中学生为主要对象，其次为小学学生、再次为幼儿园、大学生、职业学校学生位于其次，机构辅导学生最少。

(5) 所调研的泰国籍教师所教授的学生汉语水平情况为主要以初中级为主，高级较少约 7%。

(6) 所调研泰国籍汉语教师的教龄情况为，教龄 1-3 年的教师 14 人，3-6 年的教师 8 人，10 年以上的教师 8 人，7-10 年的教师 4 人，不到 1 年的教师 4 人，即：所调研对象中具有 3 年以上教学经验的教师占多数。

(7) 所调研的泰国籍汉语教师目前的 HSK 通过情况为，HSK5 级的通过率最高，共 23 人通过，其次为 HSK6 级和 4 级。

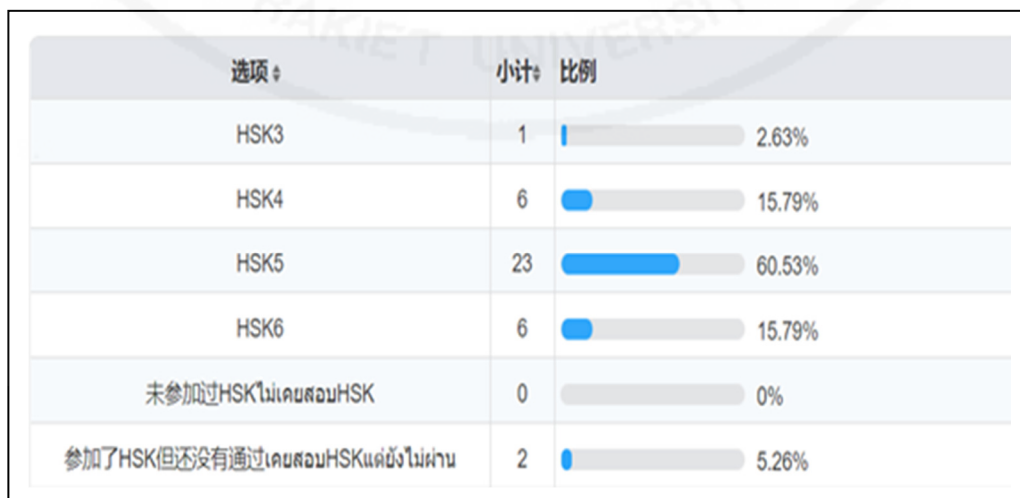

图 2-8：泰国籍教师 HSK 证书持有情况

由上述调研背景可知，本问卷调研的对象为泰国籍汉语教师，本问卷中泰国本土教师分布于泰国 16 府，所任教的学校大部分为华校，其次为公立中小学。泰国本土教师主要为泰国本土大学中文相关专业毕业，大多数本土教师 HSK 等级为 4-6 级，具有 3 年及以上教学经验的老师占所调研人数的一半以上。

3. 中国籍汉语教师的问卷调查调研背景

我们对教学对象为泰国学生的中国籍教师发放了教师问卷，共回收了有效问卷 51 份。所调研的教师背景如下：

(1) 中国籍教师任教学校所在府：中国籍教师所在学校位于全泰 16 个府：佛统府、大城府、曼谷、洛坤府、乌汶府、素攀府、华富里府、宋卡府、素叻他尼府、甘烹盛府、董里府、沙墩府、罗勇府、北柳府、北榄府、信武里府。中国籍教师所在府位于泰国东部、中部、北部、东北部、西部以及南部皆有。

(2) 任教学校类型背景：在所调研的中国籍教师所任教的学校或机构中，公立中小学及幼儿园占比最大、其次为民办华校，人数最少的为职业学校和孔子学院。

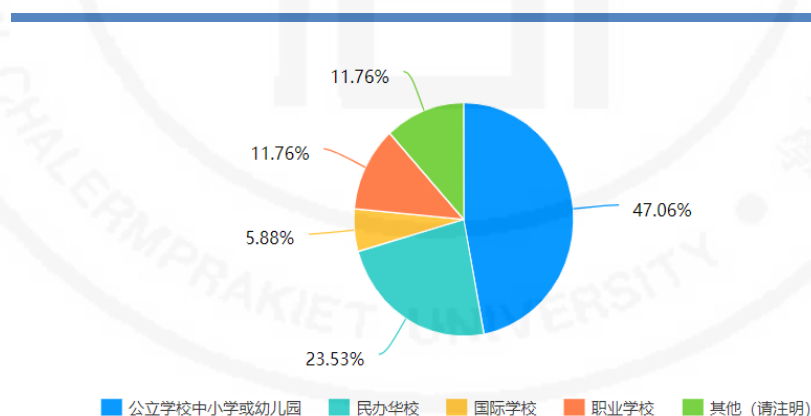

图 2-9：中国籍汉语教师任教学校类型背景

(3) 中国籍汉语教师的教育背景情况，在调研中共 35 人的专业为汉语国际教育或对外汉语专业，3 人为汉语言文学专业，5 人为语言学及应用语言学专业，外语类专业 7 人占比 13.73%，教育学相关专业 1 人。中国籍教师中本科学历为 20 人，占比 39.22%，研究生学历 31 人，占比 60.78%。

(4) 中国籍汉语教师的教龄情况为, 不到三年的新手教师占比 80.39%。

(5) 中国籍汉语教师的学生层次主要中小学及幼儿园, 职业学校学生与大学生占比较少, 分别为 11.76%。

(6) 中国籍汉语教师的学生持有的汉语水平主要为初、中级, 高级汉语学习者占比少。

二、问卷调研的总体情况

从问卷题型设计来看, 三套问卷中均设有单选题、多选题、简答题, 其中汉语学习者问卷以及泰国籍汉语教师问卷中设有判断题及翻译题。下面就问卷中的完成情况进行梳理。

(1) 泰语为母语的汉语学习者问卷调研的总体情况:

就汉语“做”的教学所出现的阶段而言, 87.5%的泰国学生认为是出现在初级阶段, 81.25%的学生认为“做”是一个多义词, 有 18.75%的学生认为“做”并非一个多义动词。在提及“做”在泰语当中相对应的词时, 100%的学习者认为其对应词是“ทำ/Tham³³”, 62.5%的学习者写出了两种“做”的义项, 37.5%的学习者写出了三种以上的义项, 18.75%的学习者写出了 4 种义项, 没有写出 5 种及以上义项的学习者。与此同时, 认为“ทำ/Tham³³”是一个多义动词的学习者所占百分比为 56.25%, 在被问及“ทำ/Tham³³”在汉语中的对应词时, 100%的学习者的回答为“做”, 75%的学习者除了“做”之外, 还答有“干、弄、办、搞”的其中一项或者几项。在被问及使用何种教学方法最适合教授“做”时, 31.25%的学生选择了“翻译法”; 37.5%的学生选择了“听说法”; 12.5%的学生选择了“沉浸式教学法”。就“做”与“办、弄、搞、干”的区别而言, 100%的受访者表示在使用时有疑惑。就“做”与“作”的区别而言, 31.25%的学生表示没有疑问, 而 68.75%的学生表示有疑问或者有不太清楚的地方。在被问及认为教材中采用何种释义方式最好时, 50%的学习者认为采用泰文注释的方式最好, 43.75%的学生认为采用中文注释的方式最好。而目前学习者所使用的教材中采用英文注释的比例最大, 达到了 43.75%。

(2) 泰国本土汉语教师问卷调研的整体情况:

就汉语“做”的教学所出现的阶段而言, 60.52%的泰国老师认为出现在初级阶段。57.89%的老师认为“做”是一个多义词。在提及“做”在泰语当中相对应的词时, 100%的本土老师认为其对应词是“ทำ/Tham³³”。有 60.53%的本土老师认为“ทำ/Tham³³”是一个多义动词。在被问及“ทำ”在汉语中的对应词时, 100%的本土教师的回答中含有“做”, 除此之外还有“干、弄、办、搞、

进行、当”的其中一项或者几项。在被问及使用何种教学方法对“做”进行教学时，57.89%的本土教师选择了“翻译法”；15.75%的老师选择了“听说法”；没有老师选择使用“沉浸式教学法”。就“做”与“办、弄、搞、干”的区别而言，84.21%的本土教师表示有疑问或不清楚的地方。就“做”与“作”的区别而言，78.95%的本土教师表示有疑问或不清楚的地方。在被问及认为教材中采用何种释义方式最好时，63.16%的本土教师认为采用泰文注释的方式最好，21.05%的本土教师认为采用中文注释的方式最好，认为采用英文注释的方式最好的人数最少。

(3) 中国籍汉语教师问卷调研的整体情况：

就汉语“做”的教学所出现的阶段而言，82.36%的中国籍老师认为出现在初级阶段，并有43.14%的中国老师认为“做”的教学是从初级阶段一直延伸至高级阶段。在对“做”进行释义时，54.92%的中国籍老师采用了“直接翻译法”，41.18%采用了“情景演绎法”。在教授汉语“做”时，49.02%的中国籍教师认为有一定难度。就“做”与“办、弄、搞、干”的区别而言，82.35%的中国籍老师表示有疑问或不清楚的地方。就“做”与“作”的区别而言，77.47%的中国籍教师表示有疑问或不清楚的地方。在问及认为教材中采用何种释义方式最好时，66.67%的教师认为采用泰文注释的方式最好，17.65%的教师认为采用中文注释的方式最好，约7%的老师认为采用情景或图片的方式释义最好。37.25%的中国籍教师认为泰国学生在学习“做”时出现偏误的可能性较大，而17.56%的中国籍教师认为出现偏误的可能性较小。

第二节 偏误类型分析及偏误原因

鲁健骥（1992）指出，从形式上偏误分为遗漏、增添、替代、错序，四种类型。我们亦将这四种类型作为我们基本的偏误类型。我们从 HSK 动态作文语料 2.0 版以及暨南大学中介语语料库中共获得了 1314 条包含“做”的作文语料。其中 HSK 动态作文语料库中包含“做”的语料共 217 条，暨南大学中介语语料库、全球汉语中介语文本语料库中包含“做”的语料共 1097 条，经过逐一筛查后获得有效偏误语料共 137 条。我们通过对问卷中所获得的偏误语料及语料库中的语料进行整理，以上述四种类型为基本框架，进行偏误类型分析，对其原因进行探讨。

一、在使用“做”时出现了成分的遗漏

在“做”的使用过程中，有多样的固定搭配，而泰语的“ทำ/Tham³³”有多项义项与“做”相近或相似。例如泰语中“ทำตาม”，相对应的固定搭配应为“按---去做”。而泰国学生在使用时容易直接使用“做”而遗漏了“按-----去”。在泰语中，有些句子中不需要用到“ทำ/Tham³³”或者可以直接用另外一个词来表示“做+补语”，而在汉语中则必须用到“做”，这会导致部分泰国学生受到母语负迁移的影响而遗漏“做”。

例 1：有的孩子不愿意做父母的话。语病：遗漏了成分“按-----去做”。

修改：“有的孩子不愿意按父母的话去做。”【语料来源-问卷调查】

分析：对搭配“按-----（去）做”掌握得不牢，由此引发了成分遗漏。

例 2：其实它的法很简单的。

修改：其实它的做法很简单。

分析：汉语知识掌握不牢固，将“法”当作名词“做法”，遗漏了“做”。

例 3：我们错了什么？

修改：我们做错了什么？

分析：直接将泰语的句子翻译为中文，泰语中不需要用到“做”，因而学生容易受母语负迁移的影响遗漏“做”。

例 4：我第一条的围巾终于好了，但怎么把这条围巾送给他呢？

修改：我的第一条围巾终于做好了，但是怎么把这条围巾送给他呢？

分析：缺失了动词“做”，导致“动词+补语”的成分缺失，泰语中习惯用“เสร็จ”来表示一个动作或者事情的结束，有学生会将“เสร็จ”理解为“好了”，例如，老师询问“写完了吗？”，部分学生会避开自己认为有难度的表述而回答“好了”，这会导致在句子中出现动词的缺失。

例 5：星期六和星期天我也去她的家帮她做或者跟她的孩子玩。

修改：星期六和星期天我也会去她家帮她做家务或者跟她的孩子玩。

分析：“做”后缺失了宾语，一般情况下“做”后缺失宾语的情况并不多见，常见的是“做”后的宾语或者是“做”的对象上搭配错误。

例 6：开始毕业以后的事做准备。

修改：开始为毕业以后的事做准备。

分析：“为---做准备”缺失了“为”，或者改为“开始准备毕业以后的事”，泰语中习惯直接使用“จัดเตรียม/เตรียม”，因而导致学生会出现遗漏“做”的情况，或者遗漏“为”的情况。

例 7：我认为我可以做！

修改：我认为我可以做到！/我认为我可以做这件事！

分析：“做”后遗漏了补语或宾语，导致句子不完整且出现语义模糊。泰语中“ทำ”后接补语进行修饰其实也是常见的，但是对学生来说，“做”后所加的补语具有多样性和复杂性，例如“做好”“做到”“做成”“做完”，“做多了”，补语成分的复杂性会导致部分学生出现回避使用补语的情况，因而出现遗漏。

二、在使用“做”时出现了成分的误加

“误加”即在使用“做”时，增加了不应有的成分，或者在不应该使用“做”时而使用了“做”。由于泰语中“ทำ/Tham³³”的义项十分广泛，所以会误导部分泰国学生根据泰语的语义而使用“做”。例如汉语当中的“工作”，在泰语当中可以是动词“ทำการทำงาน/ทำงาน”，也可以是名词“การงาน/งาน”，因此学生在使用“工作”作为动词的这一属性时，会容易使用“做工作”，因为“做工作”跟泰语当中的“ทำการทำงาน/ทำงาน”是相对应的。

例 8：学生语料：今天我们做加班。

修改：今天我们加班。

泰语：วันนี้ทำงานล่วงเวลา

分析：泰语中加班的用法为ทำงานล่วงเวลา，即ทำงาน（工作）+ล่วงเวลา（超出的时间），学习者如果对“做”或者“加班”这一动词掌握得不牢固，则会出现现在“加班”前再加上一个“做”的偏误。

例 9：她做工作不久就失业了。

修改：她工作不久就失业了。

例 10：我不太喜欢妈妈让我做工作，我必须很早起床来做工作，到了周末也要去菜园。

修改：我不太喜欢妈妈让我工作，我必须很早起床来做工作，到了周末也要去菜园。

例 11: 您的身体最重要的, 别做工作那么长时间, 找时间休息休息。

修改: 您的身体是最重要的, 别工作那么长时间, 找时间休息休息。

分析: 由于汉语和泰语中“工作”的词性并非完全一致, 而泰语中的“ทำงาน”如若直接翻译则是 ทำ (做) + งาน (工作), 由此会使得部分泰国学生由于母语影响而出现“误加”偏误, 例如以上三例。

例 12: 三个月之后她发现自己怀了孕, 她不得不堕胎, 可是还是舍不得做堕胎。

修改: 三个月之后她发现自己怀了孕, 她不得不堕胎, 可是还是舍不得堕胎。

分析: “堕胎”在汉语中已然是动词, 不需要再用“做”, 学生由于对词性的掌握还不够充分而导致了偏误。

例 13: 今天也是我好朋友的生日, 所以就我为她做准备了一些东西。

修改: 今天也是我好朋友的生日, 所以我就为他准备了一些东西。

分析: “为——做准备”中“准备”后不能再接宾语, 此句与“为——准备了+宾语”出现了混淆, 因而导致出现了“做”的误加。

例 14: 她不只是做我的母亲, 同时她也成了我的父亲甚至朋友。

修改: 她不只是我的母亲, 同时她也成了我的父亲甚至朋友。

分析: 出现了“做”的误加, 或者可以将“做”改为“成为了”或“当了”。

例 15: 我要好好地做考试。

修改: 我要好好地做试卷。

分析: “考试”在汉语中有动词和名词两种词性, 初学汉语的泰国学习者对于一个词的两种词性的掌握可能不扎实, 由此认为考试仅是名词词性, 因而出现了“做”的误加。

三、在使用“做”时出现了“误代”即“替代”

“误代”或“替代”即在使用“做”时出现了偏差而导致在不该使用“做”时使用了“做”, 或者在该使用“做”时没有使用“做”而使用了其他的动词。我们在第二章提到过, “ทำ/Tham³³”的义项在范围上要广于“做”, 即“ทำ/Tham³³”的义项中有“做”所不具备的义项。这为泰国学习者对“做”出现“误代”类偏误提供了诱因。与此同时, 汉语当中“做”与“弄、干、搞、整”; “做”与“作”, 本体间的区别及用法就已经十分复杂, 教师本身不论是中国籍教师还是泰国籍教师均有部分老师对于它们之间的区别不甚了解。这也导致了“做”与“作”、与“弄、干、搞、整、办”相混淆的偏误,

与此同时还有将“做”泛义为其他“做”不能替代的动词。“误代”或“替代”是在“做”的偏误类型中最为常见的偏误类型。

例 16: 学校附近正在做路, 所以最近总是堵车。【语料来源-问卷调查】

修改: 学校附近正在修路, 所以最近总是堵车。

泰语: แถวโรงเรียนกำลังทำถนนอยู่ช่วงนี้จึงรถติดมา

例 17: 现在有不少喜欢吸烟的人, 所以我觉得各个地方都应该做一个

“吸烟房”给喜欢抽烟的人。【语料来源-问卷调查】

修改: 现在又不少喜欢吸烟的人, 所以我觉得各个地方都应该建一间

“吸烟室”给喜欢抽烟的人。

泰语: ตอนนี้มีคนจำนวนมากที่ชอบสูบบุหรี่ ดังนั้นฉันคิดว่าในสถานทุกแห่งควรทำ "ห้องสูบบุหรี่" สำหรับคนสูบบุหรี่

分析: 汉语“做”并没有建造、修建的用法, 而泰语当中却有这一义项, 学生对于“做”的义项了解不充分而导致出现了误代入了“做”。

例 18: 白天男人做田, 女人做饭。【语料来源-问卷调查】

修改: 白天男人种田, 女人做饭。

泰语: ช่วงเวลากลางวันผู้ชายทำนาผู้หญิงทำอาหาร

分析: 汉语“做”并没有耕种的含义, 而泰语当中的“ทำ/Tham³³”可以泛义做“耕种”这一用法, 由此误代入了“做”。

例 19: 你不要做睡, 我知道你没睡。【语料来源-问卷调查】

修改: 你不要装睡, 我知道你没睡。

泰语: อย่าแกล้งทำเป็นหลับ ฉันรู้ว่าคุณยังไม่หลับ

分析: 汉语“做”中有“装作某种样子”的含义, 泰语中也有, 但是“做”单独使用, 意为装作某种样子的含义是有限的, 例如“做样子”。如果需要扩大搭配则需要使用词组“做出---的样子”。但是泰语“ทำ/Tham³³”则是可以直接使用, 在其后加动词, 由此产生了“误代”。

例 20: 我不小心把钱做丢了。【语料来源-问卷调查】

修改: 我不小心把钱弄丢了/搞丢了/整丢了。

泰语: ฉันทำเงินหายโดยไม่ได้ตั้งใจ

分析: 汉语中“做”与“弄、搞、整”的搭配上来看有语义色彩的差别, “弄、搞”后面可加带有消极色彩的形容词、动词。而泰语中“ทำ/Tham³³”本身就含有“使出现不好的结果”这一义项。

例 21: 这个问题我们必须做清楚。【语料来源-问卷调查】

修改: 这个问题我们必须搞清楚。

泰语: ต้องทำให้ปัญหาชัดเจนขึ้น

分析: 汉语中没有“做+清楚/明白”这一用法, 与之项搭配的是“搞清楚/弄清楚/搞明白/弄明白”, 学生将“做”与“弄、搞”混淆。

例 22: 他把房间做得乱七八糟的。【语料来源-问卷调查】

修改: 他把房间搞得乱七八糟的。

泰语: เขาทำห้องดูรกเลอะเทอะมาก

例 23: 她们准备下个月做婚礼。【语料来源-问卷调查】

修改: 她们准备下个月办婚礼。

泰语: เขาสองคนกำลังจะทำพิธีแต่งงานในเดือนหน้า

分析: 汉语“做”在表示庆祝或纪念某种活动时常见搭配为“做寿”, 搭配范围较狭窄, 涉及到红白喜事时, 则需要使用“办”。而泰语中则可用于红白喜事, 搭配宽泛。

例 24: 但三兄弟动做很快, 谁都没有中弹。

修改: 但三兄弟的动作很快, 谁都没有中弹。

例 25: 她的工做开始进行了。

修改: 她的工作开始进行了。

例 26: 我做了一个多小时的车才到亲戚家。

修改: 我坐了一个多小时的车才到亲戚家。

分析: “做”的同音词有很多, 其中有一些经常使用的字或词, 例如“作、坐、座”, 学生如果不能牢固掌握字形及释义, 就会出现“做”的误代, 例如以上三个例子。

例 27: 需要做手续。

修改: 需要办手续。

分析: 对“手续”的固定搭配“办手续”掌握不牢, 泰语中的“ทำ”的泛义能力要强于“做”, 在对词语搭配掌握不牢的情况下, 容易出现“做”的误代。

例 28: 水也可以用来做电, 不过需要非常多的水。

修改: 水也可以用来发电, 不过需要非常多的水。

分析: “做”做“生产”义项时, 不可以跟“电”搭配, 与之相对应的搭配是“发电”, 学生对于固定搭配掌握不牢时, 容易将“做”泛化使用而出

现偏误。

例 29：我的性格是健忘的人，而且也是常丢三落四，所以常常做出很多笑话。

修改：我比较健忘（我是一个健忘的人），常丢三落四，所以常常闹出很多笑话。

分析：出现了句式杂糅，关联词使用不当，且出现了“做”的误代。“我的性格是健忘的人”出现了杂糅，可以改为“我比较健忘”或者“我是一个健忘的人”，“性格”和“健忘”不能搭配。关联词“而且”表示递进，而此句中前后的“健忘”与“丢三落四”并非是递进关系。“做”出现了误代，没有“做笑话”这一搭配，应该使用“闹笑话”。

四、在使用“做”时出现了成分错序

汉语和泰语同属汉藏语系，主要语序均为“主语”+“谓语”+“宾语”，但是泰语中状语与中心语的位置关系为“中心语”+“修饰语”，汉语中则是相反，因此，泰国学生在使用此类句式时，会将状语放在补语的位置，导致出现“成分错序”。

例 30：我真希望这个海报能做出来得漂漂亮亮的。

修改：我真希望这个海报能漂漂亮亮地做出来。

分析：将“漂漂亮亮”错放在了补语的位置用于修饰做出来，而出来已经是“做”的补语，从而导致全句状语空置，而补语过剩，引发错序。

例 31：从小到现在还做这样。

修改：从小时候到现在还这样做。

分析：“这样”作为修饰语修饰“做”，汉语中应该放在“做”前做状语，出现这样的偏误的根源还是在于泰语的语序与汉语的语序的不同。

例 32：在妈妈的眼里我做什么都不好。

修改：在妈妈眼里我什么都做不好。/在妈妈眼里我做什么都做不好。

分析：“做”加上“不好”做限定，应为补语在后，“做+补语”的形式。

例 33：我们还常常做活动像以前一样。

修改：我们还常常像以前一样做活动。

分析：“像以前一样”做状语，应在“做”前，句子将汉语句子按照泰文的语序进行排列，因而出现了偏误。

综上，我们可以看到，泰国汉语学习者产生偏误的原因主要有：

1) 受母语迁移的影响，在语序上、词的搭配上以及词的使用范围上产生偏误。

2) 汉语“做”本体的多意义，以及与“弄、干、搞、办”的易混淆性。

3) 教师本身对于汉语本体的研究未能深入，部分教师不太清楚其中区别，因而在讲解及训练中回避或者出现误导。

4) 受学习策略影响，泰国学生习惯于使用“翻译”法，而在义项掌握上只是掌握了某一个义项或少数几个义项，因此会出现套用、泛用。

5) “做”由于义项多，固定搭配多，使用范围广，本身的学习过程就是一个由易到难，由简到繁的过程。其中不断出现偏误再不断纠正，由此而愈加靠近“做”的正确用法。

第三章 “做”的教学对策

通过第二章的对比分析以及第三章的偏误与问卷调研分析，我们可以从以下几个方面来研究“做”的教学策略。

一、促进母语的正迁移，预防并减弱母语的负迁移

由第二章我们可知汉语中的“做”与泰语当中的“ทำ/Tham³³”在义项上并非完全一致，但是也有诸多相同之处；其次汉语与泰语同属于汉藏语系，在语序上亦并非完全不一致。除此之外，中泰语之间有诸多的熟语、谚语亦是相似。因此，我们在对“做”进行教学时，应该尽量发挥母语的正迁移作用，而对于母语的负迁移，教师应该进行预防，即在教授的过程中注意对比二者的差别。例如在教学过程中强调，动词的修饰语放于动词前，并且用短而容易记忆的例句，插入课堂，反复输出，如：“好好做”（泰语语序为“做好好”）；“好好写”（泰语语序为“写好好”）。这样的短句可以加入课堂教学用语中，让学生习惯于汉泰语序的不同。

二、对现有师资力量的加强，提高中文教师素养

通过问卷调研，我们发现，即便所调研的教师的专业大部分为中文专业相关，但是在调研中仍旧有 84.21%的本土教师表示在“做”与“办、弄、搞、干”的具体使用上存有疑问。78.95%的本土教师表示对“做”与“作”的异同存有疑问。而在中国籍教师中，这一比例也非常高，分别达到了 82.35%以及 77.47%。所以对于现有师资力量的加强，对教师素养的加强是很有必要的。从上层建筑的角度出发，可以由中国高校或其他机构与泰国教育部连线搭桥，定时对汉语教师进行培训。与此同时，加快多媒体共享平台的建设，使在泰的泰籍教师和在中国籍教师能更加便利地共享教学资源。开放线上讲座模式以提供自我学习的平台。

三、对教学方法的改进，发挥教师个人的主观能动性

从教材编写上而言很难做到尽善尽美，因而教师应该善用教材，用好教材，充分发挥教师个人的主观能动性。通过调研我们得知，不论是泰国籍汉语教师还是中国籍汉语教师，在课堂教学上首选的是“翻译法”。因此，可以在课堂上将多种教学方法并用，在教学法上取各家之长，在词语释义时多采用“情景法”、“图片法”，在学生可接受的范围内增强目的语的输出，增加课

堂上使用“听说法”的比重，作业布置形式多样化，以多种教学方法相结合的方式，来弥补教材的短板。

结 语

本文将汉语中的“做”与泰语中的“ทำ/Tham³³”进行了对比与偏误分析，以现代汉语及现代泰语为研究范围。“做”是一个多义动词、是一个泛义动词，是 HSK 1 级词汇。我们通过对《现代汉语词典》、《新华字典》、《新华大字典》的义项进行对比，并结合北京语言大学现代汉语 BBC 语料库的现代汉语真实语料，对“做”的义项进行了分析，得出了“做”的八个义项用来跟泰语中的“ทำ/Tham³³”进行对比。通过对“做”的义项进行分析，我们发现了“做”有其复杂之处，即义项多且使用频率高；构词能力以及构成词组的能力强，相关词和词组多；作为泛义动词容易与“弄、干、搞、整”混淆；“做”的“假装某种模样”的义项，在部分成语或俗语中，容易与“作”混淆。泰语“ทำ/Tham³³”具有全民性、基础性、多义性的特点，是泰国小学一年级学生学习泰语的必学词汇。我们通过对《พจนานุกรมไทย-จีน-อังกฤษ ฉบับ 60,000 คำ 六万词泰汉英三语词典》、《泰汉词典 พจนานุกรมไทย-จีน》、《พจนานุกรมไทย-จีน ฉบับสมบูรณ์ทันสมัย 新泰汉词典完整通用版》中“ทำ/Tham³³”的义项进行分析及研究后发现，三部词典中对“ทำ/Tham³³”的义项归类大体相同，但各有增减，有的义项如“从事”、攻读“只收录于《泰汉词典 พจนานุกรมไทย-จีน》而其他词典并未收录。再如，《พจนานุกรมไทย-จีน-อังกฤษ ฉบับ 60,000 คำ 六万词泰汉英三语词典》中将“搞、整”单独列项，而其他两部词典则将此义项归入了“使、致、令”的义项中。除此之外，三部词典都存在重复释义或释义不清。并且三部词典中均有义项罗列不全的现象，虽然部分义项在相关词中有跟随词语一并进行简单释义，但释义过于简单或释义不完整会导致使用该词典的泰籍汉语学习者产生困惑。因此，我们归纳整理了关于“ทำ/Tham³³”的 17 个义项并选择了 16 个“ทำ/Tham³³”泛义为其他动词的用法作为对比研究的对象。通过对当代泰国主流新闻媒体进行目标的语料搜索，我们验证了 15 个目前真实存在并较为广泛使用着的常用义项，以及 11 个目标词中“ทำ/Tham³³”泛义为其他动词的用法。我们将所归纳整合的“做”的 8 个义项，与“ทำ/Tham³³”的 15 个常见义项与 11 个泛义用法进行了分析比较发现汉语中的“做”与泰语中的“ทำ/Tham³³”，从义项上来分析绝非一一对应，“ทำ/Tham³³”相对于“做”有着更广泛的义项与搭配范围，且在泛用为其他动词的能力上来看强于“做”。为取得不同视角进行尽量全面的调研，我们从“泰语为母语的汉语学习者的视角”、“泰国籍汉语教师的视角”以及“中国籍汉语教师的视角”三个角度进行了问卷调研。通过问卷调研，我们发现，学习者以及教师认为“做”的难点在于“做”与“作”

的区分，“做”与“弄、干、搞”的区分，“做”的义项的复杂性与多样性。学习者及教师认为影响“做”习得的因素可能有教材的系统性、教材释义采用的语言类型，教师所采用的教学方法。结合问卷调研以及语料库资源，我们将采集到的“做”的偏误进行了四种类型的归纳即：在使用“做”时出现了成分的遗漏；在使用“做”时出现了成分的增添；在使用“做”时出现了“替代”；在使用“做”时出现了成分的“错序”。并将偏误原因归纳为：母语迁移影响；“做”本体的复杂性与易混淆性；一线教师对本体研究的不充分而出现回避或误导；教师教学方法；学习策略影响。由此，我们提出了相关的教学对策即：促进汉语学习者的母语的的正迁移，预防并减弱汉语学习者的母语的负迁移；提高现有中文教师素养，对现有师资力量的加强；改进教学方法，促进教学方法的多样性，发挥教师个人的主观能动性。

致谢

在撰写论文之时，恰逢疫情期间，我滞留于柬埔寨不能回到祖国怀抱也不能返泰。在论文写作过程中我屡次遇到瓶颈与难题。在此，我真心感谢我的论文导师李超老师，李老师平易近人，总在我求助的第一时间给予我支持和鼓励，每每读到李老师的邮件，寥寥数语，便是一阵热流涌上心头。

在论文写作过程中，我意外地获得了生命的恩赐，这个小生命在我的腹中伴随我度过了一个又一个寂静的夜晚，而我常在白日工作焦躁，夜晚论文焦虑的过程中怀有一种歉疚，也怀着一股希望和动力。整个研究生期间，我的爱人一直不遗余力地支持我，尤其在论文写作期间，尽他所能给予了我最为安心的环境。

作为非泰语专业出身的我，选择了具有挑战性的中泰对比，其中难度最大的部分就是泰语方面相关资料的搜集、阅读与翻译。在此，特别感谢泰国同学和老师在我跌跌撞撞地写作过程中给予我的帮助。

停笔之际，感慨万千，感谢所有的支持与馈赠。

参考文献

工具书:

- [1] 广州外国语学院编. 泰汉词典[M]. 商务印书馆, 2003.
- [2] 李行健. 现代汉语规范词典. [M]. 外语教学与研究出版社、语文出版社, 2004.
- [3] 王力. 同源字典. [M]商务印书馆, 1982.
- [4] 萧少云、龚云宝. 现代泰汉词典(东南亚国家语言辞书系列). 广西教育出版社2020. 6.
- [5] 新华大字典编委会. 新华大字典(最新修订版)[M]. 商务印书馆, 2013.
- [6] 杨汉川. พจนานุกรมไทย-จีน-อังกฤษ ฉบับ 3 ภาษา 60,000 [M]. บริษัท รวมสาส์น.พ.ศ. 2537.
- [7] 中国国家标准总局. 信息交换用汉字编码字符集[S]. 中华人民共和国国家质量监督检验检疫总局. 中国国家标准化管理委员会, 1980.
- [8] 中国社会科学院语言研究所. 新华字典(第12版)[M]. 商务印书馆, 2020.
- [9] 中国社会科学院语言研究所词典编辑室. 现代汉语词典(第七版)[M].

专著:

- [1] 吕叔湘. 现代汉语八百词(增订版)[M]. 商务印书馆, 1995.
- [2] 裴晓睿. 泰语语法新编[M]. 北京大学出版社, 2001.
- [3] 素提翁. 彭百布. 与泰语相关的巴利语梵语[M]. 泰国商业发展有限出版公司, 1983.
- [4] 泰国教育部主编. 基础泰语(3)[M]. 曼谷: 贸易出版社, 2008.
- [5] 叶蜚声. 徐通锵. 语言学纲要(修订版)[M]. 北京大学出版社, 2020第27次印刷.
- [6] 朱德熙. 语法讲义[M]. 商务印书馆, 1982.
- [7] 朱丽云. 实用对外汉语重点难点词语教学词典[M]. 北京大学出版, 2009.

期刊论文:

- [1] 顾江萍. “作”“做”的混用与分化. [J]. 厦门大学中文系, 2002.
- [2] 胡斌. 再说“作”和“做” [J]. 汉语学习, 2003(5).
- [3] 李佳. 留学生“做”义类泛义动词习得及教学——以英语母语学习者为例泛义动词[J]. 语言研究, 2014.

- [4] 李蓝. 论“做”字的音[J]. 中国语文, 2003.
- [5] 李炜. 论汉语中的“作”和“做”[J]. 辞书研究, 1998(3).
- [6] 凌德祥. “作”德语法化及其语用规范研究[J]. 同济大学学报(社会科学版), 2015.
- [7] 刘含霖. 浅析日语中的泛义动词[J]. 文化长廊, 2020.
- [8] 刘丽红. 泛义动词“做”的用法及偏误分析和教学策略[J]. 语言研究, 2016.
- [9] 刘灵珠. “作/做”变异研究[J]. 中国社会语言学, 2005.
- [10] 刘勋宁. “做”和“作”[A]. 现代中国语研究论集(日)辞书研究[C], 1999.
- [11] 鲁健骥. 偏误分析与对外汉语教学[J]. 语言文字应用第一期, 1992.
- [12] 吕叔湘. 关于“的、地、得”和“做、作”[J]. 语言学习, 1981.
- [13] 玛依拉·阿吉艾克帕尔. 现代汉语“作”与“做”的区别与在维吾尔语中的对应表达[J]. 新疆教育学院学报, 2008.
- [14] 王子天. 欧美留学生在汉语习得阶段中介语“做”的使用[J]. 汉语研究, 2017(3).
- [15] 许国萍. 用词辨析: “作”与“做”[J]. 修辞学习, 1998(5).
- [16] 尤婷婷·张觉. 论“做”、“作”之间的语义用法差别.[J]. 汉字规范与应用研究, 2013.
- [17] 张颂. “作”和“做”德语法语义特征分析[J]. 文教资料, 2016.
- [18] 赵春利. 对外汉语偏误分析二十年研究回顾[J]. 云南师范大学学报, 2005. 3.

学位论文:

- [1] 刁晏斌. 两岸三地“做”与“作”使用情况对比考察[D]. 民俗典籍文字研究, 2013.
- [2] 含巧. 泰国学生学习汉语泛义动词“做”“弄”“干”“搞”的偏误分析[D]. 黑龙江大学, 2017.
- [3] 何冬梅. 泰语构词研究[D]. 上海师范大学《泰国与中国之间的关系及策略》, 2012.
- [4] 胡一兵. 韩国学生习得泛义动词“做”偏误分析与教学建议[D]. 辽宁师范大学, 2020.
- [5] 江菁. 泰国初级学生易混动词及教学策略研究. [D]. 扬州大学, 2020.

- [6] 李雪. 汉语“做”与日语“ ”的对比与偏误分析[D]. 湖南师范大学, 2018.
- [7] 厉雅维. 泰国学生习得弄、搞、干等泛义动词问题研究 [D]. 黑龙江大学, 2013.
- [8] 林明慈. 中高级印尼汉语学习者多义动词的使用考察于分析—以“要”和“做”为例[D]. 中山大学, 2016.
- [9] 朴瀚罗. 汉韩语“做/--- (hada)”对比与偏误分析[D]. 吉林大学, 2013.
- [10] 阮氏金花. 越南学生习得汉语泛义动词研究 [D]. 吉林大学, 2014.
- [11] 申旻京. 韩国学生汉语中介语“做”的搭配及其偏误分析[D]. 北京语言大学, 2008.
- [12] 唐婉秋. 泛义动词“做、干、弄、搞”的对外汉语教学研究[D]. 湖南大学, 2019.
- [13] 王素华. 汉语与泰语定语、状语语序的比较研究 [D]. 厦门大学, 2008.
- [14] 燕燕. 泛义动词探析 [D]. 上海师范大学, 2004.
- [15] 杨亚楠. 泛义动词“做”、“干”、“搞”、“弄”的比较研究[D]. 南京师范大, 2017.

附录

附录一：

对泰国籍本土汉语教师的关于“做”与“ทำ”的问卷调查

第一部分：中文版问卷调研部分（泰国籍汉语教师卷）

各位老师大家好，这是本人为完成硕士论文而进行的面向泰国籍汉语教师进行的调查，恳请各位老师用3分钟的时间填写这份调查问卷。此问卷为匿名问卷，绝不涉及到个人隐私，所有问卷调研结果都只用于本硕士论文中，请放心填写。

1. 您任教学校或机构所在府是（_____）
2. 您任教的学校或机构是
A. 公立学校中小学或幼儿园   B. 民办华校   C. 国际学校
D. 职业学校   E 其他
3. 您学习中文的经历是？（可多选）
A. 在泰国大学学习中文相关专业
B. 在中国大学学习中文相关专业
C. 在泰国华校学习
D. 在培训机构学习
E. 没有专门学习过中文但是父母或长辈是华裔
F. 在泰国和中国之外的国家或地区学过中文
4. 您是否有在中国留学的经历？
A. 有   B. 没有   C. 有去中国留学的计划
5. 您的教龄？
A. 不到1年
B. 1-3年
C. 3-6年
D. 7-10年
E. 10年以上
6. 您的学生层次是：
A. 幼儿园   B. 小学   C. 初中   D. 高中   E. 职业学校
F. 大学   G. 硕士研究生   G. 职业学校   H. 博士研究生
I. 机构辅导班或兴趣班
7. 您的学生目前的汉语水平大概是
A. 初级（HSK1-2）   B. 中级（HSK3-4）   C 高级（HSK5-6）

8. 您是否参加过汉语水平考试 (HSK) ?
A. 有   B. 没有
9. 您目前的 HSK 等级是?
A. 3 级   B. 4 级   C. 5 级   D. 6 级   E. 未参加过 HSK
F. 参加了 HSK 但还没有通过
10. 您是否参加过汉语水平口语考试 (HSKK) ?
A. 有   B. 没有
11. 您目前的 HSKK 等级是?
A. 初级   B. 中级   C. 高级   E. 未参加过 HSKK
F. 参加了 HSKK 但还没有通过
12. 您觉得“做”的教学出现在您教学当中的哪个阶段?
A. 初级   B. 中级   C. 高级   D. 从初级阶段到中级阶段
E. 从中级阶段到高级阶段   F. 从初级阶段到高级阶段
13. 您能举出 1-3 个在对学生进行“做”的教学时使用的例句吗?
例句 1: -----
例句 2: -----
例句 3: -----
14. 您认为“做”是一个多义词吗?
A. 是   B. 不是
15. 您觉得汉语的“做”在泰语中可以翻译成什么? (回答可多项)
(_____)
16. 您觉得泰语的“ทำ”是一个多义词吗?
A. 是   B. 不是
17. 您觉得泰语当中的“ทำ”在汉语中可以翻译成什么? (回答可多项)
(_____)
18. 您在对“做”进行教学中采用了什么样的教学方法?
A. 用泰语解释“做”的意思, 清楚明了, 并给出“做”的相关词, 句型、
和例句让学生按语法规则进行转换, 之后再对课文进行讲解。
B. 给出例句、替代词和句型, 让学生反复练习, 以能达到正确使用, 教学
过程中不使用泰语, 只使用汉语, 注重让学生练习听和说。
C 教授“做”时从听、说、读、写四个方面一起进行, 使用泰语进行教
学, 注意教授时将泰语和中文进行对比。
D 不使用任何泰语, 所有交流及教学均用中文进行, 在进行词语教学时使
用多媒体或其他辅助教学工具, 帮助学生理解, 创造情景让学生进行对
话练习。

19. 除了上述方法外，您认为还可以使用什么样的方法对“做”进行教学？
(回答可以使用中文或泰语)

(_____)

20. 您觉得在对学生进行动词“做”的教学的时候难度如何？

- A. 完全不难   B. 不太难   C. 有点难   D. 比较难   E. 非常难

21. 您认为在对动词“做”进行教学的时候，最难的部分是什么？

(回答可以使用中文或泰语)

(_____)

22. 学生有问过“做”与“办、弄、搞、干”的区别或者表示疑惑吗？

- A. 有   B. 没有

23. 您对动词“做”以及与“办、弄、搞、干”的区别有疑问吗？

- A. 没有疑问，都能正确使用
B. 有一些地方不太清楚，基本都能用对
C. 在一些固定搭配上有疑问
D. 疑问的地方比较多，用的时候依靠感觉
E. 不明白这5个词的区别

24. 您对汉语中的“做”与“作”在使用时有过疑问吗？

- A. 没有疑问，都能正确使用
B. 有一些地方不太清楚，基本都能用对
C. 固定搭配上有疑问
D. 疑问的地方比较多，用的时候依靠感觉
E. 不明白这两个词的区别

25. 您认为教材中的词语释义部分使用以下何种方式最好？

- A. 使用泰文进行词语释义。
B. 使用中文进行词语释义。
C. 使用英语进行词语释义。

26. 您目前使用或者曾经使用的教材中主要以何种语言进行词语释义

- A. 使用泰文进行词语释义。
B. 使用中文进行词语释义。
C. 使用英语进行词语释义。

27. 请判断下列句子的正误

- 1) 有的孩子不愿意做父母的话。   A. 正确   B. 错误
2) 我们作儿女的应该多理解父母。   A. 正确   B. 错误
3) 现在有不少喜欢吸烟的人，所以我觉得各个地方都应该做一个“吸烟房”
给吸烟的人。   A. 正确   B. 错误
4) 我们要勇敢地跟“懒惰”做战争，这样才能成功。
A. 正确   B. 错误

- 5) 现在有很多外国人来泰国作生意（作买卖）。
A. 正确 B. 错误
- 6) 他们准备下个月做婚礼。
A. 正确 B. 错误
- 7) 两家公司已经谈好了，两位老板明天做合同。
A. 正确 B. 错误
- 8) 今天做加班。
A. 正确 B. 错误
- 9) 学校附近正在做路，所以最近总是堵车。
A. 正确 B. 错误
- 10) 白天男人做田，女人做饭。
A. 正确 B. 错误
- 11) 你不要做睡，我知道你还没睡。
A. 正确 B. 错误
- 12) 我不小心把钱做丢了。
A. 正确 B. 错误
- 13) 淋雨会做给感冒，等雨停了我们再回家。
A. 正确 B. 错误

感谢各位老师的参与!

第二部分：泰语版问卷调研部分（泰国籍汉语教师卷）

สวัสดีคุณครูทุกท่าน แบบสอบถามสำหรับครูผู้สอนภาษาจีนชาวไทยฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ปริญญาโทของผู้วิจัย ผู้วิจัยใคร่ขอความร่วมมือจากคุณครูทุกท่านในการตอบแบบสอบถาม โดยใช้เวลาประมาณ 3 นาที การตอบแบบสอบถามครั้งนี้ ไม่มีการระบุชื่อ และไม่เกี่ยวข้องกับข้อมูลส่วนบุคคล ผลการสำรวจทั้งหมดของแบบสอบถามใช้เฉพาะในวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโทเล่มนี้เท่านั้น โปรดอย่ากังวลในการกรอกข้อมูล

1. โรงเรียนหรือสถาบันที่ท่านทำงานอยู่อยู่ที่จังหวัดใด _____
2. โรงเรียนหรือสถาบันที่ท่านทำงานอยู่คือ _____
  - A. โรงเรียนประถมศึกษาหรือโรงเรียนอนุบาลของรัฐ
  - B. โรงเรียนภาษาจีนเอกชน
  - C. โรงเรียนนานาชาติ
  - D. โรงเรียนอาชีวศึกษา
  - E. อื่น ๆ
3. ประสบการณ์ในการเรียนภาษาจีนของท่านเป็นอย่างไร (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)
  - A. ศึกษาวิชาเอกที่เกี่ยวข้องกับภาษาจีนในมหาวิทยาลัยของประเทศไทย
  - B. ศึกษาวิชาเอกที่เกี่ยวข้องกับภาษาจีนในมหาวิทยาลัยของประเทศจีน
  - C. เรียนที่โรงเรียนภาษาจีนในประเทศไทย
  - D. เรียนที่สถาบันสอนภาษา
  - E. ไม่ได้เรียนภาษาจีนโดยเฉพาะ แต่คุณพ่อคุณแม่หรือผู้ใหญ่ในบ้านมีเชื้อสายจีน
  - F. เคยศึกษาภาษาจีนในประเทศหรือภูมิภาคอื่นที่ไม่ใช่ประเทศไทยและประเทศจีน
4. ท่านมีประสบการณ์การเรียนในประเทศจีนหรือไม่
  - A. มี
  - B. ไม่มี
  - C. มีแผนเรียนต่อที่ประเทศจีน
5. ท่านมีประสบการณ์การสอนมานานเท่าไร
  - A. ไม่ถึง 1 ปี
  - B. 1-3 ปี
  - C. 3-6 ปี
  - D. 7-10 ปี
  - E. มากกว่า 10 ปี
6. นักเรียนของท่านอยู่ในระดับใด:
  - A. อนุบาล
  - B. ประถมศึกษา
  - C. มัธยมต้น
  - D. มัธยมปลาย
  - E. อาชีวศึกษา
  - F. ระดับปริญญาตรี
  - G. ระดับปริญญาโท
  - H. ระดับปริญญาเอก
  - I. ชั้นเรียนกวดวิชาหรือชั้นเรียนสอนภาษาในสถาบัน
7. ระดับความสามารถด้านภาษาจีนของนักเรียนของท่านในปัจจุบันคือ
  - A. ระดับต้น (HSK1-2)
  - B. ระดับกลาง (HSK 3-4)
  - C. ระดับสูง (HSK 5-6)
8. ท่านเคยสอบวัดระดับความสามารถภาษาจีน (HSK) แล้วหรือไม่
  - A. ใช่
  - B. ไม่ใช่
9. ระดับ HSK ปัจจุบันของท่านคืออะไร
  - A. HSK 3
  - B. HSK 4
  - C. HSK 5
  - D. HSK 6

- E. ไม่เคยสอบ HSK F. เคยสอบ HSK แต่ยังไม่ผ่าน
10. ท่านเคยสอบวัดระดับความสามารถด้านการพูดภาษาจีน (HSKK) แล้วหรือไม่
A. ใช่ B. ไม่ใช่
11. ระดับ HSKK ปัจจุบันของท่านคืออะไร
A. ระดับต้น B. ระดับกลาง C. ระดับสูง
D. ไม่เคยสอบ HSKK E. เคยสอบ HSKK แต่ยังไม่ผ่าน
12. ท่านคิดว่าการสอนคำว่า “做” ปรากฏในการสอนของท่านในขั้นตอนใด
A. ระดับพื้นฐาน B. ระดับกลาง C. ระดับสูง
D. ระหว่างระดับพื้นฐานถึงระดับกลาง
E. ระหว่างระดับกลางถึงระดับสูง
F. ระหว่างระดับพื้นฐานถึงระดับสูง
13. ท่านสามารถยก 1-3 ตัวอย่างประโยคที่ท่านใช้เมื่อสอนคำว่า “做” ให้แก่นักเรียนได้หรือไม่
ตัวอย่างที่ 1 :-----
ตัวอย่างที่ 2 :-----
ตัวอย่างที่ 3 :-----
14. ท่านคิดว่า “做” เป็นคำหลายความหมายหรือไม่
A. ใช่ B. ไม่ใช่
15. ท่านคิดว่าคำว่า “做” ในภาษาจีนสามารถแปลเป็นภาษาไทยได้อย่างไร
(สามารถตอบได้หลายข้อ)
-----
16. ท่านคิดว่า “ทำ” ในภาษาไทยเป็นคำหลายความหมายหรือไม่
A. ใช่ B. ไม่ใช่
17. ท่านคิดว่าคำว่า “ทำ” ในภาษาไทยสามารถแปลเป็นภาษาจีนได้อย่างไร
(สามารถตอบได้หลายข้อ)
-----
18. ท่านใช้วิธีใดในการสอนคำว่า “做”
A. อธิบายความหมายของคำว่า “做” ด้วยภาษาไทยอย่างชัดเจน และให้คำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับคำว่า “做” ให้รูปแบบประโยคและตัวอย่างประโยค เพื่อช่วยให้นักเรียนสามารถนำไปปรับใช้ตามกฎทางไวยากรณ์ได้ จากนั้นจึงอธิบายเนื้อหาในบทเรียน
B. ให้ตัวอย่างประโยค คำที่ใช้สลับเปลี่ยน และรูปแบบประโยคให้นักเรียนฝึกซ้ำ ๆ เพื่อให้ใช้คำศัพท์ได้อย่างถูกต้อง ไม่ใช้ภาษาไทยในกระบวนการเรียนการสอน ใช้ภาษาจีนเท่านั้น เน้นให้นักเรียนฝึกฟังและพูด
C. เมื่อสอนคำว่า “做” จะมีการใช้ทักษะทั้งสี่ด้าน รวมทั้งการฟัง การพูด การอ่านและการเขียนโดยดำเนินการไปควบคู่กัน ใช้ภาษาไทยในการสอน เน้นให้สังเกตความแตกต่างระหว่างภาษาไทยและภาษาจีน
D. ไม่ใช้ภาษาไทย ใช้ภาษาจีนในการสื่อสารและการสอนทั้งหมด เวลาสอนคำศัพท์ใช้สื่อมัลติมีเดียหรือเครื่องมือช่วยสอนอื่น ๆ เพื่อช่วยให้นักเรียนเข้าใจ และสร้างสถานการณ์เพื่อให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการฝึกบทสนทนา

19. นอกจากวิธีการข้างต้นแล้ว ท่านคิดว่าในการสอน “做” มีวิธีการสอนแบบอื่นใดบ้าง
(สามารถตอบด้วยภาษาจีนหรือภาษาไทย)
-
20. ท่านคิดว่าการสอนคำกริยา “做” ให้นักเรียนยากแค่ไหน
A. ไม่ยากเลย B. ไม่ค่อยยาก C. ยากเล็กน้อย D. ค่อนข้างยาก E. ยากมาก
21. ท่านคิดว่าส่วนที่ยากที่สุดในการสอนคำกริยา “做” คืออะไร (สามารถตอบด้วยภาษาจีนหรือภาษาไทย)
-
22. นักเรียนเคยถามความแตกต่างระหว่าง “做” กับ “办” “弄” “搞” “干” หรือเคยเกิดข้อสงสัยหรือไม่
A. ใช่ B. ไม่ใช่
23. ท่านมีคำถามเกี่ยวกับคำกริยา “做” และความแตกต่างกับ “办” “弄” “搞” “干” หรือไม่
A. ไม่มีคำถาม สามารถใช้ได้ถูกต้อง
B. มีบางประเด็นที่ไม่ค่อยชัดเจน แต่โดยทั่วไปแล้วสามารถใช้ได้ถูกต้อง
C. มีคำถามเกี่ยวกับการใช้โครงสร้างที่ตายตัวบางอย่าง
D. มีคำถามค่อนข้างมาก ใช้คำโดยอาศัยความรู้สึก
E. ไม่เข้าใจความแตกต่างระหว่าง 5 คำนี้
24. ท่านเคยมีคำถามเกี่ยวกับการใช้ “做” กับ “作” ในภาษาจีนหรือไม่
A. ไม่มีคำถาม สามารถใช้ได้ถูกต้อง
B. มีบางประเด็นที่ไม่ค่อยชัดเจน แต่โดยทั่วไปแล้วสามารถใช้ได้ถูกต้อง
C. มีคำถามเกี่ยวกับการใช้โครงสร้างที่ตายตัวบางอย่าง
D. มีคำถามค่อนข้างมาก ใช้คำโดยอาศัยความรู้สึก
E. ไม่เข้าใจความแตกต่างระหว่างสองคำนี้
25. วิธีใดต่อไปนี้ที่ท่านคิดว่าดีที่สุดสำหรับเนื้อหาส่วนคำอธิบายความหมายคำศัพท์ในหนังสือเรียน
A. อธิบายความหมายคำศัพท์ด้วยภาษาไทย
B. อธิบายความหมายคำศัพท์ด้วยภาษาจีน
C. อธิบายความหมายคำศัพท์ด้วยภาษาอังกฤษ
26. ในหนังสือเรียนที่ท่านใช้อยู่หรือเคยใช้ใช้ภาษาอะไรในการอธิบายความหมายคำศัพท์
A. อธิบายความหมายคำศัพท์ด้วยภาษาไทย
B. อธิบายความหมายคำศัพท์ด้วยภาษาจีน
C. อธิบายความหมายคำศัพท์ด้วยภาษาอังกฤษ
27. โปรดตัดสินความถูกต้องของประโยคต่อไปนี้
- 1) 有的孩子不愿意做父母的话。เด็กบางคนไม่เต็มใจที่จะทำตามคำพูดของพ่อแม่
A. ถูก B. ผิด
  - 2) 我们作儿女的应该多理解父母。ในฐานะที่เราเป็นลูกควรเข้าใจคุณพ่อคุณแม่ให้มากขึ้น
A. ถูก B. ผิด
  - 3) 现在有不少喜欢吸烟的人，所以我觉得各个地方都应该做一个“吸烟房”给吸烟的人。

ตอนนี้มีคนจำนวนมากที่ชอบสูบบุหรี่ ดังนั้นฉันคิดว่าในสถานทุกแห่งควรทำ "ห้องสูบบุหรี่" สำหรับคนสูบบุหรี่

A.ถูก B.ผิด

- 4) 我们要勇敢地跟“懒惰”做战争，这样才能成功。

เราต้องทำสงครามกับ "ความขี้เกียจ" อย่างกล้าหาญ จึงจะประสบความสำเร็จได้

A.ถูก B.ผิด

- 5) 现在有很多外国人来泰国作生意 (作买卖)。

ปัจจุบันชาวต่างชาติจำนวนมากเข้ามาทำธุรกิจในประเทศไทย

A.ถูก B.ผิด

- 6) 他们准备下个月做婚礼。เขาสองคนกำลังจะทำพิธีแต่งงานในเดือนหน้า

A.ถูก B.ผิด

- 7) 两家公司已经谈好了，两位老板明天做合同。

ทั้งสองบริษัทได้มีการเจรจากันแล้ว เจ้านายสองท่านจะทำสัญญาในวันพรุ่งนี้

A.ถูก B.ผิด

- 8) 今天做加班。วันนี้ทำงานล่วงเวลา

A.ถูก B.ผิด

- 9) 学校附近正在做路，所以最近总是堵车。

แถวโรงเรียนกำลังทำถนนอยู่ ช่วงนี้จึงรถติดมาก

A.ถูก B.ผิด

- 10) 白天男人做田，女人做饭。ช่วงเวลากลางวันผู้ชายทำนา ผู้หญิงทำอาหาร

A.ถูก B.ผิด

- 11) 你不要做睡，我知道你还没睡。อย่าแกล้งทำเป็นหลับ ฉันรู้ว่าคุณยังไม่หลับ

A.ถูก B.ผิด

- 12) 我不小心把钱做丢了。ฉันทำเงินหายโดยไม่ได้ตั้งใจ

A.ถูก B.ผิด

- 13) 淋雨会做给感冒，等雨停了我们再回家。

การตากฝนจะทำให้เป็นหวัด รอฝนหยุดตกแล้วเราค่อยกลับบ้าน

A.ถูก B.ผิด

ขอขอบคุณคุณครูทุกท่านที่ให้ความร่วมมือ

附录二：

对泰国籍汉语学习者的关于“做”与“ทำ”的问卷调查

第一部分：中文版问卷调查（泰国籍汉语学习者）

各位同学大家好，这是本人为完成硕士论文而进行的面向泰国籍汉语学习者进行的调查，麻烦各位同学用 5 分钟的时间填写这份调查问卷。此问卷为匿名问卷，绝不涉及到个人隐私，所有问卷调研结果都只用于本硕士论文中，请放心填写。

1. 你学习汉语的年限是？

- A. 不到 1 年
- B. 1-3 年
- C. 3-6 年
- D. 7-10 年
- E. 10 年以上

2. 你目前的学校所在的府是？-----

3. 你现在的学习层次是？

- A. 中学 B. 高中 C. 职校 C. 大学本科 D. 硕士研究生 E. 博士研究生

4. 你学习中文的经历是？（可多选）

- A. 目前就读于中文相关专业
- B. 不是中文相关专业但是学校有开设中文课程
- C. 在泰国华校学习
- D. 在培训机构学习
- E. 在泰国和中国之外的国家或地区学习中文

5. 您是否有在中国留学的经历？

- A. 有 B. 没有 C. 有去中国留学的计划

6. 你现在每周的中文课时数是？

- A. 1 个小时
- B. 2-4 小时
- C. 5-7 小时
- D. 8-10 小时
- E. 11-15 小时
- F. 15 小时以上

7. 你是否参加过汉语水平考试（HSK）？

- A. 有 B. 没有

8. 你目前的 HSK 等级是？

A. 3 级 B. 4 级 C. 5 级 D. 6 级 E. 未参加过 HSK F. 参加了 HSK 但还没有通过

9. 你是否参加过汉语水平口语考试 (HSKK)？

A. 有 B. 没有

10. 你目前的 HSKK 等级是？

A. 初级 B. 中级 C. 高级 E. 未参加过 HSKK
F. 参加了 HSKK 但还没有通过

11. 你觉得汉语中的“做”是在什么阶段开始接触的词？

A. 初级 B. 中级 C. 高级 D. 从初级阶段到中级阶段
E. 从中级阶段到高级阶段 F. 从初级阶段到高级阶段

12. 你认为“做”是一个多义词吗？

A. 是 B. 不是

13. 你觉得汉语的“做”在泰语中可以翻译成什么？

-----

14. 你觉得泰语的“ทำ”是一个多义词吗？

A. 是 B. 不是

15. 你觉得泰语当中的“ทำ”在汉语中可以翻译成什么？

-----

16. 你认为在学习动词“做”时，老师采用什么样的方法最适合你？

- A. 用泰语解释“做”的意思，清楚明了，并给出“做”的相关词，句型、和例句让学生按语法规则进行转换，之后再对课文进行讲解。
- B. 给出例句、替代词和句型，让学生反复练习，以能达到正确使用，教学过程中不使用泰语，只使用汉语，注重让学生练习听和说。
- C. 教授“做”时从听、说、读、写四个方面一起进行，使用泰语进行教学，注意教授时将泰语和中文进行对比。
- D. 不使用任何泰语，所有交流及教学均用中文进行，在进行词语教学时使用多媒体或其他辅助教学工具，帮助学生理解，创造情景让学生进行对话练习。

17. 除了上述方法外，从一个学生的角度来看，你认为还可以使用什么样的方法对“做”进行教学，能让学生更快更好地掌握“做”这个词？

(回答可以使用中文或泰语)

-----

18. 你对动词“做”以及与“办、弄、搞、干”的区别有疑问吗？

- A. 没有疑问，都能正确使用
- B. 有一些地方不太清楚，基本都能用对
- C. 在一些固定搭配上有疑问

- D. 疑问的地方比较多，用的时候依靠感觉
- E. 不明白这 5 个词的区别

19. 你对汉语中的“做”与“作”在使用时有过疑问吗？

- A. 没有疑问，都能正确使用
- B. 有一些地方不太清楚，基本都能用对
- C. 固定搭配上有疑问
- D. 疑问的地方比较多，用的时候依靠感觉
- E. 不明白这两个词的区别

20. 您认为教材中的词语释义部分使用以下何种方式最好？

- A. 使用泰文进行词语释义。
- B. 使用中文进行词语释义。
- C. 使用英语进行词语释义。

21. 您目前使用或者曾经使用的教材中主要以何种语言进行词语释义

- A. 使用泰文进行词语释义。
- B. 使用中文进行词语释义。
- C. 使用英语进行词语释义。

22. 请判断下列句子的正误

- 1) 有的孩子不愿意做父母的话。
A. 正确 B. 错误
- 2) 我们作儿女的应该多理解父母。
A. 正确 B. 错误
- 3) 现在有不少喜欢吸烟的人，所以我觉得各个地方都应该做一个“吸烟房”给吸烟的人。
A. 正确 B. 错误
- 4) 我们要勇敢地跟“懒惰”做战争，这样才能成功。
A. 正确 B. 错误
- 5) 现在有很多外国人来泰国作生意（作买卖）。
A. 正确 B. 错误
- 6) 他们准备下个月做婚礼。
A. 正确 B. 错误
- 7) 两家公司已经谈好了，两位老板明天做合同。
A. 正确 B. 错误
- 8) 今天做加班。
A. 正确 B. 错误
- 9) 学校附近正在做路，所以最近总是堵车。
A. 正确 B. 错误

- 10) 白天男人做田，女人做饭。
A. 正确 B. 错误
- 11) 你不要做睡，我知道你还没睡。
A. 正确 B. 错误
- 12) 我不小心把钱做丢了。
A. 正确 B. 错误
- 13) 淋雨会做给感冒，等雨停了我们再回家。
A. 正确 B. 错误
- 14) 这个问题我们必须做清楚。
A. 正确 B. 错误
- 15) 以前我的中文不太好，努力学习了一年后，我发现以前不会的现在都做明白了。
A. 正确 B. 错误
- 16) 他把房间做得乱七八糟的。
A. 正确 B. 错误

23. 请同学们试着将下面 5 个句子翻译成中文：

- 1) 我每天都帮妈妈做家务。
- 2) 今天我做饭。
- 3) 他还在工作。
- 4) 我下午出去办事。
- 5) 我想和你做朋友。

感谢各位同学的参与！

第二部分：泰语版问卷调查（泰国籍汉语学习者卷）

สวัสดีนักเรียนทุกคน แบบสอบถามสำหรับผู้เรียนภาษาจีนชาวไทยฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ปริญญาโทของผู้วิจัย ขอความร่วมมือจากนักเรียนทุกคนในการตอบแบบสอบถาม โดยใช้เวลาประมาณ 5 นาที การตอบแบบสอบถามครั้งนี้ ไม่มีการระบุชื่อ และไม่เกี่ยวข้องกับข้อมูลส่วนบุคคล ผลการสำรวจทั้งหมดของแบบสอบถามใช้เฉพาะในวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโทเล่มนี้เท่านั้น โปรดอย่ากังวลในการกรอกข้อมูล

- คุณเรียนภาษาจีนมานานเท่าไร
  - ไม่ถึง 1 ปี
  - 1-3 ปี
  - 3-6 ปี
  - 7-10 ปี
  - มากกว่า 10 ปี
- โรงเรียนของคุณในปัจจุบันอยู่ที่จังหวัดใด_____
- ระดับการศึกษาของคุณในปัจจุบันคืออะไร
  - มัธยมต้น
  - มัธยมปลาย
  - อาชีวศึกษา
  - ระดับปริญญาตรี
  - ระดับปริญญาโท
  - ระดับปริญญาเอก
- ประสบการณ์การเรียนรู้ภาษาจีนของคุณคือ (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)
  - ปัจจุบันกำลังศึกษาในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับภาษาจีน
  - ไม่ได้ศึกษาในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับภาษาจีน แต่โรงเรียนมีเปิดสอนหลักสูตรภาษาจีน
  - เรียนที่โรงเรียนภาษาจีนในประเทศไทย
  - เรียนที่สถาบันสอนภาษา
  - ไม่ได้เรียนภาษาจีนโดยเฉพาะ แต่คุณพ่อคุณแม่หรือผู้ใหญ่ในบ้านมีเชื้อสายจีน
  - เคยศึกษาภาษาจีนในประเทศหรือภูมิภาคอื่นที่ไม่ใช่ประเทศไทยและประเทศจีน
- ท่านมีประสบการณ์การเรียนรู้ในประเทศจีนหรือไม่
- ปัจจุบันคุณมีชั่วโมงเรียนภาษาจีนสัปดาห์ละเท่าไร
  - 1 ชั่วโมง
  - 2-4 ชั่วโมง
  - 5-7 ชั่วโมง
  - 8-10 ชั่วโมง
  - 11-15 ชั่วโมง
  - 15 ชั่วโมงขึ้นไป
- คุณเคยสอบวัดระดับความสามารถภาษาจีน (HSK) แล้วหรือไม่
  - ใช่
  - ไม่ใช่
- ระดับ HSK ปัจจุบันของคุณคืออะไร
  - HSK 3
  - HSK 4
  - HSK 5
  - HSK 6
  - ไม่เคยสอบ HSK
  - เคยสอบ HSK แต่ยังไม่ผ่าน
- คุณเคยสอบวัดระดับความสามารถด้านการพูดภาษาจีน (HSKK) แล้วหรือไม่
  - ใช่
  - ไม่ใช่
- ระดับ HSCK ปัจจุบันของคุณคืออะไร
  - ระดับต้น
  - ระดับกลาง
  - ระดับสูง
  - ไม่เคยสอบ HSCK
  - เคยสอบ HSCK แต่ยังไม่ผ่าน

11. คุณคิดว่าคำว่า “做” ในภาษาจีนควรเริ่มเรียนในขั้นตอนใด
 A. ระดับพื้นฐาน   B. ระดับกลาง   C. ระดับสูง
 D. ระหว่างระดับพื้นฐานถึงระดับกลาง   E. ระหว่างระดับกลางถึงระดับสูง
 F. ระหว่างระดับพื้นฐานถึงระดับสูง
12. คุณคิดว่า “做” เป็นคำหลายความหมายหรือไม่
 A. ใช่   B. ไม่ใช่
13. คุณคิดว่าคำว่า “做” ในภาษาจีนสามารถแปลเป็นภาษาไทยได้อย่างไร (สามารถตอบได้หลายข้อ)
 -----
14. คุณคิดว่า “ทำ” ในภาษาไทยเป็นคำหลายความหมายหรือไม่
 A. ใช่   B. ไม่ใช่
15. คุณคิดว่าคำว่า “ทำ” ในภาษาไทยสามารถแปลเป็นภาษาจีนได้อย่างไร (สามารถตอบได้หลายข้อ)
 -----
16. คุณคิดว่าเวลาเรียนคำกริยา “做” วิธีการสอนแบบใดเหมาะกับคุณมากที่สุด
 A. อธิบายความหมายของคำว่า “做” ด้วยภาษาไทยอย่างชัดเจน และให้คำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับคำว่า “做” ให้รูปแบบประโยคและตัวอย่างประโยค เพื่อช่วยให้นักเรียนสามารถนำไปปรับใช้ตามกฎทางไวยากรณ์ได้ จากนั้นจึงอธิบายเนื้อหาในบทเรียน
 B. ให้ตัวอย่างประโยค คำที่ใช้สลับเปลี่ยน และรูปแบบประโยคให้นักเรียนฝึกซ้ำ ๆ เพื่อให้ใช้คำศัพท์ได้อย่างถูกต้อง ไม่ใช่ภาษาไทยในกระบวนการเรียนการสอน ใช้ภาษาจีนเท่านั้น เน้นให้นักเรียนฝึกฟังและพูด
 C. เมื่อสอนคำว่า “做” จะมีการใช้ทักษะทั้งสี่ด้าน รวมทั้งการฟัง การพูด การอ่านและการเขียนโดยดำเนินการไปควบคู่กัน ใช้ภาษาไทยในการสอน เน้นให้สังเกตความแตกต่างระหว่างภาษาไทยและภาษาจีน
 D. ไม่ใช่ภาษาไทย ใช้ภาษาจีนในการสื่อสารและการสอนทั้งหมด เวลาสอนคำศัพท์ใช้สื่อมัลติมีเดียหรือเครื่องมือช่วยสอนอื่น ๆ เพื่อช่วยให้นักเรียนเข้าใจ และสร้างสถานการณ์เพื่อให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการฝึกบทสนทนา
17. นอกจากวิธีการข้างต้นแล้ว จากมุมมองของนักเรียน คุณคิดว่ายังมีวิธีการอื่นใดที่สามารถใช้ในการสอนคำว่า “做” ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนเข้าใจคำว่า “做” ได้เร็วขึ้นและได้ดีขึ้น
 (สามารถตอบด้วยภาษาจีนหรือภาษาไทย)
-
18. คุณมีคำถามเกี่ยวกับคำกริยา “做” และความแตกต่างกับ “办” “弄” “搞” “干” หรือไม่
 A. ไม่มีคำถาม สามารถใช้ได้ถูกต้อง
 B. มีบางประเด็นที่ไม่ค่อยชัดเจน แต่โดยทั่วไปแล้วสามารถใช้ได้อย่างถูกต้อง
 C. มีคำถามเกี่ยวกับการใช้โครงสร้างที่ตายตัวบางอย่าง
 D. มีคำถามค่อนข้างมาก ใช้คำโดยอาศัยความรู้สึก
 E. ไม่เข้าใจความแตกต่างระหว่าง 5 คำนี้
19. คุณเคยมีคำถามเกี่ยวกับการใช้ “做” กับ “作” ในภาษาจีนหรือไม่
 A. ไม่มีคำถาม สามารถใช้ได้ถูกต้อง
 B. มีบางประเด็นที่ไม่ค่อยชัดเจน แต่โดยทั่วไปแล้วสามารถใช้ได้อย่างถูกต้อง
 C. มีคำถามเกี่ยวกับการใช้โครงสร้างที่ตายตัวบางอย่าง

- D. มีคำถามค่อนข้างมาก ใช้คำโดยอาศัยความรู้ลึก
- E. ไม่เข้าใจความแตกต่างระหว่างสองคำนี้
20. วิธีใดต่อไปนี่ที่ คุณคิดว่าดีที่สุดสำหรับเนื้อหาส่วนคำอธิบายความหมายคำศัพท์ในหนังสือเรียน
- A. อธิบายความหมายคำศัพท์ด้วยภาษาไทย
- B. อธิบายความหมายคำศัพท์ด้วยภาษาจีน
- C. อธิบายความหมายคำศัพท์ด้วยภาษาอังกฤษ
21. ในหนังสือเรียนที่คุณใช้อยู่หรือเคยใช้ใช้ภาษาอะไรในการการอธิบายความหมายคำศัพท์
- A. อธิบายความหมายคำศัพท์ด้วยภาษาไทย
- B. อธิบายความหมายคำศัพท์ด้วยภาษาจีน
- C. อธิบายความหมายคำศัพท์ด้วยภาษาอังกฤษ
22. โปรดตัดสินความถูกต้องของประโยคต่อไปนี้
- 1) 有的孩子不愿意做父母的话。 เด็กบางคนไม่เต็มใจที่จะทำตามคำพูดของพ่อแม่
- A. ถูก B. ผิด
- 2) 我们作儿女的应该多理解父母。 ในฐานะที่เราเป็นลูกควรเข้าใจคุณพ่อคุณแม่ให้มากขึ้น
- A. ถูก B. ผิด
- 3) 现在有不少喜欢吸烟的人，所以我觉得各个地方都应该做一个“吸烟房”给吸烟的人。
- ตอนนี้มีคนจำนวนมากที่ชอบสูบบุหรี่ ดังนั้นฉันคิดว่าในสถานทุกแห่งควรทำ "ห้องสูบบุหรี่" สำหรับคนสูบบุหรี่
- A. ถูก B. ผิด
- 4) 我们要勇敢地跟“懒惰”做战争，这样才能成功。
- เราต้องทำสงครามกับ "ความขี้เกียจ" อย่างกล้าหาญ จึงจะประสบความสำเร็จได้
- A. ถูก B. ผิด
- 5) 现在有很多外国人来泰国作生意 (作买卖)。
- ปัจจุบันชาวต่างชาติจำนวนมากเข้ามาทำธุรกิจในประเทศไทย
- A. ถูก B. ผิด
- 6) 他们准备下个月做婚礼。 เขาสองคนกำลังจะทำพิธีแต่งงานในเดือนหน้า
- A. ถูก B. ผิด
- 7) 两家公司已经谈好了，两位老板明天做合同。
- ทั้งสองบริษัทได้มีการเจรจากันแล้ว เจ้าหน้าที่สองท่านจะทำสัญญาในวันพรุ่งนี้
- A. ถูก B. ผิด
- 8) 今天做加班。 วันนี้ทำงานล่วงเวลา
- A. ถูก B. ผิด
- 9) 学校附近正在做路，所以最近总是堵车。
- แถวโรงเรียนกำลังทำถนนอยู่ ช่วงนี้จึงรถติดมาก
- A. ถูก B. ผิด

- 10) 白天男人做田，女人做饭。ช่วงเวลากลางวันผู้ชายทำนา ผู้หญิงทำอาหาร
A.ถูก B.ผิด
- 11) 你不要做睡，我知道你还没睡。อย่าแกล้งทำเป็นหลับ ฉันรู้ว่าคุณยังไม่หลับ
A.ถูก B.ผิด
- 12) 我不小心把钱做丢了。ฉันทำเงินหายโดยไม่ได้ตั้งใจ
A.ถูก B.ผิด
- 13) 淋雨会做给感冒，等雨停了我们再回家。
การตากฝนจะทำให้เป็นหวัด รอฝนหยุดตกแล้วเราค่อยกลับบ้าน
A.ถูก B.ผิด
- 14) 这个问题我们必须做清楚。
เราต้องทำให้ปัญหาชัดเจนขึ้น
- 15) 以前我的中文不太好，努力学习了一年后，我发现以前不会的现在都做明白了。
เมื่อก่อนภาษาจีนของฉันไม่ค่อยดีนัก หลังจากได้พยายามเรียนเป็นเวลาหนึ่งปี ฉันพบว่าฉันสามารถเข้าใจทั้งหมดที่ฉันไม่รู้มาก่อน
- 16) 他把房间做得乱七八糟的。
เขาทำห้องดูรกเลอะเทอะมาก
23. โปรดลองแปลประโยค 5 ประโยคต่อไปนี้เป็นภาษาจีน:
- 1) ฉันช่วยแม่ทำงานบ้านทุกวัน-----
  - 2) วันนี้ฉันทำอาหาร-----
  - 3) เขายังทำงานอยู่-----
  - 4) ช่วงบ่ายฉันออกไปทำธุระ-----
  - 5) ฉันอยากเป็นเพื่อนกับคุณ-----

ขอขอบคุณนักเรียนทุกคนที่ให้ความร่วมมือ

附录三:

对中国籍教师的关于“做”的教学的问卷调查

各位老师大家好，这是本人为完成硕士论文而进行的面向中国籍汉语教师进行的问卷调查，恳请各位老师用 3 分钟的时间填写这份问卷。此问卷为匿名问卷，绝不涉及到个人隐私，所有调研结果都将只用于本硕士论文中，请您放心填写。

1. 您在泰任教的学校或机构所在府是（现任或曾经任教均可）？
2. 您任教的学校或机构是
A. 公立学校中小学或幼儿园 B. 民办华校 C. 国际学校 D. 职业学校
E. 其他（请注明）
3. 您的专业是？
A. 汉语国际教育/对外汉语 B. 汉语言文学 C. 语言学与应用语言学
D. 其他中文类相关专业（请注明） E. 其他外语类相关专业（请注明）
4. 您的学历是？
A. 大专 B. 本科 C. 硕士研究生
D. 博士研究生 E. 其他（请注明）
5. 您在泰国从事对外汉语教学的时间跨度是？
A. 不到 1 年 B. 1-3 年 C. 3-6 年
D. 7-10 年 E. 10 年以上
6. 您的学生层次是：
A. 幼儿园 B. 小学 C. 初中 D. 高中 E. 职业学校
F. 大学 G. 硕士研究生 G. 博士研究生 H. 机构辅导班或兴趣班
7. 您的学生目前的汉语水平大概是
A. 初级（HSK1-2） B. 中级（HSK3-4） C. 高级（HSK5-6）
8. 您觉得“做”的教学出现在您教学当中的哪个阶段？
A. 初级 B. 中级 C. 高级 D. 从初级阶段到中级阶段
E. 从中级阶段到高级阶段 F. 从初级阶段到高级阶段
9. 您能举出 1-3 个在真实课堂上对学生进行“做”的教学时使用的例句吗？
例句 1: _____
例句 2: _____
例句 3: _____
10. 您在课堂上如何给出“做”的释义？
A. 直接翻译为泰语 “*in/Tham*³³”
B. 不直接给出释义，让学生看教材上的释义
C. 不直接给出释义，通过情景演绎，让学生意会“做”的意思
D. 其他方法（请注明）

11. 您在课堂上对“做”进行教学中采用了什么样的方法?
- A. 用泰语或英语作为媒介语解释“做”的意思，清楚明了，并给出“做”的相关词，句型、和例句让学生按语法规则进行转换，之后再对课文进行讲解。
  - B. 给出例句、替代词和句型，让学生反复练习，以能达到正确使用，教学过程中主要使用汉语，教学重点在于让学生练习并掌握听和说。
  - C. 教授“做”时从听、说、读、写四个方面一起进行，主要使用泰语或英语作为媒介语进行教学，注意教授时将泰语和中文进行对比。
  - D. 教授“做”时从听、说、读、写四个方面一起进行，主要使用汉语进行教学，注意教授时将泰语和中文进行对比。
  - E. 不使用任何媒介语，所有交流及教学均用汉语进行，在进行词语教学时使用多媒体或其他辅助教学工具，帮助学生理解，创造情景让学生进行对话练习。
12. 除了上述方法外，您认为还可以使用什么样的方法对“做”进行教学?
13. 您觉得在对学生进行动词“做”的教学的时候难度如何?
- A. 完全不难
  - B. 不难
  - C. 有点难
  - D. 比较难
  - E. 非常难
14. 您认为在对动词“做”进行教学的时候，最难的部分或者最需要注意的部分是什么?
15. 学生有问过您关于“做”与“办、弄、搞、干”的区别或者表示疑惑吗?
- A. 有
  - B. 没有
16. 您对动词“做”以及与“办、弄、搞、干”的区别有了解吗?
- A. 完全了解，能清晰解释出具体的区别
  - B. 能说出一些区别，有一些地方不太清楚
  - C. 能说出少数个别的区别
  - D. 并不能说清楚这 5 个词的区别
17. 您对汉语中的“做”与“作”在使用时有过疑问吗?
- A. 没有疑问，都能正确使用。
  - B. 基本能正确使用，知道其中一些区别，但仍有一些地方不太清楚
  - C. 其实不能说清这两个词的区别，使用时主要依靠语感和习惯
18. 您认为教材中的词语释义部分使用以下何种方式最好?
- A. 使用泰文进行词语释义。
  - B. 使用中文进行词语释义。
  - C. 使用英语进行词语释义。
  - D. 其他（请注明）

19. 您目前使用或者曾经使用的教材中主要以何种语言进行词语释义
- A. 使用泰文进行词语释义。
  - B. 使用中文进行词语释义。
  - C. 使用英语进行词语释义。
  - D. 其他（请注明）
20. 您认为泰国学生在学习多义动词“做”的过程中容易产生偏误吗？
- A. 泰国学生在学习“做”时产生偏误并不常见
  - B. 泰国学生在学习“做”时产生偏误较为常见
  - C. 泰国学生在学习“做”时非常容易产生偏误
21. 您认为泰国学生在学习多义动词“做”的过程中产生偏误的原因可能是？
（多选题）
- A. 做在汉语里有不同的意思，与“做”相关的词和词组非常多
  - B. 对泰国学生来说容易将“做”与“弄、干、搞”等动词混淆
  - C. 对泰国学生来说容易将“做”与“作”混淆
  - D. 泰国学生较常或较为使用翻译法进行二语学习
  - E. 母语影响导致偏误
  - F. 教材在词语释义时不够清晰全面且在课文中出现时为孤立出现
  - G. 教材没有对多义动词的多个义项及用法进行梳理
  - H. 其他（请注明）
22. 您认为有哪些教学方法能帮助泰语为母语的学生学习多义动词“做”？

感谢各位老师的参与！

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ - สกุล	MRS. WANG BINGXIN (王冰欣)
วัน เดือน ปีเกิด	31 มีนาคม 2530
ที่อยู่ปัจจุบัน	92 ถนนเหมียวผู้ เขตจตุหุย เมืองเหิงหยาง มณฑลหูหนาน ประเทศจีน
ประวัติการศึกษา	คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยครูไห่หนาน (วิชาการเรียนการสอนภาษาจีนในฐานะภาษาต่างประเทศ)
ประวัติการทำงาน	ครูอาสาสมัครชาวจีน โรงเรียนพระปฐมวิทยาลัย ผู้ดูแลโครงการครูอาสาสมัครชาวจีนภาคใต้ประเทศไทย สำนักงานส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีนนานาชาติ ประจำประเทศไทย
พ.ศ. 2551 – 2555	
พ.ศ. 2555 – 2558	
พ.ศ. 2558 – 2561	
พ.ศ. 2562 – 2564	ผู้ดูแลโครงการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน มหาวิทยาลัยมานชัยแห่งชาติ (National Meanchey University) สถาบันขงจื่อราชบัณฑิตยสภากัมพูชา